

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Управління освіти Голосіївської районної в місті Києві
державної адміністрації
Будинок дитячої та юнацької творчості

ПОГОДЖЕНО

Протокол засідання педагогічної

Голосіївського району 11 листопада 2016 року №179
міста Києва

30 серпня 2016 року № 2 _____
(підпис) директор БДЮТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Будинку дитячої та юнацької
ради Будинку дитячої та творчості
Голосіївського району юнацької
творчості міста Києва

Голуб Л.О.

Навчальна програма з позашкільної освіти
модельно-хореографічної студії

початковий, основний, вищий рівні навчання

Київ – 2017

Автори:

Ходорівська Катерина Володимирівна – художній керівник зразкового художнього колективу модельно - хореографічної студії "Індустрія моди" Будинку дитячої та юнацької творчості Голосіївського району м. Києва.

Іванова Олена Олександрівна – керівник гуртка хореографії зразкового художнього колективу модельно - хореографічної студії "Індустрія моди" Будинку дитячої та юнацької творчості Голосіївського району м. Києва.

Рецензенти:

Жерноклеєв І.В. - доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії і методик технологічної освіти, креслення та комп'ютерної графіки інженерно-педагогічного факультету НПУ ім. М.П. Драгоманова, директор Навчально-наукового центру технологічної та професійної освіти НПУ ім. М.П. Драгоманова.

Чемирис О.А. - викладач вищої категорії циклової комісії пантоміми, ілюзії та маніпуляції і клоунади Київської муніципальної академії естрадного та циркового мистецтва.

Кухтіна В. А. - художній керівник народного художнього колективу Театр танцю «Модус Ніка» Центру дитячої та юнацької творчості Оболонського району м. Києва, відмінник столичної освіти

Пояснювальна записка

Дитячі колективи, тематика занять у яких пов'язана зі створенням та демонстрацією колекцій одягу, називаються театрами моди.

На сьогодні вже сформована специфічна система образотворчих засобів, які характерні саме для театрів мод як жанру сучасного театру. В першу чергу таким образотворчим засобом треба назвати костюм, або колекцію одягу. Найчастіше театри мод демонструють колекції одягу напряму «Арт», в яких найяскравіше розроблений образ-ідея. Такі колекції є сценічними та відображають експериментальний, авангардний напрям моди, а тематика може бути різною: від казкових та футуристичних сюжетів до фольклорних та соціальних тем. Іншими основними образотворчими засобами театру моди є сценічний рух (дефіле, сучасна хореографія, пластика) та музичний супровід. Таким чином, як вид сучасного мистецтва, театр мод є синтетичним жанром, який поєднує два напрямки: дизайн одягу (провідна роль) та сценічне мистецтво, за допомогою якого здійснюється театралізований показ колекції (шоу), який має постановочний характер. Саме розвитку цих двох напрямків - дизайн та театралізований показ костюмів - орієнтована дана програма.

Метою комплексної програми є розвиток образного мислення та креативності, дизайн-освіта дітей та молоді засобами дизайну та сучасного театрального мистецтва. Навчити дітей створювати колекції одягу напряму «Арт» та втілювати образи цих колекцій на сцені у театралізованому показі (або модельному шоу).

Завдання програми:

ознайомити зі світовими явищами у галузі моди та костюму, відомостями з історії костюму, історії моди, розвитком модельного бізнесу, сучасним мистецтвом, декоративно-ужитковим мистецтвом, дизайном та театром;

навчити основам образотворчого мистецтва, театральної діяльності та модельної ходи; композиції костюму, декоративно-прикладним технікам, послідовності створення колекції одягу від ідеї через ескізний проект та конструкторську розробку до втілення у матеріалі та художнього оздоблення із завершенням показом у вигляді театралізованої постановки на сцені; техніці, стилю та манері виконання показів колекцій;

виховати естетичний смак та уподобання дитини на кращих взірцях образотворчого, модельного та сценічного мистецтв; виховувати дисциплінованість, охайність, наполегливість і працелюбність;

розвинути образне мислення дитини, здатність генерувати креативні ідеї, навички проблемного мислення та бачення середовища; навички роботи у різних декоративних та художніх техніках;

сприяти фізичному розвитку дитини, розвивати легкість та пластичність рухів, виразність рухів у модельній та театральній дії;

сприяти творчому самовираженню дитини і формуванню у неї позитивної самооцінки, самовизначенню та самореалізації особистості; залученню вихованців до національної, світової художньої спадщини та скарбниць народної творчості; формуванню у вихованців потреби у спілкуванні з мистецтвом та пробудженню через мистецтво потреби в красі дій.

Навчальна програма передбачає 8 років навчання:
початковий рівень (діти віком від 5 до 9 років),

1 – й - 2 – й рік початкового рівня – 144 год. на рік, 4 год. на тиждень;

основний рівень (діти віком від 10 до 14 років і ті, що засвоїли початковий рівень)

1 – й – 4- й роки основного рівня – 144 год. на рік, 4 год. на тиждень;

вищий рівень (діти, що засвоїли основний рівень і мають високі особисті показники, віком від 12 до 18 років)

1 – й - 2 – й рік вищого рівня – 144 год. на рік, 4 год. на тиждень;

Навчальні групи початкового рівня працюють за єдиною програмою, без акцентування на певній спеціалізації. Групи дітей основного та вищого рівнів формуються з урахуванням напряму спеціалізації. Для розширення кругозору зацікавлені діти можуть відвідувати заняття з різних напрямів.

У програмі передбачаються індивідуальні заняття з вихованцями груп основного та вищого рівнів для роботи над колекціями та зведені репетиції для роботи над постановками.

Вихованців всіх трьох рівнів навчання задіяні у репертуарі та беруть участь у концертних номерах - театралізованих показах моди та хореографічних постановках.

Навчальні Дисципліни Назва групи	Теорія моделінг у	Клас дефіл е	Загальний курс з розвитку моди	Дизайн, худ. освіта ремесла	Майстер- ність актора	Кіл-сть годин на рік
--	-------------------------	--------------------	---	--------------------------------------	-----------------------------	----------------------------

Початковий рівень навчання (2 роки)

Загальна група (1-2 роки навчання)	8	32		72	32	144
---------------------------------------	---	----	--	----	----	-----

Основний рівень навчання (4 роки)

Модельєри (1-4 роки навчання)	18	36	36	54		144
Шоу-група (1-4 роки навчання)	18	36	36		54	144

Вищий рівень навчання (2 роки)

Модельєри (1-2 роки навчання)		36	36	72		144
Шоу-група (1-2 роки навчання)	18	36	36		54	144

Мета занять початкового рівня навчання полягає у формуванні у вихованців первинних знань, навичок та уявлень про образотворче мистецтво та народні ремесла, хореографію та театральне мистецтво. Вихованці набувають знань з кольорознавства, художньої композиції, опановують прості техніки роботи з папером, нитками та тканиною, інші народні ремесла. Заняття з дефіле доповнені вправами з майстерності актора. Значна частина навчального часу відводиться на

заняття хореографією.

Мета занять основного та вищого рівнів навчання полягає у виконанні проектів, які сприяють розвиткові творчих здібностей учнів, умінню планувати, організовувати та реалізовувати власні творчі задуми у колекціях на сцені. У студії паралельно існують два напрями: «Дизайн», де навчаються модельєри, та напрям «Шоу», де навчаються артисти-демонстратори (або танцюристи). Заняття обох напрямів фокусуються на розвитку творчої уяви та проблемного мислення засобами дизайну та сучасного театрального мистецтва.

Мета занять напрямку «Дизайн» - ознайомити дітей з процесом створення колекцій одягу модельєром: від ідеї та образу, через ескізний проект та технологічну розробку до втілення у матеріали та показу колекцій на сцені.

Навчання фокусується на формуванні розуміння кольорових сполучень та формоутворення; на вивченні традиційних декоративно-прикладних технік. Діти опановують велику кількість ручних технік, таких як модульне оригамі, пап'є-маше, в'язання, ткацтво, м'яка іграшка, валяння, робота зі стрічками, художній розпис тканини, шиття на швейній машинці та багато інших традиційних та сучасних ремесел. А потім дітям пропонується модифікувати ці техніки для використання у власних проектах. Базовими для художнього навчання у студії є такі предмети, як модельний малюнок, графіка, кольорознавство та формоутворення. Також діти знайомляться з історією мистецтв, костюму та моди.

Мета занять напрямку «Шоу» - розкрити ідею колекції у сценічному дійстві, органічно доповнити хореографічними постановками покази колекцій одягу, підсилити театралізоване дійство показу колекцій одягу художньою виразністю образів персонажів, бути «артистами», ведучими концертів та вистав студії.

Важливість та значущість занять *хореографією* для вихованців театрів моди пояснюється тим, що хореографія разом з дефіле є базовим сценічним рухом у театралізованому показі колекції. Саме хореографія наповнює постановку художніми образами, які розкривають та розвивають ідею колекції. Програма з хореографії для театру моди відокремлена у самостійний модуль.

Мета програми з хореографії: залучення підростаючого покоління до краси хореографічного мистецтва; оволодіння вихованцями основами танцювального мистецтва різноманітних стилів сучасного танцю: модерн, джаз - модерн, хіп-хоп, контемпорарі, контактна імпровізація (партнерінг) тощо, а також ознайомлення та набуття базових знань та навичок з класичного, народного та історичного танців; розвиток пластики, виразності та культури рухів; виховання інтересу та любові до танцювальної діяльності; розкриття творчого потенціалу, виявлення та створення умов для розвитку обдарованих дітей та молоді, формування компетентностей особистості засобами сучасного танцю.

Завдання програми:

ознайомити з видами та жанрами хореографічного мистецтва, особливостями художньо-образної мови мистецтв;

навчити основам танцювального мистецтва різноманітних стилів сучасного танцю: модерн, джаз - модерн, хіп-хоп, контемпорарі, контактна імпровізація (партнерінг) тощо;

виховати художніх інтерес, смак, духовні та морально-ціннісні орієнтири;

розвинути хореографічні та творчі здібності дітей та учнівської молоді засобами хореографії, потреби у творчій самореалізації та самовдосконаленні.

сприяти творчій самореалізації, духовно-естетичному самовдосконаленню та

професійному самовизначенні, збагачення їх емоційно-естетичного досвіду, формуванню ціннісних орієнтирів.

Рівень навчання Назва групи	Початковий (2 роки)	Основний (4 роки)	Вищий (2 роки)
Модельєри	72 год./рік, 2 год./тиждень	72 год./рік, 2 год./тиждень	72 год./рік, 2 год./тиждень
Шоу-група		144 год./рік, 4 год./тиждень	144 год./рік, 4 год./тиждень

Впровадження запропонованих програм спирається на такі основні принципи: наступність, доступність, синтез, наочність, міцність засвоєння знань, індивідуальний підхід, поступовий розвиток природних даних гуртківців, чітка послідовність в оволодінні лексикою і технічними прийомами, систематичність і регулярність занять, цілеспрямованість навчального процесу.

Методами опрацювання навчального матеріалу є: словесні: бесіда, розповідь, пояснення, інструктаж; наочні: метод ілюстрацій, метод демонстрацій, показу; практичні: тренувальні вправи, індивідуальні та творчі завдання; репродуктивні: відтворювальні вправи; частково-пошукові: виконання за зразком, під керівництвом педагога; пояснювально-ілюстративні: демонстрація наочного навчання, організація сприймання, спостереження; самостійної роботи; стимулювання навчальної діяльності; формування пізнавального інтересу: пізнавальні ігри, створення ситуації успіху; контролю і самоконтролю. Залежно від рівня навчання програми передбачаються варіативність форм, принципів та методів навчання.

Теми та розподіл годин навчально-тематичного плану вказано орієнтовно. За необхідності, в установленому порядку, керівник гуртка може внести до зміни до кількості годин, у межах кожного змістового розділу. Враховуючи інтереси вихованців, їх кількість у групі, стан матеріально-технічного забезпечення керівник гуртка може змінювати кількість теоретичних і практичних занять (залежно від того, як швидко та якісно вихованці набувають практичних навичок), а також самостійно обирати один або кілька напрямів роботи основного та вищого рівнів, враховуючи обсяг часу передбаченого навчальними планами.

Початковий рівень, перший рік навчання НАВЧАЛЬНО – ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
Вступ	2	-	2
Розділ 1. Теорія моделінгу	8	6	14
1.1. Мода як явище культури	2	-	2
1.2. Професія - модель	2	-	2
1.3. Діловий етикет	2	-	2
1.4. Основи догляду за зовнішністю	1	1	2
1.5. Фотоклас	1	5	6
Розділ 2. Модельна хода (дефіле)	4	22	26
2.1. Азбука модельної ходи	2	16	18

2.2. Стил ь модельної ходи	1	5	6
2.3. Схеми дефіле	1	1	2
Розділ 3. Образотворче мистецтво	4	24	28
3.1. Живопис	2	12	14
3.2. Рисунок	2	12	14
Розділ 4. Декоративно-прикладні техніки ремесла	8	34	42
4.1. Паперова пластика	-	2	2
4.2. Модульне орігамі	1	5	6
4.3. Аплікація	1	5	6
4.4. Ткацтво	1	5	6
4.5. Вироби з ниток	1	3	4
4.6. Українська народна іграшка	1	1	2
4.7. Ліплення	1	3	4
4.8. Вироби з нетрадиційних матеріалів	-	6	6
4.9. Декоративно-ужиткове мистецтво	2	6	8
Розділ 5. Майстерність актора	6	24	30
5.1. Сценічно-технічна підготовка	2	-	2
5.2. Театральна гра	2	10	12
5.3. Ритмопластика	-	10	10
5.4. Культура і техніка мовлення	2	4	6
Підсумок	-	2	2
Разом	34	110	144

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (2 год.)

Організаційні питання. План роботи на навчальний рік. Інструктаж з безпеки життєдіяльності.

Розділ 1. Теорія моделінгу (14 год.)

1.1. Мода як явище культури (2 год.)

Теоретична частина. Поняття моди. Історичний аспект виникнення моди. Структурна характеристика моди. Функціональне призначення моди в соціумі.

1.2. Професія – модель (2 год.)

Теоретична частина. Поняття «модель» (професія). Соціальна значимість професії в суспільстві. Масовість і унікальність, ризики професії

1.3. Діловий етикет (2 год.)

Теоретична частина. Поняття етикету. Історія, сутність та зміст, основні підсистеми, види, функції, моральні норми ділового етикету. Найважливіші етикетні формули.

1.4. Основи догляду за зовнішністю (2 год.)

Теоретична частина. Будова та фізіологічні функції шкіри. Фотостаріння. Вікові й сезонні зміни в стані шкіри. Залежність стану шкіри від умов середовища, способу життя, харчування.

Практична частина. Складання переліку харчових продуктів для підтримки здорового стану шкіри.

1.5. Фотоклас(6 год.)

Теоретична частина. Модельна фотозйомка. Модельні тестові знімки (зріст та портрет). Модельний одяг для тестових зйомок.

Практична частина. Екскурсія та фотозйомки у фотостудії. Позування перед камерою – модельні пози, імпровізація-гра.

Розділ 2. Модельна хода (26 год.)

2.1. Азбука дефіле (18 год.)

Теоретична частина. Поняття дефіле. Історія дефіле. Музика і рух, темп. Модельна хода. Техніка кроку.

Практична частина. Вправи на рух під музику в різному темпі. Відпрацювання чергування руху та зупинки-фіксації, елементів модельної ходи. Виконання просторового руху. Вправи на орієнтування в просторі. Шиккування в лінію, по діагоналі, «ластівкою», в квадрат, у коло, в дві лінії, в дві колони; рух.

2.2. Стиль модельної ходи (6 год.)

Теоретична частина. Правила красивої ходи: правильна постава, пряма стопа для красивої ходи, гармонія стопи і тіла, оптимальний крок, руки, голова, вправи для спини. Техніка подумного кроку.

Практична частина. Опановування технікою подімного кроку. Вивчення базових модельних позицій, модельних поворотів, комбінацій та позування.

2.3. Схеми дефіле (2 год.)

Теоретична частина. Анатомія подіуму. Схеми виходу моделей на подіум: центральна (варіанти «роз'їзду»), змійка та групова.

Практична частина. Вивчення зв'язок модельних елементів, простих навчальних схем з вивчених елементів (модельний рух-зупинка-фіксація-простий поворот; вісім кроків-широка позиція ніг-поворот простий; повторення); індивідуальної схеми-презентації; простої схеми у вільному стилі, робота по черзі і з партнером. Відпрацювання модельних схем під різну музику.

Вивчення базових схем-постановок.

Розділ 3. Образотворче мистецтво (28 год.)

3.1. Живопис (14 год.)

Теоретична частина. Основні образотворчі матеріали, інструменти, прийоми. Олівці, гуаш, акварель, воскові крейди. Різновиди пензлів, прийоми роботи з ними, виконання різних мазків. Різновиди змішаних технік, використання воскових крейд разом з фарбами. Кольорознавство: основні кольори, змішування кольорів, теплі та холодні кольори. Поняття монотипії.

Практична частина. Малювання пальцями. Малювання композицій: кукурудза з листям, айстри у скляній вазі, теплий на холодний осінній пейзажі з деревом.

3.2. Рисунок (14 год.)

Теоретична частина. Основні геометричні фігури, їх перетворення в інші предмети за допомогою додаткових ліній. Техніка роботи простим олівцем. Види ліній, поняття контуру. Штрих, різновиди штрихування. Композиція: правила розміщення зображення на форматі аркушу. Композиційний центр. Розміщення на аркуші багатодетальної композиції. «Ближче-більше-нижче. Далі-менше-вище». Композиція листівки.

Практична частина. Малювання композицій: осінні листя у вазі, казковий герой, новорічна листівка, «Цирк». Виконання малюнку за допомогою схем. Схеми: риба, пташка, дерево, тварина, людина. Малювання композицій: акваріум, кішка на віконці, бабусин садочок/подвір'я.

Розділ 4. Декоративно-прикладні техніки та ремесла (42 год.)

4.1. Паперова пластика (2 год.)

Практична частина. Вправи на вивчення властивостей паперу, фактури, товщини, утворення нової фактури з паперу. Просторова композиція з білого паперу.

4.2. Модульне орігамі (6 год.)

Теоретична частина. Поняття модулю, діагоналі.

Практична частина. виготовлення модулів. Складання простих об'єктів з модулів: ромашка, полуниця.

4.3. Аплікація (6 год.)

Теоретична частина. Поняття площинної композиції.

Практична частина. Створення композицій із вирізаних за шаблоном форм, наклеювання заготовок кольорового паперу у композицію на холодні та теплі кольори, виготовлення новорічної листівки.

4.4. Ткацтво (6 год.)

Теоретична частина. Основні поняття: переплетіння, ткацький станок.

Практична частина. Виконання простого тканого фрагменту, інтерпретація та прикрашання: композиція-сувенір «Сова».

4.5. Вироби з ниток (4 год.)

Теоретична частина. Основи роботи з нитками: відмірювання, нарізання, складання, намотування.

Практична частина. виготовлення шнура, китиць, помпонів та іншого декору з ниток (за вибором дітей).

4.6. Українська народна іграшка (2 год.)

Теоретична частина. Поняття української народної іграшки, її різновиди.

Практична частина. виготовлення ляльки-мотанки.

4.7. Ліплення (4 год.)

Теоретична частина. Матеріали, інструменти та основні прийоми роботи з пластиліном та солоним тістом.

Практична частина. виготовлення кулі, валика, конусу та коржика з пластиліну. виготовлення виробу «Гусінь» або «Новорічна іграшка» з солоного тіста; декорування виробів.

4.8. Вироби з нетрадиційних матеріалів (6 год.)

Практична частина. виготовлення виробів з пластиліну, мушлі, макаронів, насіння, зубочисток та клею, тощо. Композиції: їжачок, будівництво, фоторамка.

4.9. Декоративно-ужиткове мистецтво (8 год.)

Теоретична частина. Традиційні види українського народного декоративно-ужиткового мистецтвами. Поняття орнаменту, рапорту, симетрії, асиметрії. Геометричний узор.

Практична частина. Виконання орнаменту-стрічки у техніці штампування. Розпис орнаментом вази/горщика.

Розділ 5. Майстерність актора (30 год.)

5.1. Сценічно-технічна підготовка (2 год.)

Теоретична частина. Поняття театральних жанрів, їх різноманітня, особливості. Драматичний театр, оперета, опера, балет. Сучасні театральні явища.

5.2. Театральна гра (12 год.)

Теоретична частина. Поняття статичної пластичної композиції, театального етюду, перевтілення, акторської гри.

Практична частина. Вправи на втілення образів: «Робот», «Принцеса», тварин. Ігри «Крокодил», «Море хвилюється раз». Створення групових композицій на основі виразних поз та поз із монотонним рухом. Створення групових та сольних етюдів на втілення емоцій. Прості сценічні етюди: гра «Перетворення предмету»; створення коротких сценічних замальовок з уявними предметами.

5.3. Ритмопластика (10 год.)

Практична частина. Вправи на координацію рухів: ігри «Веселі мавпенята», «Впіймай оплеск». Вправи на розвиток уваги (виконання звукових команд, співпраця з партнером: вправи «Дзеркало», «Веди мене»). Вправи на розслаблення і контролювання напруження м'язів у різних частин тіла.

5.4. Культура і техніка мови (6 год.)

Теоретична частина. Мовленнєва комунікація. Культура мовлення як елемент загальної культури людини. Мовне виховання та мовна освіта як необхідні складові мовленнєвої культури людини.

Практична частина. Написання міні-твору «Рідна мова в моєму житті». Вправа «Знайти слово і пояснити його значення».

Підсумок (2 год.)

Підбиття підсумків.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати і розуміти:

- поняття театральної дії, відмінності театральних жанрів (балет, драматичний театр тощо);
- поняття сценічного етюду;
- чистомовки та скоромовки;
- основні образотворчі матеріали;
- поняття кольору, правила змішування кольорів;
- поняття декоративно-ужиткового мистецтва;
- поняття орнаменту, геометричного орнаменту;
- поняття симетрії та рапорту орнаменту;
- поняття модульного оригамі, аплікації, ткацтва, української народної іграшки, ліплення;
- поняття темпу в дефіле, модельної постави, руху та поворотів у вільному стилі дефіле.

Вихованці мають вміти і застосовувати:

- позувати перед фотокамерою;
- створювати групові композиції на основі виразних поз;

- правильно використовувати дихання під час мовлення, робити мовну розминку, чітко вимовляти чистомовки та скоромовки, втілювати образи тварин у звукових вправах;
- малювати основні геометричні форми та предмети з них, правильно розташовувати предмети на аркуші; змішувати фарби потрібного складного кольору; виконувати простий геометричний орнамент;
- виготовити модулі для оригамі, композицію у техніці аплікація з паперу, основи ткацького переплетіння, помпон та китиці, працювати з пластиліном та солоним тістом;
- рухатись у вільному стилі дефіле, виконувати зупинки та повороти; шикуватись у лінію, діагональ, «ластівкою», у шеренгу та колону; виражати емоції у імпровізаціях під час дефіле.

Вихованці мають набути досвід:

- роботи на сцені, за лаштунками, в гримерних;
- модельної фотозйомки в студії;
- показу колекції одягу;
- створення простих композицій у техніці живопису, малюнку та декоративно-ужиткового напрямку;
- виготовлення ручних виробів у техніці ткацтва, мотання та ліпки.

Початковий рівень, другий рік навчання НАВЧАЛЬНО – ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
Вступ	2	-	2
Розділ 1. Теорія моделінгу	6	8	14
1.1. Мода як явище культури	1	-	1
1.2. Професія - модель	1	-	1
1.3. Діловий етикет	1	1	2
1.4. Основи догляду за зовнішністю	1	1	2
1.5. Фотоклас	2	6	8
Розділ 2. Модельна хода	6	24	30
2.1. Азбука дефіле	2	10	12
2.2. Стиль модельної ходи	2	4	6
2.3. Схеми дефіле	2	10	12
Розділ 3. Образотворче мистецтво	4	20	24
3.1. Живопис	2	10	12
3.2. Малюнок	2	10	12
Розділ 4. Декоративно-прикладні техніки та ремесла	8	36	44
4.1. Пап'є-маше	1	3	4
4.2. Оригамі	-	6	6
4.3. Аплікація	1	3	4
4.4. Ткацтво	1	5	6
4.5. В'язання гачком	1	5	6

4.6. М'яка іграшка	1	3	4
4.7. Ліплення	1	3	4
4.8. Вироби з нетрадиційного матеріалу	-	2	2
3.3. Декоративно-ужиткове мистецтво	2	6	8
Розділ 5. Майстерність актора	4	24	28
5.1. Ритмопластика	2	-	2
5.2. Театральна гра	-	10	10
5.3. Ритмопластика	-	10	10
5.4. Культура і техніка мови	2	4	6
Підсумок	-	2	2
Разом	30	114	144

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (2 год.)

Організаційні питання. План роботи на навчальний рік. Інструктаж з безпеки життєдіяльності.

Розділ 1. Теорія моделінгу (14 год.)

1.1. Мода як явище культури (1 год.)

Теоретична частина. Мода і звичаї. Традиції та інновації в моді. Інновації в системі моди.

1.2. Професія – модель (1 год.)

Теоретична частина. Будинок моди House of Worth. Чарльз Уорт один з перших представників високої моди. Будинки моди Jean Potou, Christian Dior.

1.3. Діловий етикет (2 год.)

Теоретична частина. Етикет вітань. Етикет представлень. Етикет знайомства. Етикет рукостискань.

Практична частина. Рольова гра «Вітання-знайомство».

1.4. Основи догляду за зовнішністю (2 год.)

Теоретична частина. Типи шкіри. Проблеми шкіри. Очищення шкіри та його значення. Засоби очищення. Очищення шкіри в домашніх умовах. Манікюр та педикюр.

Практична частина. Визначення типу шкіри. Ознайомлення з ознаками проблем шкіри та засобами їх запобігання. Добір косметичних засобів для очищення власної шкіри, спираючись на інформацію, що міститься на упаковках та листках-вкладках до косметичних засобів.

Покриття лаком нігтів, художній розпис нігтів - «нейл арт».

1.5. Фотоклас (8 год.)

Теоретична частина. Модельна фотозйомка. Види тестових модельних знімків.

Практична частина. Позування перед камерою – модельні пози, імпровізація-гра.

Розділ 2. Модельна хода (30 год.)

2.1. Азбука дефіле (12 год.)

Теоретична частина. Музика і рух. Поняття мелодії.

Практична частина. Відпрацювання дефіле під музику зі складним ритмічним малюнком (прискорення та уповільнення ритму, зникнення ритму, зміна ритмічного малюнку). Відпрацювання елементів модельної ходи: модельна постава, рух по прямій лінії, крок-зигзаг, простий поворот уперед. Повороти вправо, вліво, з місця, в русі. Відпрацювання техніки кроку та модельних постав: відкриті та закриті, з опорою на одну чи дві ноги, різні за напрямом. Просторовий рух. Вправи на орієнтування в просторі. Шикування в лінію, по діагоналі, «ластівкою», в квадрат, в коло, в дві лінії, в дві колони; рух по різних лініях, по черзі, одночасно. Рух «струмком». Рух шеренгою та колоною, «чес».

2.2. Стиль модельної ходи (6 год.)

Теоретична частина. Класичний стиль дефіле: призначення, основні елементи, одяг та музичний супровід.

Практична частина. Вивчення елементів класичного стилю дефіле: подіумний крок, постава, ритм руху, робота рук та голови під час ходьби; розворот у класичному стилі. Відпрацювання нестандартного виду дефіле, складного музичного ряду.

2.3. Схеми дефіле (12 год.)

Теоретична частина. Поняття зв'язки елементів модельної ходи, імпровізації під час дефіле. Музичний супровід дефіле.

Практична частина. Вивчення зв'язок елементів модельної ходи, простих навчальних схем з нових вивчених елементів. (модельний рух-зупинка-фіксація-класичний складний розворот-модельний рух-класичний розворот-зупинка-фіксація-простий класичний поворот-модельний рух-класичний поворот-зупинка). Вивчення індивідуальної схеми-презентації, простої схеми у класичному стилі, робота по черзі і з партнером. Вільне дефіле (імпровізація). Дефіле під характерну сюжетну музику зі складним ритмічним малюнком, передача настрою музики в дефіле. Відпрацювання модельних схем під різну музику.

Розділ 3. Образотворче мистецтво (24 год.)

3.1. Живопис (12 год.)

Теоретична частина. Матеріали та інструменти, прийоми роботи з ними. Техніка роботи губкою та трафаретом. Техніка виконання точкового мазка. Кольорознавство: змішування кольорів, кольорові гами, контрастні, приглушені та пастельні кольори.

Практична частина. Малювання композицій: «Ніч у місті», «Туман», «Сонячний день», «Похмурий осінній день», «Зимовий ранок», «Портрет пори року». Малювання ялинкових кульок, скляного посуду, чарівних птахів.

3.2. Малюнок (12 год.)

Теоретична частина. Основи графіки: поняття лінії, крапки, плями. Композиція, правила композиції. Закони перспективи.

Практична частина. Малювання композицій на тему: «Огорожа замку», «Іде дощ», «Прожектор у темряві», «Арена цирку», «Клубок ниток у кошику», «Хвилі на морі». Вибір сюжету для композиції «Літні канікули». Фантазійна композиція «Моя мрія». Композиції на теми «Зоопарк», «Спорт».

Розділ 4. Декоративно-прикладні техніки та ремесла (44 год.)

4.1. Техніка пап'є-маше (4 год.)

Теоретична частина. Історія техніки пап'є-маше.

Практична частина. Виконання простого об'єкту: браслет-кілеце, сувенір, маска. Декорування виробу.

4.2. Оригамі (6 год.)

Практична частина. Складання фігурок тварин у техніці модульного оригамі: засць, лебідь, павич. Вправи на опанування техніки оригамі з квадратного аркуша паперу, виготовлення тюльпана з листям, собачки, птаха.

4.3. Аплікація (4 год.)

Теоретична частина. Симетричне та контурне вирізання. Рваний та різаний папір як засоби композиційної виразності.

Практична частина. Виконання новорічної листівки-трансформера.

4.4. Ткацтво (6 год.)

Теоретична частина. Поняття українського художнього узорного ткацтва. Короткий історичний екскурс.

Практична частина. Робота з ілюстративним матеріалом та матеріалами Інтернет-мережі. Виготовлення запаски або сумки (за вибором дітей).

4.5. В'язання гачком (6 год.)

Теоретична частина. Історія мистецтва в'язання гачком.

Практична частина. Робота з ілюстративним матеріалом та матеріалами Інтернет-мережі. Вивчення основних прийомів в'язання: петля, ланцюжок, стовпчик, стовпчики з накидами. В'язання сніжинок, серветок.

4.6. М'яка іграшка (4 год.)

Теоретична частина. Історія виникнення м'якої іграшки. Інструменти та матеріали для пошиття м'якої іграшки.

Практична частина. Оволодіння технологією виготовлення простої іграшки: курча.

4.7. Ліплення (4 год.)

Теоретична частина. Способи ліплення: конструктивний, пластичний, комбінований.

Практична частина. Виготовлення заготовки з пластиліну шляхом змішування кольорів. Ліплення казкових героїв-овочів та фруктів. Ліплення посуду. Ліплення тварин (за власним задумом).

4.8. Вироби з нетрадиційного матеріалу (2 год.)

Практична частина. Виготовлення виробів із залишків тканини: квіти, ляльки; кавове дерево, кошик зі стрічок тощо.

3.3. Декоративно-ужиткове мистецтво (8 год.)

Теоретична частина. Традиційні види українського народного декоративно-ужиткового мистецтвами: петриківський розпис. Орнамент, його види. Поняття стилізації.

Практична частина. Вправи на відпрацювання типів мазків петриківського розпису, стилізацію рослинних елементів у декоративний мотив. Розпис декоративної тарілки.

Розділ 5. Майстерність актора (28 год.)

5.1. Сценічно-технічна підготовка (2 год.)

Теоретична частина. Розвиток інтересу до сценічного мистецтва. Види і особливості театрального мистецтва.

5.2. Театральна гра (10 год.)

Практична частина. Етюди на розвиток емоцій: гнів, радість, смуток, подив, жах. Вправи на втілення образу (тварини, різні професії, особи різного віку, аналіз персонажів. Етюди-імпровізації на побутові теми: «Як я збираюсь до школи», «Як я катаюсь на ковзанах», передача уявних предметів. Створення етюдів на теми: «Вітання і побажання», «Прохання», «Подяка», «Придбання квитка в театр».

5.3. Ритмопластика (10 год.)

Теоретична частина. Поняття темпу та виду рухів; пластичного та рвучкого руху; ракурсу та рівня у просторі.

Практична частина. Вправи на вміння напружувати та розслабляти різні групи м'язів. Вправи на уважність. Вправи на орієнтацію на площині та руху в різному темпі та напрямку. Імпровізації з використанням вивченого матеріалу.

5.4. Культура і техніка мови (6 год.)

Теоретична частина. Сучасна українська літературна мова. Мовні норми. Мова - основна характерна ознака та символ нації. Мова та мовлення в житті людини. Природа і функції мови. Види мовленнєвої діяльності. Поняття національної та літературної мови. Найістотніші ознаки літературної мови. Форми існування мови та мовлення. Усна та писемна форми літературної мови. Норми української літературної мови: орфоепічні, акцентуаційні, граматичні, лексичні, стилістичні, графічні та пунктуаційні. Причини відхилень від мовних норм

Практична частина. Вправа «Виправ помилку». Розв'язування тестових завдань.

Підсумок (2 год.)

Підбиття підсумків.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати і розуміти:

- завдання моделі на фотозйомках та показах моди. (*теорія моделінгу*);
- правила демонстрації дефіле у класичному та вільному стилях. (*дефіле*);
- основні прийоми і способи малювання; основи кольорознавства; основні ознаки композиції; поняття «орнамент», «ритм», «контраст»; технології роботи з матеріалом і інструментом для образотворчого мистецтва;
- основні види українських традиційних декоративно-прикладних ремесел; технології роботи з папером, картоном, нитками та іншими матеріалами.

Вихованці мають вміти і застосовувати:

- виконувати етюди-імпровізації на задані побутові та емоційні теми; правильно орієнтуватись на сцені;
- демонструвати елементи сценічної мови та жестів, розповідати діалог з певним емоційним малюнком (майстерність актора);
- відбити долонями та продемонструвати швидкий і повільний рух під музику одного ритму, правильно пройти в такт музики простого ритму (модельна постава);
- театралізовано показати колекції одягу (дефіле та акторська дія або танцювальні фрагменти);
- чітко та швидко виконувати просторові шиккування. (*дефіле*);

- працювати із запропонованим інструментом і матеріалом (гуаш, акварель, олівці, змішана техніка);
- володіти технікою малювання рослин, тварин, будівель і людини за схемами; грамотно компоувати малюнок з певною кількістю об'єктів, дотримуватися законів перспективи;
- виконувати основні прийоми паперопластики, оригамі, аплікації, ткацтва, в'язання, ліплення та інших технік, які вивчаються;
- створювати роботи, використовуючи різні декоративно-прикладні техніки.

Вихованці мають набути досвід:

- правильного мовного дихання, використання логічного наголосу;
- використання навичок акторської виразності (майстерність актора);
- створення робіт за власним задумом;
- роботи з різним прикладним матеріалом;
- створення колективних робіт;
- участі у сольному чи колективному конкурсі або показі моди (дефіле.)

Основний рівень, перший рік навчання НАВЧАЛЬНО – ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
Вступ.	2	-	2
Розділ 1. Теорія моделінгу	6	4	10
1.1. Мода як явище культури	2	-	1
1.2. Професія – модель	1	-	1
1.3. Діловий етикет	1	-	1
1.4. Основи догляду за зовнішністю	1	1	2
1.5. Фотоклас	1	3	4
Розділ 2. Модельна хода	6	26	32
2.1. Азбука дефіле	2	10	12
2.2. Стил ь модельної ходи	2	6	8
2.3. Схем дефіле	2	10	12
Розділ 3. Розвиток моди	6	20	26
3.1. Історія костюму	2	6	8
3.2. Основи малювання	2	6	8
3.3. Сучасне декоративно-ужиткове мистецтво	2	8	10
Розділ 4. Основи моделювання одягу	10	30	40
4.1. Модельний малюнок і графіка	2	4	6
4.2. Художній розпис тканин	2	2	4
4.3. Основи конструювання одягу	2	4	6
4.4. Композиція костюму	2	6	8
4.5. Стили одягу	2	6	8
4.6. Робота над ескізами і костюмами	-	8	8
Розділ 5. Майстерність актора	4	28	32
5.1. Сценічно-технічна підготовка	2	-	4

5.2. Театральна гра	-	6	6
5.3. Ритмопластика	-	12	12
5.4. Культура і техніка мови	2	10	12
Підсумок	-	2	2
Разом	34	110	144

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (2 год.)

Організаційні питання. План роботи на навчальний рік. Інструктаж з безпеки життєдіяльності.

Розділ 1. Теорія моделінгу (10 год.)

1.1. Мода як явище культури (1 год.)

Теоретична частина. Мода як знакова система. Мода в сучасному соціокультурному просторі.

1.2. Професія – модель (1 год.)

Теоретична частина. Агенства моделей Fordmodels, Elite. Рух BlackisBeautiful.

1.3. Діловий етикет (1 год.)

Теоретична частина. Норми поведінки: спілкування за столом, розмова за столом, культура їжі, жести і рухи.

1.4. Основи догляду за зовнішністю (2 год.)

Теоретична частина. Особливості догляду за шкірою. Косметичні засоби для очищення, тонізації, живлення та захисту шкіри. Їх склад та форма. Косметичні маски, їх види. Класифікація косметичних засобів: «масс-маркет», космоцевтика, професійна й елітна косметика. Відомі косметичні лінії.

Косметична гімнастика і самомасаж обличчя

Практична частина. Виконання елементів косметичної гімнастики і самомасажу обличчя.

1.5. Фотоклас (4 год.)

Теоретична частина. Модельна фотозйомка. Види тестових модельних знімків. Етапи роботи у студії. Поняття фотообrazу.

Практична частина. Позування перед камерою – модельні пози, імпровізація-гра. Робота у фотостудії. Вправи на вміння «входження» в образ.

Розділ 2. Модельна хода (32 год.)

2.1. Азбука дефіле (12 год.)

Теоретична частина. Види модельних постав.

Практична частина. Вправи на відпрацювання чергування руху та зупинки-фіксації. Відпрацювання дефіле під музику зі складним ритмічним малюнком (прискорення та уповільнення ритму, зникнення ритму, зміна ритмічного малюнку). Відпрацювання елементів модельної ходи: модельна постава, рух по прямій лінії, крок-зигзаг, простий поворот вперед; повороти вправо, вліво, з місця, в русі. Відпрацювання техніки кроку. Просторовий рух. Вправи на орієнтування в просторі. Шикування в лінію, по діагоналі, «ластівкою», в квадрат, в коло, в дві лінії, в дві колони; рух по різних лініях, по черзі, одночасно. Рух «струмком». Рух шеренгою та колоною, «чес».

2.2. Стил ь модельної ходи (8 год.)

Теоретична частина. Вільний та класичний стилі, їх елементи, одяг та музичний супровід. Характерне дефіле.

Практична частина. Тренувальні вправи на засвоєння елементів вільного стилю: подіумного кроку, постав, ритму руху, поворотів, роботи рук та голови. Тренувальні вправи на засвоєння елементів класичного стилю: манери ходи, видів постав, ритму руху, роботи рук та голови, розвороту.

2.3. Схеми дефіле (12 год.)

Теоретична частина. Індивідуальні схеми-презентації. Прості схеми в класичному та вільному стилях.

Практична частина. Тренувальні вправи: рух на подіумі, вхід і вихід; правила постановки схем дефіле на подіумі та сцені. Вивчення зв'язок модельних елементів, простих навчальних схем з нових вивчених елементів: у вільному стилі (модельний рух-зупинка-фіксація-простий поворот; вісім кроків-широка позиція ніг-поворот простий; повторення) та у класичному стилі (модельний рух-зупинка-фіксація-класичний складний розворот-модельний рух-класичний розворот-зупинка-фіксація-простий класичний поворот-модельний рух-класичний поворот-зупинка). Вільне дефіле (імпровізація). Дефіле під характерну сюжетну музику зі складним ритмічним малюнком, передача настрою музики в дефіле.

Розділ 3. Розвиток моди (26 год.)

3.1. Історія костюму (8 год.)

Теоретична частина. Культура Стародавнього світу (Стародавній Єгипет, Греція, Рим та Візантія). Переселення народів, романський період, готика та Відродження – історичні епохи, пануючі стилі у мистецтві та архітектурі, естетичні ідеали епохи, історичні чоловічий та жіночий костюми.

Практична частина. Малювання копій історичних костюмів Стародавнього світу. Аналіз формоутворення і малювання костюмів-стилізацій на тему історичних костюмів середньовіччя.

Бліц-турнір з тем: «Вавилон і Ассирія», «Крит і Мікени», «Культура коптів», Стародавній Китай, Індія, Японія; лицарі та хрестоносці, геральдика; одяг ченців (4 ордени) і священників; пірати і розбійники середньовіччя.

Заочна екскурсія: Культура давнього світу, середньовіччя, Відродження.

3.2. Основи малювання (8 год.)

Теоретична частина. Інструменти та матеріали, обладнання для малювання. Зображення об'єму в малюнку – перспектива, тінь і напівтінь. Вибір кута зору і розташування джерела світла під час малювання з натури. Короткі відомості про колір: хроматичні та ахроматичні кольори, спектр, основні кольори, відтінки, контраст і нюанс. Основні характеристики кольору (кольоровий тон, насиченість, блідість). Теплі та холодні кольори. Кольорові гами. Кольорова гармонія в природі. Сигнальні кольорові сполучення.

Практична частина. Малювання геометричних тіл та композиції з них. Малювання драпіровки, складок, стрічки, бантів у просторі.

3.3. Сучасне декоративно-ужиткове мистецтво (10 год.)

Теоретична частина. Штучні квіти: використання, різновиди. Дизайн і художня реставрація меблів. Дизайн інтер'єру і його частин.

Самовираження і молодіжний культ. Прикраси.

Основи гримування обличчя, фейс-арт. Види гриму і гримерних олівців, косметика, необхідне приладдя. Композиція фейс-арту.

Практична частина. Виготовлення штучних квітів. Створення малюнку на обличчі. Робота з трафаретами, трафаретні малюнки.

Опанування народними ремеслами та сучасними ручними техніками: в'язання гачком, дрютами, валяння з вовни, різні техніки художнього розпису тканин, художня робота на швейній машинці тощо (практичний варіативний курс за вибором учня).

Розділ 4. Основи моделювання одягу (40 год.)

4.1. Модельний малюнок і графіка (6 год.)

Теоретична частина. Анатомія і морфологія людини. Скелет та основні м'язи людини. Характеристика зовнішніх форм статури. Постава.

Модуль для малювання ескізів фігури людини.

Характеристика тіла людини. Основні антропометричні точки. Розмірні ознаки тіла людини. Модельні еталони. Поняття комбінаторики.

Практична частина. Малювання фігури людини.

Малювання модельних постав (положення корпусу, рук, ніг, голови; малювання кистей і ступнів), контрапост.

Малювання деталей костюму (різні види комірів, рукавів, кишень, головних уборів і взуття).

Вправи на утворення крапок, складання малюнків за допомогою крапки (штампики). З обраної крапки скласти декілька орнаментів, використовуючи ефект накладання однієї крапки на іншу і в місцях перетину, змінюючи колір на протилежний. Складання ускладненої композиції з модулів двох видів.

Сюжетні комбінаторні композиції з геометризованих предметів (наприклад, «Геометрія», «Флора», «Час», «Посуд», «Місто», «Завод», «Церква», «Риби», «Птахи», «Зоопарк», «Цирк», «Спорт»). Уведення додаткового (сірого) і іншого активного кольорів.

4.2. Художній розпис тканини (4 год.)

Теоретична частина. Поняття художнього розпису тканин; історія розвитку та види. Батик: походження, географічний ареал, технології (гарячий, холодний, вільний розпис). Етапи роботи над батиком. Деворе – вітраж з тканини. Властивості деворе. Розпис по тканині акриловими фарбами.

Практична частина. Вправи з техніки простого гарячого батика. Вправи з техніки розпису по тканині акриловими фарбами.

4.3. Основи конструювання одягу (6 год.)

Теоретична частина. Види одягу щодо місця закріплення на фігурі (плечовий, поясний). Основні частини (перед, полочка, спинка тощо) та конструктивно-декоративні елементи одягу (коміри, клапани, пояси, застібки і т.д.). Конструктивні пояси і лінії членування одягу. Види крою рукавів (втачний, реглан, цільнокрійний).

Основні мірки людини. Торговельні розміри. Системи стандартних розмірів у різних країнах. Додаткові розмірні мірки людини. Скорочений запис мірок.

Практична частина. Зняття мірок, запис у табличному вигляді. Підбір стандартного розміру на прикладі таблиць журналів «Бурда», «Бутік».

Моделювання одягу методом наколки. Основні поняття. Наколка основи одношовної спідниці. Різновиди форм і конструкцій спідниць.

Наколка основи переда і спинки ліфа. Розташування ниток основи і утка. Закладання виточок.

4.4. Композиція костюму (8 год.)

Теоретична частина. Одяг як об'єкт дизайну. Історія розвитку одягу (шитий і не шитий). Функції одягу і костюму, естетична функція. Класифікація одягу за призначенням, культура одягу. Одяг одношаровий і багатошаровий, асортимент одягу за шарами.

Колір у костюмі. Ахроматичні кольори, блідість, розтяжка кольору. Обмежена гама, костюми Африки і Британії (чорно-білі з коричневим). Хроматичні кольори, характеристики: насиченість, тон, блідість.

Пастельні і приглушені кольори. Поняття кольорової гами. Кольорова гармонія. Гармонії кольорового кола (основні кольори): гармонія споріднених кольорів (тепла і холодна гама), споріднено-контрастні кольорові сполучення, гармонії контрастних кольорів. Рівновага кольорових сполучень у костюмі.

Матеріали для одягу: ткани, в'язані, неткані; природні, штучні і синтетичні. Характеристики матеріалу: товщина, жорсткість, вага. Фактура матеріалу: гладка, шерехувата, ворсова; блискуча і матова. Умовне зображення матеріалу в ескізах костюму.

Малюнки на тканинах. Характеристики малюнка: рапорт, ритм, симетричність, контрастність, колір. Класифікації малюнків: характер отримання (ткацький, печатний), характер заповнення (суцільний, купон, каймовий); рапортний і нерапортний; розміру рапорта (малий, середній, великий), характеру елементів малюнка (геометричний, класичний, предметний, безпредметний). Використання малюнків з різним розміром рапорта в костюмі.

Види оздоблення костюму: іншою тканиною (колір, фактура), іншими матеріалами (трикотажем, хутром, шкірою), вишивкою (нитками, бісером, стеклярусом), фурнітурою (гудзики, кнопки, декоративні застібки, петлі, пряжки, блискавки), аплікацією, штучними квітами, китицями, бахромою, тасьмою, мереживом, кантами, стрічками. Орнамент у костюмі. Чуття міри при використанні оздоблення.

Творчий процес дизайнера у створенні костюму. Задум, творче джерело, композиційні засоби, ескізна робота. Творчі джерела, що використовуються при проектуванні костюму: жива і нежива природа, твори мистецтва, архітектури, літератури і музики, соціальні явища, традиційні творчі джерела (історичний, народний, класичний костюм, ретро-мода, стилізація, еклектика, пародія), відмова від попереднього. Створення художнього образу.

Системи організації елементів костюму: родина, гарнітур, комплект, ансамбль, туалет. З історії виникнення, фаворити сьогодення.

Практична частина. Малювання ескізів-стилізацій моделей одягу та художніх копій на теми теоретичної частини.

4.5. Стилї одягу (8 год.)

Теоретична частина. Стилї — художній, індивідуальний, класичний. Характеристики стилю: формальні (силуетні лінії, композиційна і конструктивна побудова, техніка виконання, декоративне і кольорове вирішення, традиційні доповнення), образно-художні (пропорції людини, ідеал краси), соціально-психологічні (манера поведінки, вік, стать людини). Одностильність і еклектика. Кітч. Мода і стилї. Історичні стилї, стилї ретро. Стилїзація. Модельєр, костюмер, стилїст.

Стилі одягу: класичний діловий і класичний вечірній, романтичний, кежуел, пуризм, диско.

Практична частина. Перегляд фото- або відеоматеріалу, тестові завдання на визначення стилів. Робота над демонстраційним матеріалом-колажем за стилями (підбір ілюстративного матеріалу, аплікація на картоні, художнє оформлення).

4.6. Робота над ескізами і костюмами (8 год.)

Теоретична частина. Процес роботи дизайнера над ескізним проектом моделі одягу або колекції.

Практична частина. Малювання ескізів до завдання, аналіз і оцінювання домашніх завдань. Робота над індивідуальними завданнями. Малювання ескізів костюмів за навчальними завданнями: комбінаторна композиція – робота з крапкою («Риби», «Птахи», «Цирк», «Місто», «Спорт»), розпис тканини в костюмі, кольорова гармонія в костюмі (контраст, нюанс, тотожність, кольорова гама, різні види гармонії), зображення фактури тканини в костюмі, класичні малюнки в костюмі, декор костюму.

Робота над втіленням образу в костюмі: творче джерело – об'єкти природи (передача пластики рослини тварин, космічні явища і стихії). Ескізи виконуються з використанням будь-яких із вивчених стилів і техніки.

Індивідуальні заняття: Робота над індивідуальними завданнями, обраними вихованцями; підбір матеріалів для колекцій учнів. Створення колективної колекції одягу від ескізу до костюмів. Учні колективно формують концепцію колекції за допомогою методів творчості «перегляд поставленої задачі» (наштовхувальне завдання-аналог) і «мозкова атака». Потім індивідуально роблять свою частину колекції (авторський костюм).

Пропонуються теми для колекцій: створення моделі одягу від ескізу до костюму, до авангардної колекції на тему: «Карнавал», «Історична» (від Стародавнього Єгипту до Відродження), «Пластика природи» (на вибір учнів). Екскурсія на оптові склади тканин, підбір матеріалів.

Розділ 5. Майстерність актора (32 год.)

5.1. Сценічно-технічна підготовка (4 год.)

Теоретична частина. Різновиди акторської діяльності (актор театру, кіно, телеведучі, та ін.). Сцена, загальний вигляд, складові частини, різновиди, особливості роботи.

5.2. Театральна гра (6 год.)

Практична частина. Вправи на розвиток зорової і слухової уваги, пам'яті, спостережливості. Вправи на відтворення дійсності із заплученими очима. Вправи на вгадування людини за голосом або за описом. Вправи на зображення пантомімою простих емоцій (гнів, радість, прохання, відмова, подяка, згода) в статичності та в динаміці. Вправи на втілення образу: гра «Крокодил». Етюди-імпровізації на побутові теми («Як я збираюсь до школи», «Як я катаюсь на ковзанах», передавання уявних предметів).

5.3. Ритмопластика (12 год.)

Практична частина. Вправи на координацію рухів: вивчення різних послідовностей рухів рук. Вправи на розвиток уваги (виконання вправ «П'ять оплесків», «Стрибок-оплеск»). Вправи на увагу – робота з партнером. Ігри: «Веди мене», «Дзеркало». Вправи на зміну і розслаблення основних груп м'язів (кактус, літак і метелик, пальма, мокрі кошенята). Вправи на локальний рух – рухається (не

рухається) лише одна частина тіла. Вивчення найпростіших схем-імпровізацій: схема «Чотири лідери» на ритми, на стрибки, на локальний рух.

5.4. Культура і техніка мови (12 год.)

Теоретична частина. Стильова диференціація сучасної української літературної мови. Поняття стиль мовлення. Характеристика основних функціональних стилів сучасної української літературної мови: розмовний стиль, художній стиль, науковий стиль, офіційно-діловий стиль, публіцистичний стиль, епістолярний і конфесійний стилі. Поняття індивідуального стилю мовлення.

Практична частина. Написання тексту промови в різних з використанням різних стилів української мови. Вправа на побудову діалогів, орієнтованих на різні життєві ситуації.

Підсумок (2 год.)

Підбиття підсумків.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати і розуміти:

- основні ознаки історичних художніх стилів та історичні костюми епох від Стародавнього Єгипту до Відродження;
- елементи класичного стилю дефіле, добір відповідної музики та костюмів;
- біологічні пропорції людини та пропорції модельного малюнку; поняття комбінаторної композиції, крапки в ній; послідовність робіт у вузликовій техніці художнього розпису тканини (для модельєрів);
- правильну вимову звуків (чистомовки і скоромовки на складні сполучення звуків, правильне дихання) (для шоу-груп).

Вихованці мають вміти і засотворювати:

- малювати копії та стилізації історичних костюмів; наявність 2-х копій історичних костюмів Стародавнього світу, 2-х ескізів сучасного одягу в історичному стилі (від епохи переселення народів до Відродження);
- виконувати індивідуальну схему-презентацію у класичному стилі та схеми дефіле для демонстрації колекцій одягу;
- малювати модельні постави та елементи одягу, малювати сюжетні композиції (чорно-біле вирішення, робота з крапкою) у техніці комбінаторної композиції; виконувати ескізи костюмів на навчальні завдання (теми: малюнки на тканинах, фактура, системи організації елементів костюму, стилі одягу) – 10 зразків; та колажу по стилям одягу – 1 зразок; володіти вузликовою технікою художнього розпису тканин (2 зразки) (для модельєрів);
- робити логічний наголос і вживати правильні інтонації, оголошувати виступ зі сцени; координувати рухи, відчувати ритм, орієнтуватись на сцені, правильно розміщуватись, демонструвати етюди-імпровізації на побутові теми, прості емоції, втілювати образ (для шоу-груп).

Вихованці мають набути досвід:

- участі у семінарі з історичного костюму на теми Стародавнього світу чи Середньовіччя;

- участі у презентації колекції у класичному стилі на подіумі чи сцені.
- участі у конкурсі ескізів моделей одягу та у створенні колективної колекції (для модельєрів);
- у демонстрації театралізованого показу колекції (для шоу-груп).

Основний рівень, другий рік навчання НАВЧАЛЬНО – ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
Вступ	2	-	2
Розділ 1. Теорія моделінгу	6	10	16
1.1. Мода як явище культури	2	-	2
1.2. Професія – модель	1	-	1
1.3. Діловий етикет	1	-	1
1.4. Основи догляду за зовнішністю	1	5	6
1.5. Фотоклас	1	5	6
Розділ 2. Модельна хода	6	24	30
2.1. Азбука дефіле	2	8	10
2.2. Стили модельної ходи	2	8	10
2.3. Схеми дефіле	2	8	10
Розділ 3. Розвиток моди	4	14	18
3.1. Історія костюму	2	6	8
3.2. Сучасне декоративно-ужиткове мистецтво	2	8	10
Розділ 4. Основи моделювання одягу	20	26	46
4.1. Модельний малюнок і графіка	2	4	6
4.2. Художній розпис тканин	2	4	6
4.3. Основи конструювання	2	4	6
4.4. Композиція костюму	8	-	8
4.5. Стили одягу	6	4	10
4.6. Робота над ескізами і костюмами	-	10	10
Розділ 5. Майстерність актора	8	22	30
5.1. Основи сценічної культури	2	-	2
5.2. Театральна гра	2	6	8
5.3. Ритмопластика	2	8	10
5.4. Культура і техніка мови	2	8	10
Підсумок	-	2	2
Разом	46	98	144

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (2 год.)

Організаційні питання. План роботи на навчальний рік. Інструктаж з безпеки життєдіяльності.

Розділ 1. Теорія моделінгу (16 год.)

1.1. Мода як явище культури (2 год.)

Теоретична частина. Особливості розвитку та поширення моди. Психологічні методи впливу моди на особистість.

1.2. Професія – модель (1 год.)

Теоретична частина. «Світська манекенниця» Наталя Палей, Люд Федосєєва, Тея (Катерина) Бобрикова. Перші фотомоделі Ірина Шейк, Вітторія Кальзоні Лапченко, Саша Пивоварова.

1.3. Діловий етикет (1 год.)

Теоретична частина. Етикет користування візитними картками.

1.4. Основи догляду за зовнішністю (6 год.)

Теоретична частина. Макіяж як засіб створення індивідуального образу. Зміст понять «візаж», «макіяж». Засоби виразності кольору: холодні й теплі кольори, колірні поєднання, контрастність та інтенсивність кольору. Індивідуальна кольорова гама макіяжу відповідно природного кольору шкіри, волосся та очей. Макіяж денний, вечірній, святковий.

Види декоративної косметики та їх призначення. Основа під макіяж, тональні засоби. Пудри. Туш. Тіні та рум'яна. Губна помада. Олівці. Комбіновані продукти для макіяжу - палітри. Основні природні та хімічні компоненти декоративної косметики. Види інструментів і пристосувань для нанесення макіяжу.

Індивідуальні риси обличчя та їх характеристика.

Корегування форми обличчя, носа, очей, брів, губ, його значення. Горизонтальні та вертикальні лінії в макіяжі, як засіб візуальної зміни форми й об'єму. Застосування тональних засобів світлого і темного кольору для корекції форми обличчя та носа. Співвідношення світлого і темного кольору. Застосування тіней, олівців, туші для зміни форми очей. Накладні вії. Особливості макіяжу для тих, хто носить окуляри. Корекція форми брів за допомогою щипчиків, олівців. Застосування олівців, помади, блиску для корегування форми губ. Засоби візуального збільшення або зменшення.

Практична частина. Ознайомлення з різними видами макіяжу. Добір особистої кольорової гами для денного, вечірнього і святкового макіяжу.

Вивчення основних компонентів та засобів декоративної косметики, спираючись на інформацію, що міститься на упаковках та листках-вкладках. Добір інструментів для нанесення макіяжу.

Визначення форми обличчя, носа, очей, губ.

Вправи на корегування форми обличчя, носа, очей, брів, губ

Вправи на корегування форми обличчя та носа за допомогою тональних засобів, форми очей за допомогою тіней, олівців, туші, форми губ за допомогою олівця та помади

1.5. Фотоклас (6 год.)

Теоретична частина. Художня та модельна фотозйомки. Види художньої фотозйомки, кольорове та чорно-біле фото. Видатні модельні фотографі ХХ століття Г. Хойнінген, В. Хорст, Р. Аведон, М. Тестіно, Х. Ньютон.

Практична частина. Позування перед камерою, проведення характерної фотозйомки, робота у фотостудії.

Розділ 2. Модельна хода (30 год.)

2.1. Азбука дефіле (10 год.)

Теоретична частина. Класична, спортивна та вільна хода, їх відмінності. Стилї ходи та стилї одягу. Музичний супровід.

Практична частина. Відпрацювання техніки модельної ходи класичного та вільного стилів: модельна постава, рух по прямій лінії, повороти вправо, вліво, з місця, в русі. Відпрацювання видів модельних постав: відкриті та закриті, з опорою на одну чи дві ноги, різні за напрямом. Вивчення складного повороту (на 360°), елементу «чес». Робота з предметами під час дефіле (доповненнями до костюму).

Оволодіння навичками просторового руху. Вправи на орієнтування на подіумі та сцені: шикування в лінію, по діагоналі, «ластівкою», в квадрат, в коло, в дві лінії, в дві колони; рух по різним лініям, по черзі, одночасно; рух «струмком»; рух шеренгою та колоною.

2.2. Стилї модельної ходи (10 год.)

Теоретична частина. Класичний, вільний та спортивний стилї дефіле. Одяг та музичний супровід.

Практична частина. Відпрацювання елементів класичного та вільного стилів: подіумного кроку, постав, ритму руху, поворотів, роботи рук та голови.

Вивчення елементів спортивного стилю дефіле: манера ходи (з «пружинкою»), відпрацювання вміння утримувати відповідне положення тіла, спортивної постави, роботи рук – жорстка, різка; ритму руху, роботи рук та голови. Вивчення поворотів у спортивному стилі.

2.3. Схеми дефіле (10 год.)

Теоретична частина. Індивідуальна схема-дефіле у спортивному стилі. Схеми театралізованого дефіле в класичному та спортивному стилях. Правила постановки модельного виходу під музику з розвитком теми.

Практична частина. Робота над схемами дефіле: діловою, спортивною, класичною. Вправи на вільне дефіле (*імпровізація*). Дефіле під характерну сюжетну музику зі складним ритмічним малюнком, передача настрою музики в дефіле. Робота над театралізованими показами колекцій, вправи на трансформацію постановки – зі сцени на подіум.

Розділ 3. Загальний курс із розвитку моди (18 год.)

3.1. Історія костюму (8 год.)

Теоретична частина. Культура епохи Реформація, Маньєризм, Тридцятирічна війна, Мода часів Людовика XIV (бароко), Регентство, Рококо, Французька революція, Ампір, Реставрація, Бідермейєр і Романтизм, Друге рококо, Модерн – історичні епохи, панівні стилї у мистецтві та архітектурі, естетичні ідеали епох, історичні чоловічий та жіночий костюми.

Практична частина. Аналіз формоутворення і малювання костюмів-стилізацій на тему історичних костюмів XVI-XIX століття (використовуються різні техніки – простий олівець, кольорові олівці, фарби, туш).

Семінар за загальним планом з тем: історія розвитку взуття, головних уборів, рукавів, комірів.

Перегляд експозиції музею. Європейська культура XVI-XIX століть.

3.2. Сучасне декоративно-ужиткове мистецтво (10 год.)

Теоретична частина. Дизайн як мистецтво. Види дизайну. З історії виникнення і розвитку дизайну. Енді Уорхолл та інші, поп-арт.

Мистецтво розпису тіла (боді-пейнтінг). Коротка історія боді-пейнтіngu,

значення прикрашання тіла, мистецтво розмальовування тіла у народів світу. Художник (боді-артер) і модель. Види гриму: жирний, крем, мокрий. Малюнки від руки і трафарети, види композицій.

Практична частина. Малювання рекламних плакатів. Створення фрагментів боді-пейнтингу. Опануваннями народними ремеслами та сучасними ручними техніками: в'язання гачком, дрютами, валяння з вовни, різні техніки художнього розпису тканин, художня робота на швейній машинці тощо (практичний варіативний курс за вибором учня).

Розділ 4. Спецкурс для модельєрів (46 год.)

4.1. Модельний малюнок і графіка (6 год.)

Теоретична частина. Комбінаторна композиція: організація площини за допомогою “крапки”, передача настрою. Використання лінії у графічному малюнку.

Практична частина. Вправи на передачу настрою при організації площини: впорядкована і невпорядкована площини, з елементами неспокою, зруйнування; контраст напрямку, контраст розміру, контраст форми, ефект негативу-позитиву, ефект накладання.

Лінія в графічному малюнку: «огорожа парку», «трава в полі», «пилка», «рибацька сітка», «будівництво з краном», «нитки в коробці», «каміння на бруківці», «мушля на пляжі»; «гілка дерева», «кактуси на вікні», «морське дно», «бабки і метелики», «коники і жуки в траві», «птахи летять над деревом», «жук на квітці», «квіти і птахи». Частина ескізів робиться на тонованому і вологому папері.

4.2. Художній розпис тканин (6 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з технікою художнього розпису тканини «холодний батик». Хімічне резервування тканини. Використання скляної трубочки для нанесення холодного резерву на тканину. Ознайомлення з законами вітражної техніки. Виконання вправи з орнаментом замкнутого простору.

Практична частина. Виконання розпису в техніці «холодний батик» для фрагменту одягу (10x10 см). Виконання ескізу композиції: «Осіньні листя», «Морські хвилі», «Абстрактна композиція». Втілення ескізу на шовку: виконання картону по ескізу, переведення контурних ліній малюнка на тканину, натягування тканини на раму, обведення контурних ліній резервом, перевірка нанесення резерву, заливка ефектом «Пелюсток», кольорове насичення біля контурних ліній, запарка виробу.

4.3. Основи конструювання (6 год.)

Теоретична частина. Основна конструкція. Розрахунковий спосіб отримання основної конструкції. Поняття прибавок на вільне облягання. Різні системи крою. Класифікація конструкцій за покроєм рукава.

Поняття базової моделі. Подальше моделювання авторської моделі.

Практична частина. Підбір базових моделей із сучасних журналів мод (з урахуванням асортименту, покрою рукава, основних розмірних мірок у залежності від головного конструктивного поясу, матеріалу), аналіз особливостей систем крою в різних журналах.

Моделювання одягу методом наколки. Наколка втачного одношовного рукава, підготовка рукава до наколки. Побудова двушовного рукава на основі наколки.

Способи паралельного і конічного розширення на прикладі наколки

одношовного рукава. Приклади моделювання ліфу і спідниці за допомогою паралельного і кінчного розширення. Робота з шаблонами.

4.4. Композиція костюму (8 год.)

Теоретична частина. Композиційне формоутворення. Основні поняття, композиційні елементи (об'єм, площа, лінія, колір, світло, звук, рух, простір). Характеристики форми одягу (геометричний вигляд, конструкція, маса, фактура, колір). Силует. Лінії побудови композиції форми одягу (силуетні, конструктивні, конструктивно-декоративні, декоративні).

Засоби гармонізації композиції костюму: контраст, нюанс, тотожність форм, розмірів, пластики, кольору, фактур. Масштабність і масштаб. Симетрія (класична, афінна, подібності, криволінійна) і асиметрія. Статика і динаміка.

Закономірності композиції: співрозмірність, співвідлеглисть і цільність.

Композиційні засоби. Пропорції: прості (приклади з моди, «єгипетський трикутник») і складні («трикутник Піфагора», «золотий перетин», «квадрати Фібоначі», «динамічні прямокутники»). Ритм. Статичний і динамічний ритмічні ряди, їх різновиди. Активні і пасивні елементи, метр, динамічний крок, темп. Різновиди ритму (променевий, спіральний, зустрічного напрямку).

Проектування колекції. Типи колекцій одягу: перспективні колекції, промислові базові колекції, авторські колекції, колекції спеціального призначення. Види колекцій за призначенням і споживанням. Строки розробки колекцій від концепції перспективної моди до масової колекції. Класифікація споживачів за ознакою орієнтації в моді (новатори, ранні послідовники, рання більшість, запізнiла більшість, традиціоналісти).

Етапи роботи над колекцією «від кутюр» (за методом роботи К.Діора – концепція, ескіз). Створення промислової колекції (концепція, матеріал, призначення). Завдання проектування перспективної колекції. Фактори гармонізації колекції: єдність стильового вирішення, сценарій колекції (початок, кульмінація, кінець), побудова тонального розвитку ряду, побудова кольорового розвитку ряду, споріднений характер принципів технологічного виконання виробів. Структура колекції, розподіл на блоки.

4.5. Стилi одягу (10 год.)

Теоретична частина. Стилi одягу, за мотивами військової форми: мілітарі, сафарі, морський. Унісекс і андрогінність. Аналіз характерних елементів військових і морських костюмів різних часів і народів.

Джинсовий стиль. Історична довідка: винахідники, тканина, фасон. Від робочого одягу до моди «от кутюр». Аналіз характерних елементів стилю.

Спортивний стиль. Історична довідка. Аналіз характерних елементів стилю. Світові фірми-виробники спортивної моди.

Фольклорний стиль. Руський, японський, індійський, турецький, шотландський, індійський, гаучо, кантрі. Аналіз характерних елементів стилів.

Практична частина. Малювання ескізів-стилізацій.

Малювання ескізів авангардної моди в джинсовому і спортивному стилях.

Малювання ескізів сучасного одягу в фольклорному стилі.

14.6. Робота над ескізами і костюмами (10 год.)

Практична частина. Малювання ескізів костюмів на навчальні завдання: комбінаторна композиція – передача настрою в костюмі за допомогою малюнків на тканині, робота з лінією в костюмі (чорно-біла графіка, теми взяті з розділу графіки), костюми в «вітражній техніці» (для розпису батиком, теми взяті з розділу

розпису тканини). Контраст, нюанс, тотожність форм, розмірів, пластики, кольору, фактур, симетрія і асиметрія, розмірів, пластики, кольору, фактур, симетрія і асиметрія, статика і динаміка; пропорції; ритм і метр; характеристики форми одягу – малювання ескізів і аналітичних схем (геометричний вигляд, конструкція, маса, силует, силуетні, конструктивні, конструктивно-декоративні, декоративні лінії). Втілення образу в костюмі, розвиток творчої ідеї в колекції напрямку «Арт» (на рівні ескізів), творче джерело – теми семінарів з курсу розвитку моди (учні самостійно розробляють тему, а ілюстраціями до неї може бути колекція на цю тему з аналізом формоутворення).

Ескізи виконуються з використанням будь-яких вивчених стилів і технік.

Індивідуальні заняття: Робота над індивідуальними завданнями, обраними вихованцями; підбір матеріалів для колекцій учнів. Створення колективної колекції одягу від ескізу до костюмів. Учні колективно формують концепцію колекції за допомогою методів творчості «перегляд поставленої задачі».

Розділ 5 . Майстерність актора (30 год.)

5.1. Основи сценічної культури (2 год.)

Теоретична частина. Артист мовного жанру, різновиди сценічного мовлення: диктор, ведучий, артист театру. Підготовка оголошення виступу зі сцени, елементи конферансу; діалог, епітети.

5.2. Театральна гра (8 год.)

Теоретична частина. Дія з уявними предметами. Метаморфози уявних предметів.

Практична частина. Вправа на передачу предметів: справжніх та уявних. Створення етюдів (групових та сольних) з уявними предметами. Етюди-імпровазації на уявні теми («Я – соліст рок-групи», «Перехід гірської річки», «Я – відома ведуча телевізійного ток-шоу»). Аналіз етюдів.

5.3. Ритмопластика (10 год.)

Теоретична частина. Пластична імпровазація. Поняття контактної імпровазації, колективних творчих вправ. Взаємодія акторів на сцені.

Практична частина. Вправи на розвиток відчуття ритму: дрібушки, імпровазаційна схема «Чотири лідери», виконання пластичної імпровазації з динамічними акцентами на удари в долоні, пришвидшення та уповільнення руху. Вправи на розвиток швидкості реакції і координації рухів: вивчення різних послідовностей рухів рук та тіла одночасно. Вправи на заповнення сценічного простору, на миттєві об'єднання в групи з 2-3-4 осіб. Вправи «Фотографія», «Механізм». Створення образів живих істот за допомогою виразних пластичних рухів, стилізація, гіперболізація характерних рухів, створення образу рухами тіла.

5.4. Культура і техніка мови (10 год.)

Теоретична частина. Основні комунікативні ознаки культури мовлення. Класифікація комунікативних ознак культури мовлення. Правильність, змістовність мовлення, чистота, логічність і послідовність, виразність і образність, точність, багатство та доречність мовлення. Шляхи досягнення високої культури мовлення.

Практична частина. Аналіз тексту за вибором педагога.

Підсумок(2 год.)

Підбиття підсумків.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати і розуміти:

- основні ознаки історичних художніх стилів та історичні костюми епох від епохи Реформації до епохи Модерну;
- елементи спортивного стилю дефіле, добір відповідної музики та костюмів; відмінності класичного та спортивного стилів дефіле;
- послідовність роботи на тонованому та вологому папері, при виконанні колажів та аплікацій з тканини; художню техніку розпису тканини "холодний батік" (для модельєрів);
- різновиди акторської діяльності мовного жанру, різновиди сценічного мовлення (диктор, ведучий, артист театру), елементи оголошення виступу зі сцени; поняття контактної імпровізації, взаємодії акторів на сцені (шоу-група).

Вихованці мають вміти і застосовувати:

- аналізувати зміну форми костюмів впродовж історичних епох, малювати ескізи сучасного одягу в історичному стилі (від Реформації до Модерну);
- створювати графічний рекламний плакат;
- демонструвати індивідуальну схему-презентацію у спортивному стилі; імпровізувати на задану музику зі складним ритмом у поєднанні з характерним дефіле;
- малювати сюжетні композиції з комбінаторної композиції на крапку та лінію; малювати ескізи костюмів та створювати колажі на стилі одягу; послідовно виконувати розпис тканини у техніці "холодний батік" (для модельєрів);
- творчо діяти з умовними предметами та в умовних обставинах, демонструвати етюди-імпровізації на уявні теми; правильно вимовляти звуки та використовувати дихання, створювати оголошення виступів для концертів студії; володіти відповідним репертуаром студії (для шоу-груп).

Вихованці мають набути досвід:

- участі у семінарі з історії костюмів 17-19 століть;
- роботи з боді-пейнтингом (від утворення ескізу фрагменту розпису тіла до втілення фарбами для боді-арту);
- участі у показах колекції одягу два рази на рік; участь в модельному конкурсі.
- тестових модельних фотознімків (зріст, портрет).
- створення колекції одягу за індивідуальним завданням (на рівні ескізів) – 2 колекції не менше ніж по 6 моделей одягу в кожній.
- участі у створенні колективних колекцій у матеріалі (для модельєрів);
- оголошення концертного номеру зі сцени під час концерту студії (для шоу-груп);
- театралізованих показів колекцій з репертуару студії на сцені та подіумі під час концерту.

**Основний рівень, третій рік навчання
НАВЧАЛЬНО – ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН**

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
Вступ	1	-	1
Розділ 1. Теорія моделінгу	8	8	16
1.1. Мода як явище культури	2	-	2
1.2. Професія – модель	1	-	1
1.3. Діловий етикет	1	-	1
1.4. Основи догляду за зовнішністю	2	2	4
1.5. Фотоклас	2	6	8
Розділ 2. Модельна хода	6	24	30
2.1. Азбука дефіле	2	8	10
2.2. Стилi модельної ходи	2	6	8
2.3. Схеми дефіле	2	10	12
Розділ 3. Розвиток моди	8	14	22
3.1. Історія моди в ХХ столітті	4	-	4
3.2. Народний костюм	2	4	6
3.3. Сучасне декоративно-ужиткове мистецтво	2	8	10
Розділ 4. Основи моделювання одягу	16	30	46
4.1. Модельний малюнок і графіка	4	6	10
4.2. Художній розпис тканин	2	4	6
4.3. Основи конструювання	4	6	10
4.4. Композиція костюму	2	4	6
4.5. Стилi одягу	2	6	8
4.6. Робота над ескізами і костюмами.	2	4	6
Розділ 5. Майстерність актора	6	22	28
5.1. Основи сценічної культури	4	-	4
5.2. Театральна гра	-	10	10
5.3. Ритмопластика	2	4	6
5.4. Культура і техніка мови	-	8	8
Підсумок	-	1	1
Разом	45	99	144

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (1 год.)

Організаційні питання. План роботи на навчальний рік. Інструктаж з безпеки життєдіяльності.

Розділ 1. Теорія моделінгу (16 год.)

1.1. Мода як явище культури (2 год.)

Теоретична частина. Творчість великих модельєрів ХХ століття. Тенденції розвитку сучасної індустрії моди.

1.2. Професія – модель (1 год.)

Теоретична частина. «Модель» і «супермодель». Наомі Кембелл, Лінда Євангеліста, Тетяна Патіц, Клаудія Шиффер, Крісті Терлінгтон, Сінді Кроуфорд, Надя Ауерман, Кейт Мосс, Амбер Валетта, Карла Бруні, Крістен Мак-менамі. Найбільш затребувані топ-моделі світу.

1.3. Діловий етикет (1 год.)

Теоретична частина. Зовнішній вигляд. Одяг, жести і рух. Дрес-код.

1.4. Основи догляду за зовнішністю. (4 год.)

Теоретична частина. Будова волосся і чинники впливу на нього. Ріст волосся. Вплив зовнішніх чинників на стан волосся. Залежність стану волосся від умов середовища, способу життя, харчування.

Типи волосся. Зовнішній вигляд волосся і загальний стан організму. Ознаки проблем волосся. Засоби для зміцнення й захисту волосся.

Миття волосся та його призначення. Засоби для миття волосся: шампуні та кондиціонери, ополіскувачі, бальзами, лосьйони. Критерії їх добору для певного типу волосся. Вода (температура, жорсткість). Підготовка до миття волосся. Інструменти для розчісування.

Фарбування волосся та його призначення. Вибір кольору. Доцільність зміни кольору волосся і необхідність консультації в спеціаліста. Тимчасові, напівперманентні, перманентні барвники. Засоби догляду за волоссям після зміни кольору. Найвідоміші марки засобів для зміни кольору волосся

Практична частина. Ознайомлення з будовою волосся, із впливом різноманітних чинників на стан волосся. Складання переліку харчових продуктів для підтримки здорового стану волосся.

Визначення типу волосся, стану волосся з огляду на його зовнішній вигляд. Ознайомлення з ознаками проблем волосся, з листками-вкладками засобів для зміцнення й захисту волосся. Добір засобів для зміцнення й захисту волосся, спираючись на інформацію, що міститься на упаковках та листках-вкладках до косметичних засобів.

Добір засобів догляду за волоссям для індивідуального використання (перед миттям, під час миття і після миття волосся), спираючись на інформацію, що міститься на упаковках та листках-вкладках до косметичних засобів.

Ознайомлення із засобами для догляду за волоссям після зміни кольору, спираючись на інформацію, що міститься на упаковках та листках-вкладках до косметичних засобів.

1.4. Фотоклас (8 год.)

Теоретична частина. Класичне та жанрове модельне фото. Види модельних фотоальбомів. Правила створення портфоліо. Види рекламної фотозйомки.

Практична частина. Фотографування у фотостудії, фотозйомка костюмів.

Розділ 2. Модельна хода (30 год.)

2.1. Азбука дефіле (10 год.)

Теоретична частина. Додаткові стилі модельної ходи. Класична, спортивна, авангардна, ділова та романтична хода, спільне та відмінне, музичний супровід, елементи модельної ходи.

Практична частина. Відпрацювання дефіле під музику відповідного стилю. Відпрацювання елементів модельної ходи різних стилів: модельна постава, рух по прямій лінії, повороти вправо, вліво, з місця, в русі. Робота під час дефіле з предметами (доповненнями до костюму).

Оволодіння навичками просторового руху. Вправи на орієнтування на подіумі, на сцені: шикунання в лінію, квадрат, коло, дві лінії, дві колони; по діагоналі, різних лініях, «ластівкою», по черзі, одночасно; рух «струмком», шерengoю та колоною.

2.2. Стиль модельної ходи (8 год.)

Теоретична частина. Класичний, вільний таспортивний стилів дефіле..

Практична частина. Відпрацювання елементів класичного та спортивного стилів: техніки подіумного кроку, постав, ритму руху, поворотів, роботи рук та голови.

Вивчення елементів додаткових стилів (авангардного, ділового, романтичного). Відпрацювання манери подіумного кроку, постав, ритму руху, роботи рук та голови. Вправи на поєднання ділового та романтичного стилів із класичним, авангардним – зі спортивним стилем дефіле.

2.3. Схем дефіле (12 год.)

Теоретична частина. Індивідуальна схема-дефіле. Правила постановки дефіле на сцені та подіумі під різний музичний супровід. Схеми театралізованого дефіле в авангардному та романтичному стилях з використанням пластичних етюдів та/або сучасних танців.

Практична частина. Робота над схемами дефіле: спортивною, класичною, діловою, авангардною, романтичною. Вправи на вільне дефіле (імпрровізація). Імпрровізації під різну музику в класичному діловому, авангардному, спортивному стилях модельної ходи з фіксацією модельних та художніх постав («сюжетні композиції»). Робота над театралізованими показами колекцій, трансформація постановки – зі сцени на подіум.

Розділ 3. Розвиток моди (22 год.)

3.1. Історія моди в XX столітті (4 год.)

Теоретична частина. Світові центри моди. Мода от кутюр і прет-а-порте. Світові покази моди. З історії виникнення високої моди. Чарльз Ворт.

Французька мода, Палата Високої Моди в Парижі. Французька мода Прекрасної епохи: Жак Дусе, Поль Пуаре, Жан Пату, Мадлен Віонне, Мадам Пакен.

Емансипація жінки і зміни в жіночому костюмі: Габріель Шанель, Жанна Ланван. Французька мода після Другої світової війни: Крістіан Діор, Живанши, Гі Ларош, Бальмен. Космічна епоха в моді 60-х: Андре Курреж, П'єр Карден, Пако Рабанн. Ів Сен-Лоран – засновник нового напрямку в мистецтві одягатись (жіноча мода кінця 60-х – 70-х).

Французька мода 80-х років: Клод Монтана, Тьєррі Мюглер, Жан-Поль Готьє, Крістіан Лакруа. Французька мода 90-х років: Жанн Колонна, Мартин Сітбон, Лоліта Лемпіка, Ізабелль Маран, Веронік Лерой.

Італійська мода. Доми Високої Моди (*Alta Moda*). Італійська мода першої половини XX століття: Фонтана, Фортуні, Ірен Галіцин. Італійська мода другої половини XX століття: Валентино, Армани, Версаче; італійське розуміння дизайну. Черутті, Біблос.

Поняття торгової колекції одягу, лінії одягу; системи реалізації готового одягу. Світові фірми пошиття одягу: Вуитон, Гермес, Ком де Гарсон та ін. Італійська мода – світовий творець моди готового одягу. Фірми – виробники

готового одягу «Фенді», «Гуччі», «Кадетт», «МаксМара», «Дженні», «Прада», «Дольче і Габбана», «Міссоні», «Кріція», «Бенеттон».

Японська мода, історія виникнення, стиль. Японські модельєри в світовій моді (80-х років): Рей Кавакубо, Йоджи Ямомото. Японська мода на межі тисячоліть: Міяке, Морі, Кензо. Молоді модельєри: Джунія Ватанабе, Джунко Шимада, Масакі Мацусіма та ін.

Американська мода. З історії формування, вплив американської культури на європейську (джаз, Голівуд, випуск журналів мод «Харперс Базаар» і «Вог»). Мода другої половини XX століття: Клер Маккарделл, Валентина, Білл Бласс, Адрі, Джефрі Бін. Мода Голівуду, голлівудський гламур. Всесвітні американські модельєри: Кельвін Кляйн, Ральф Лоран, Донна Каран, Анна Суї, Том Форд та ін. Гламурний мінімалізм.

Англійська мода, з історії, англійський консерватизм, англоманія. Англійські туфлі, комір, костюм, шитво. Мода першої половини XX століття, фірми «Берберрі» та «Акваскутум», френчі і тренчоуті. Мода після Другої світової війни: модс, Мері Куант, Джон Бейтс, Зандра Родс.

Мода 70-80-х років: Вівьєн Вествуд; Пол Сміт, Джон Роша, Кетрін Хемнетт.

Мода кінця XX століття: Гальяно, С.Маккартні, А.Макку ін; концептуаліст Х. Чалаян; Ф. Трейсі, М.Бланік.

Сучасні дизайнери: Кліменс Робейро, Агент Провокатор, Метью Вільямсон, Джулієн Макдональд, Антоніо Берарді.

3.2 Народний костюм (6 год.)

Теоретична частина. Народний костюм, з історії розвитку, спільні риси в характеристиках костюмів різних груп народів: західноєвропейський народний костюм, одяг народів Кавказу, костюм Середньої Азії, костюми народів Далекого Сходу, Південної та Південно-східної Азії.

Український народний костюм. Загальна характеристика, історія розвитку, традиційні види декору. Географія костюму: характеристика костюмів західного, східного, північного, південного та центрального регіонів. Костюми народів, традиційно проживаючих на Україні: циганський костюм, костюм кримських татар та ін.

Руський народний костюм, від часів Київської Русі до початку XX століття. Загальна характеристика, види традиційного декору. Народний костюм Руської Півночі. Міський російський костюм XVIII- поч. XX століття.

Практична частина. Екскурсія до музею з метою перегляду українських народних костюмів.

3.3. Сучасне декоративно-ужиткове мистецтво (10 год.)

Теоретична частина. Головні убори. Загальна характеристика, класифікація, техніки виробництва. Історичні та народні головні убори. Модельні головні убори (Трейсі, Джонс), авангардні головні убори.

Ювелірні вироби. Історичний екскурс, види. Дорогоцінні метали та каміння. Класифікація каміння. Різновиди техніки обробки. Штучне каміння, стрази, біжутерія.

Практична частина. Малюнки в стилі графіті.

Опануваннями народними ремеслами та сучасними ручними техніками: в'язання гачком, дрютами, валяння з вовни, різні техніки художнього розпису тканин, художня робота на швейній машинці тощо (практичний варіативний курс за вибором учнів).

Розділ 4. Основи моделювання одягу (46 год.)

4.1. Модельний малюнок і графіка (10 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттями: лінія, пляма, силует.

Організація площини за допомогою лінії: використовуючи поступове стовщення лінії, прямі лінії різної товщини, коливання прямих ліній, метод накладання кривих ліній. Утворення на площині ілюзії простору.

Практична частина. Малювання ескізів моделей одягу в техніці плямою.

За допомогою кривої лінії організувати декілька площин з різними рельєфами, утворити на площині ілюзію поверхні (*наприклад, кулі, циліндру*). Замкнутими ламаними лініями, поступовим стовщенням лінії, лекальними кривими досягти відчуття простору. Малювання ескізів в стилі «оп-арт».

4.2. Художній розпис тканин (6 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з технікою художнього розпису тканин «вільний розпис». Показ техніки “по сирому” на тканині. Ознайомлення з технікою художнього розпису тканини «набійка».

Практична частина. Приготування соляного згустку для покриття поверхні тканини. Виконання вправ «ефект дощу», «ефект заливки», «ефект пейзажу» тощо. Виконання вправ по імітації набійки. Використання штампиків з картоплі, різних овочів і фруктів. Виконання орнаментів. Виконання декоративних серветок у техніці «набійка» (вирізати штампик, приготувати подушечку з барвником, наносити орнаментальний мотив штампиком на бавовняну серветку).

4.3. Основи конструювання (10 год.)

Теоретична частина. Силует. Класифікація конструкцій по ступеню прилягання: прилеглий, напівприлеглий, прямий силует. Моделювання I, II, III виду. Конструювання одягу методом наколки.

Характеристики коміра: видна (відліт коміра) і невидна (лінія втачування) частини, ступінь прилягання до ший, лінія згину коміра. Види комірів: стійка, із закритою горловиною, з відкритою горловиною, цільнокросний, фантазійний. Властивості оборот «по косій», волан.

Практична частина. Моделювання спідниці, ліфа, рукава, брюк на шаблонах по ескізам. Наколка комірів. Конструювання одягу методом наколки. Зміна пластичних властивостей матеріалу при розташуванні тканини «по косій». Розташування тканини “по косій” при конструюванні деталей: перед, спинка, спідниця, брюки, коміри.

4.4. Композиція костюму (6 год.)

Теоретична частина. Методи проектування костюму. Комбінаторні методи формоутворення (утворення складної форми, утворення фактури): комбінування елементів на площини (текстильні композиції), модулів, деталей. Трансформація (перетворення однієї форми в іншу, трансформація деталей форми). Кінетизм, кінетичний малюнок. Метод модульного проектування: з малої форми зробити велику, з простої форми утворити складну, змінюючи форму, змінити призначення речі. Метод деконструкції: асиметрія, нерівні краї, розриви і дірки, розподіл конструкції на праву і ліву частини, метод інверсії, елементи недоробки, порушення традиційної обробки. Японська і бельгійська школи. Перегляд ілюстративного матеріалу. Малювання ідей-ескізів.

Методи творчості при проектуванні костюму: методи перегляду завдань проектування (наштовхувальне завдання-аналог, зміна формулювання наведенням

запитання, перелік недоліків тощо), методи проектування (аналогії, асоціації, передові технології тощо), методи, що дають нові парадоксальні рішення (інверсія, «мозкова атака», карикатури тощо), методи математичного аналізу (семикратний пошук, побудова матриці і т.д.).

Практична частина. Проведення ділової гри для пошуку рішення з використанням методів творчості (допомога колективу в роботі над особистою колекцією учня).

4.5. Стилi одягу (8 год.)

Теоретична частина. Сценічний одяг. Види сценічного одягу в залежності від призначення: театральний і кінокостюм, естрадний костюм, цирковий костюм, карнавальний костюм, костюми для танцювальних і музичних колективів різних жанрів. Ступінь залежності різних видів сценічного костюму від моди. Вимоги до сценічних костюмів.

Театральний і кінокостюм. З історії розвитку театального костюму. Вимоги до театального костюму. Карнавальний костюм. З історії карнавалів. Традиційні образи в карнавальних костюмах.

Практична частина. Малювання ескізів театральних костюмів на улюблені літературні образи. Малювання ескізів авангардного одягу на тему карнавальних костюмів. Малювання костюмів для цирку: клоуни, акробати, дресирувальники, або авангардного одягу на тему цирку.

4.6. Робота над ескізами і костюмами (6 год.)

Практична частина. Аналіз теоретичного матеріалу, малювання ескізів на завдання, аналіз і оцінка домашніх завдань. Колективне обговорення індивідуальних завдань, обраних вихованцями. Робота по підборі матеріалів для колекцій учнів. Малювання ескізів костюмів на навчальні завдання: утворення ефектів площини і простору за допомогою лінії в костюмі, кінетизм в костюмі; костюми «Дощ» і «Пейзаж» з використанням розпису тканини, костюми на тему «Руська набійка»; комбінування елементів і деталей, перетворення однієї форми (або деталі) в іншу; костюми з модулів (з малої форми зробити велику, з простої форми утворити складну, змінюючи форму змінити призначення речі); метод деконструкції. Робота над втіленням образу в костюмі, розвиток творчої ідеї в колекції напряму «Арт» (на рівні ескізів), творче джерело – театральний, карнавальний, цирковий костюми, художні і літературні образи на цю тему. Ескізи виконуються з використанням будь-яких з вивчених стилю і техніки.

Створення колективної колекції одягу від ескізу до костюмів. Учні колективно формують концепцію колекції за допомогою різних методів творчості, а потім індивідуально роблять свою частину колекції. Пропонуються теми для колекцій: «Присвячення» (по мотивах творчості великих модельєрів), «Зі сцени на подіум» (по мотивах театального і циркового костюмів), «Містика» (з використанням боді-арту), «Народний костюм» (український чи інший) тощо. Більшість творчих робіт виконується під час індивідуальних занять.

Розділ 5. Майстерність актора (28 год.)

5.1. Основи сценічної культури (4 год.)

Теоретична частина. Сценічно-технічна підготовка: поділ сцени на частини, лаштунки, сценічний простір та з декорації. Основи роботи з текстом. Вступ та фінал концертної програми ведучими (складання тексту, робота ведучих у парі). Основні положення роботи режисера, постановника, сценариста, операторів,

хореографа, декоратора. Акторські амплуа: різновиди, закріплення власного амплуа. Театральний словник. Основні терміни в роботі театального актора, кіноактора, артиста розмовного жанру естради, хореографа.

5.2. Театральна гра (10 год.)

Практична частина. Вправи на вміння швидкості перевтілення, відпрацювання прийомів швидкої акторської розминки для входу в робочий режим і готовності перевтілення, вміння змінювати своє ставлення до предметів, місця дії і партнерів з розвитком сценічної дії.

Вправи на роботу з партнером: «Дзеркало», «Веди мене», контактна імпровізація, «Управління звуком», створення парних етюдів.

Вправи на удосконалення навичок дії в уявних обставинах, мотивація уявних дій, етюди-імпровізації на уявні теми (наприклад, квітка, що проростає крізь асфальт). Вправи з уявними предметами. Монолог до уявного предмета.

Удосконалення навичок роботи в групі. Створення групових етюдів на вивчені теми. Сольні та групові імпровізації.

5.3. Ритмопластика (6 год.)

Практична частина. Вправи для розвитку швидкості реакції і координації рухів: вивчення різних послідовностей рухів рук та всього тіла. Вправи на розвиток відчуття ритму: дрібушки, імпровізаційна схема «Чотири лідери» на ритми, виконання пластичної імпровізації з динамічними акцентами на удари в долоні, пришвидшення та уповільнення руху.

Колективні рухові вправи. Взаємодії акторів на сцені (узгодження своїх дій з діями інших). Вправи на заповнення сценічного простору, на миттєві об'єднання в групи з 2-3-4 осіб.

5.4. Культура і техніка мови (8 год.)

Теоретична частина. Мовний та мовленнєвий етикет. Мовленнєвий етикет, його специфіка. Ввічливість – основа етикетного спілкування. Учасники комунікативного процесу, їх характеристика. Стандартні етикетні ситуації. Етикетна поведінка у спілкуванні.

Практична частина. Конкурс змагання «Правила мовного етикету в прислів'ях». Мовно-етикетна гра «Хто перший закінчить фразу».

Підсумок (1 год.)

Підбиття підсумків.

ПРОГНОЗОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Вихованці мають знати і розуміти:

- світові центри моди (французька, італійська, японська, американська, англійська мода), їх історію розвитку та особливості, внесок у світову культуру, їх видатних модельєрів та будинки моди; поняття народного костюму, народні костюми різних частин світу; географію українського народного костюму, його композицію;
- використання лінії для утворення ілюзії простору на площині;
- технологію «вільного розпису» тканини;
- комбінаторні методи формоутворення, методи модульного проектування та деконструкції; види сценічного одягу в залежності від призначення та театральний костюм для різних жанрів театальної дії (для модельєрів);

- основи роботи з текстом для ведучих; різновиди акторських амплуа;
- основні положення роботи режисера, постановника, сценариста, операторів, хореографа, декоратора (для шоу-груп).

Вихованці мають вміти і застосовувати:

- володіти стилями модельної ходи – класичний, спортивний, діловий, авангардний, романтичний (модельні постави, особливості техніки ходи, порівняльний аналіз, зв'язок зі стилями одягу та музичним матеріалом);
- малювати ескізи моделей одягу у техніці плямою; малювати ескізи та фрагменти розпису костюму у стилі «оп-арт» (просторові ілюзії) та на завдання для театральних та естрадних артистів; застосовувати різні прийоми вільного розпису тканини та виконання набійки на тканині;
- здійснювати всі етапи створення колекції одягу від ідеї та ескізу до виготовлення у матеріалі та художнього оздоблення (для модельєрів);
- застосовувати прийоми швидкої акторської розминки для входу в робочий режим і готовності перевтілення (психофізичний тренінг); змінювати своє ставлення до предметів, місця дії і партнерів з розвитком сценічної дії; застосовувати навички роботи у групі під час створення групових етюдів; імпровізаційний конференс-діалог з партнером-ведучим, скласти початок і кінець концертної програми, провести її з партнером (для шоу-груп).

Вихованці мають набути досвід:

- застосування методів творчості при проектуванні костюму під час ділової гри або створення проекту колективної колекції; участі у створенні колективної колекції костюмів від ідеї та ескізів до втілення у матеріалі та художнього оздоблення (для модельєрів);
- роботи ведучих концертної програми студії, художнє оголошення показів студії на сцені;
- демонстрації схем театралізованого дефіле в авангардному та романтичному стилях з використанням пластичних етюдів або сучасних танців.

Основний рівень, четвертий рік навчання НАВЧАЛЬНО – ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
Вступ	1	-	1
Розділ 1. Теорія моделінгу	8	8	16
1.1. Мода як явище культури	2	-	2
1.2. Професія – модель	1	-	1
1.3. Діловий етикет	1	-	1
1.4. Основи догляду за зовнішністю	2	2	4
1.5. Фотоклас	2	6	8
Розділ 2. Модельна хода	4	28	32
2.1. Азбука дефіле	2	10	12
2.2. Стилi модельної ходи	-	8	8
2.3. Схеми дефіле	2	10	12

Розділ 3. Розвиток моди	8	12	20
3.1. Історія моди в XX столітті	2	2	4
3.2. Народний костюм	4	6	10
3.3. Сучасне декоративно-ужиткове мистецтво	2	8	10
Розділ 4. Основи моделювання одягу	10	30	40
4.1. Модельний малюнок і графіка	2	4	6
4.2. Художній розпис тканин	2	4	6
4.3. Основи конструювання	2	6	10
4.4. Композиція костюму	2	8	10
4.5. Стилі одягу	2	6	8
4.6. Робота над ескізами і костюмами	-	8	8
Розділ 5. Майстерність актора	2	32	34
5.1. Основи сценічної культури	2	8	10
5.2. Театральна гра	-	10	10
5.3. Ритмопластика	-	8	8
5.4. Культура і техніка мови	-	6	6
Підсумок	-	1	1
Разом	33	111	144

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (1 год.)

Організаційні питання. План роботи на навчальний рік. Інструктаж з безпеки життєдіяльності.

Розділ 1. Теорія моделінгу (16 год.)

1.1. Мода як явище культури (2 год.)

Теоретична частина. Проектування колекції. Типи колекцій одягу. Види колекцій за призначенням та споживанням.

Засоби гармонізації композиції костюму. Контраст, нюанс, тотожність форм, розмірів, кольору, пластики, фактур. Масштабність та масштаб, симетрія та асиметрія. Статика та динаміка. Закономірності композиції.

Практична частина. Створення колажів за типами колекцій, гармонізація модельних рядів ескізів у колекцію.

1.2. Професія – модель (1 год.)

Теоретична частина. «Сумка моделі». Правила поведінки в гримерних кімнатах та за кулісами під час виступів та репетицій.

1.3. Діловий етикет (1 год.)

Теоретична частина. Стель та імідж ділового етикету. Правила носіння костюма. Етикет ділового одягу. Ділові зустрічі. Етикет ділових поїздок. Сувеніри та подарунки в діловій сфері.

1.4. Основи догляду за зовнішністю (4 год.)

Теоретична частина. Зачіска як індивідуальна особливість зовнішності. Форма обличчя та її корегування за допомогою зачіски. Індивідуальні особливості носа, очей, чола, підборіддя, вух і їх корегування за допомогою зачіски.

Характерні риси та функціональне призначення зачіски. Повсякденні, святкові, вечірні зачіски та їх характерні ознаки, використання прикрас.

Зачіска і стиль Види стилю: класичний, «каре», «бабетта», «паж», романтичний, спортивний, фольклорний. Стильова єдність зачіски та одягу як умова цілісності образу. Поняття «власний стиль».

Зачіска і мода. Консервативні, модні, авангардні зачіски та їх характерні ознаки: відповідність перспективним напрямкам моди.

Практична частина. Добір зачісок з урахуванням індивідуальних особливостей зовнішності; класичного, романтичного, фольклорного та спортивного стилю.

Добір зачісок повсякденного призначення, вечірніх і святкових.

1.6. Фотоклас (8 год.)

Теоретична частина. Види, етапи та правила поведінки при роботі в фотостудії.

Практична частина. Робота в фотостудії, модельна фотозйомка у спортивному стилі.

Розділ 2. Модельна хода (32 год.)

2.1. Азбука дефіле (12 год.)

Теоретична частина. Модельна хода на високих підборах.

Практична частина. Відпрацювання елементів модельної ходи різних стилів: модельна постава, рух по прямій лінії, повороти вправо, вліво, з місця, в русі. Робота під час дефіле з предметами (доповненнями до костюму).

Оволодіння дефіле на модельних підборах для класичного, ділового, романтичного, авангардного стилів. Відпрацювання дефіле під музику відповідного стилю, робота зі складним музичним матеріалом. Вправи на орієнтування на подіумі та на сцені.

2.2. Стиль модельної ходи (8 год.)

Практична частина. Відпрацювання елементів класичного, спортивного, авангардного, ділового, романтичного стилів. Вправи на засвоєння техніки подіумного кроку, постав, ритму руху, поворотів, роботи рук та голови (робота у відповідному взутті).

Характерне дефіле. Вправи на розвиток емоційності показу: «входження» в образ: «агресивний» («вамп», спортивний), жінка-загадка (вечірній), жінка-підліток, весела прогулянка (романтичний), шоу-зірка (авангардний).

2.3. Схема дефіле (12 год.)

Теоретична частина. Шоу-номер для демонстрації колекції одягу з використанням елементів хореографії, пантоміми, акторської майстерності.

Практична частина. Вивчення індивідуальних схем-презентацій в різних стилях. Робота над схемами дефіле: спортивною, класичною, діловою, авангардною, романтичною. Ускладнення схем. Розробка схем вихованцями. Вправи на вільне дефіле та імпровізацію: «увійти» в стиль дефіле, заданий музичним матеріалом, надати емоційне забарвлення дефіле. Композиція-експромт на тему «Фентезі». Робота над театралізованими показами колекцій, трансформація постановки – зі сцени на подіум.

Розділ 3. Розвиток моди (20 год.)

3.1. Історія моди в XX столітті (4 год.)

Теоретична частина. Молодіжні рухи XX століття, стилі одягу, створені ними: модс, стиляги; хіпі, психоделічні малюнки; байкери, рокери, панк, гранж,

неогранж. Авангардні течії як джерело натхнення модельєрів. Сучасна молодіжна субкультура як джерело натхнення модельєрів: графіті (у поєднанні з музикою в стилі реп і танком в стилі хіп-хоп); різні види екстріма.

Окремі течії в моді ХХ століття: конструктивізм і деконструктивізм, оп-арт, унісекс і андрогінність, мода і антимода та ін. Модне і культове взуття ХХ століття, оксфорди, доктор Мартенс, гріндерси, комбати, кеди, кросівки, платформи. Модельєри взуття: Вів'є Роже, Патрік Кокс, Сальваторе Феррагамо та ін.

Руська мода. Період до Жовтневої революції: придворна мода, міський одяг, одяг робітників і селян, загальна характеристика. Модельєр Надія Ламанова. Неоруський стиль. Руські сезони в Парижі, Сергій Дягілев. Костюми Бакста. Руський стиль. Псевдоруський стиль.

Новий радянський костюм після Жовтневої революції та часів НЕПу: Н. Ламанова, В. Мухіна, А. Екстер, Л. Попова, В. Степанова, Н. Макарова. Агітаційний текстиль.

Мода 40-60-х років (часів «залізної завіси»), Дома моделей одягу; Ризький, Талінський і Московський (лідери). Радянська мода 60-80-х років: Олександр Ігманд, Л. Телегіна, І. Крутікова, Т. Осьмьоркіна, В. Зайцев.

Мода часів перебудови: А.Осьмушкіна, В. Андріянова, Т. Парфьонова, Є. Спірідонова, В. Юдашкін. Радянська символіка в костюмах часів перебудови.

Розвиток моди в незалежній Україні. «Сезони моди», «Київський подіум». Модельєри М. Воронін, С. Бизов, Л. Пустовіт, В. Гресь тощо. Молоді українські модельєри. Тиждень української моди.

Практична частина. Екскурсія на показ моди або перегляд відеоматеріалу.

3.2. Народний костюм (10 год.)

Теоретична частина. Костюми народів Західної Європи, європейських півночі і півдня, горців. Костюми народів Кавказу. Характеристика, традиційні види декору.

Східні костюми. Костюми народів Азії: Середньої Азії, Південної та Південно-східної Азії, Далекого Сходу. Загальна характеристика, традиційні види декору.

Костюми народів Африки. Загальна характеристика, традиційні види декору.

Народні костюми американських індіанців. Загальна характеристика, традиційні види декору.

Практична частина. Аналіз формоутворення і малювання костюмів-стилізацій на тему народних костюмів Європи.

Аналіз формоутворення і малювання костюмів-стилізацій на тему народних костюмів Азії, африканців і індіанців.

3.3. Сучасне декоративно-ужиткове мистецтво (10 год.)

Теоретична частина. Розробка фірмового стилю, його складові. Створення товарного знаку. Мистецтво бінді – від давнього ритуалу до напрямку моди.

Практична частина. Розробка візитної картки, пакету, етикетки та рекламного плакату фірми. Боді-пейнтінг: комбінація стилів і ексклюзив (тату-олівці, графічна туш, підводки для очей і губ, модні мальовані аксесуари). Бінді у власному дизайні, розміщення «магічної приманки для ока», кольорові сигнали бінді. Розробка колекції боді-арту з застосуванням елементів одягу. Створення сценічного проекту з боді-артом.

Опануваннями народними ремеслами та сучасними ручними техніками: в'язання гачком, дрютами, валяння з вовни, різні техніки художнього розпису тканин, художня робота на швейній машинці тощо (практичний варіативний курс за вибором учнів).

Розділ 4. Основи моделювання одягу (40 год.)

4.1. Модельний малюнок і графіка (6 год.)

Теоретична частина. Комбінаторна композиція, робота з лінією. Введення додаткового кольору в двокольорову лінійну композицію. Оптичний арт («оп-арт»), як напрям в абстрактному мистецтві ХХ століття. Засновник оп-арту – художник В. Вазареллі, ознайомлення з його творчістю. Оп-арт в текстилі 60-х років ХХ століття, створення моделей одягу в стилі оп-арт. Психоделічні малюнки.

Практична частина. Комбінаторна тематична композиція з використанням ефекту накладання, негативу-позитиву (теми і завдання повторюють завдання для роботи з «крапкою»). Малювання ескізів малюнків з ефектом оп-арту для костюмів. Малювання ескізів розпису костюмів з ефектом оп-арту.

4.2. Художній розпис тканин (6 год.)

Теоретична частина. Техніка розпису тканини «гарячий батик». Інструменти та матеріали для роботи. Порядок виконання робіт, зведення воску за допомогою праски. Техніка безпеки під час роботи. Види гарячого батіка.

Практична частина. Виконання картини у техніці «гарячий батик». Порівняльна характеристика різних технік розпису «батик».

4.3. Основи конструювання (10 год.)

Теоретична частина. Збільшення і зменшення лекал по розмірах і ростах. Розмірні і ростові інтервали. Схеми розподілення додаткових довжини і ширини по лекалах. Перегляд схем у сучасних журналах мод. Конструювання моделей одягу складних геометричних форм: аналіз форми, визначення конструктивних частин і ліній з'єднання, моделювання окремих частин конструкції (робота з лекалами і наколками), загальний збір конструкції.

Практична частина. Моделювання по ескізу (робота з шаблонами): аналіз форми, визначення конструктивних частин, моделювання ліній з'єднання.

4.4. Композиція костюму (10 год.)

Теоретична частина. Зорові ілюзії в костюмі. З історії – наближення до естетичного ідеалу за допомогою зорових ілюзій. Використання зорових ілюзій для зорової корекції фігури і для досягнення нового естетичного сприйняття образу моделі (стиль «оп-арт»). Зорові ілюзії в моделюванні одягу: ілюзія переоцінки вертикалі, ілюзія заповненого простору, ілюзія переоцінки гострого кута, ілюзія контрасту, ілюзія «крученого шнура», ілюзія асиміляції, ілюзія замкнутого контуру, ілюзія полосатої тканини, ілюзія зменшення об'єму (контрастні тканини по вертикалі), ілюзія розчленування форми, ілюзія трьохвимірного простору, ілюзія просторовості.

Екологічні проблеми і тенденції в сучасному дизайні одягу. «екологічний стиль». Ідеологія «суспільства споживання», речизм. Проблема екологізації споживання, зниження обсягів споживання. Багатофункціональний одяг. Вирішення проблем екологізації в дизайні одягу: відмовлення від неприродних матеріалів, заміна природних шкіри і хутра штучними. «Сміттєвий дизайн». Гуманізація дизайну. Екологія культури, відродження традиційних типів формоутворення і ставлення до матеріалу, «національний дух».

Практична частина. Малювання ескізів-пропозицій моделей одягу на повну фігуру. Малювання ескізів у екологічному стилі. Перегляд ілюстративного матеріалу.

4.5. Стилi одягу (8 год.)

Теоретична частина. Сценічний одяг. Костюми для танцювальних і музичних колективів різних жанрів: бальні танці, народні танці, класичний хор та ін. Вимоги до костюмів. Естрадний костюм. Естрадна мода, зв'язок з подіумною. Вимоги до естрадних костюмів різних видів: естрадні співаки, шоу-балет. Течії в моді ХХ століття. Антимода (хіппі, панк, гранж), стиль вулиці, культові стилі ХХ століття (гангстерський, голлівудський гламур, Айві ліги стиль). Авангардна мода (мінімалізм, деконструктивізм, концептуалізм).

Практична частина. Ознайомлення з творчістю колективів, перегляд наявних костюмів (екскурсія до костюмерної). Малювання ескізів костюмів для шоу-балету.

4.6. Робота над ескізами і костюмами (8 год.)

Практична частина. Аналіз теоретичного матеріалу, малювання ескізів на завдання, аналіз і оцінка домашніх завдань. Колективне обговорення індивідуальних завдань, обраних вихованцями. Робота по підбору матеріалів для колекцій учнів.

Малювання ескізів костюмів на навчальні завдання: графічна колекція з ефектами накладання, позитиву-негативу і кольоровою плямою (композиційний центр); психоделічні малюнки в костюмі; зорові ілюзії в костюмі; багатофункціональний костюм; костюми-трансформери; «сміттєвий дизайн», костюми з нетрадиційних природних матеріалів; деконструктивізм; костюми в стилі малюнків графіті. Робота над втіленням образу в костюмі, розвиток творчої ідеї в колекції напряму «Арт» (на рівні ескізів), творче джерело – костюми для танців (бальні, рок-н-рол, класична хореографія, шоу-балет), хіпі, панк, гранж, деконструктивізм. Ескізи виконуються з використанням будь-яких з вивчених стилів і технік.

Створення колективної колекції одягу від ескізу до костюмів. Тематики для колекцій: «Оп-арт», «Екодизайн», «Гарні погані дівчата» (стилі гангстерський, гламурний, «коледж», хіпі, панк, гранж, графіті), «Деконструкція» (або «Реставрація»), «Руський сезон», «Народи світу» (по мотивах народних костюмів), «Боді-арт». Більшість творчих робіт виконується під час індивідуальних занять.

Розділ 5. Майстерність актора (34 год.)

5.1. Основи сценічної культури (10 год.)

Теоретична частина. Основи роботи з текстом. Складання тексту для ведучих за сценарним планом концертної програми.

Практична частина. Рольова гра «Ми – ведучі». Складання сценарного плану тематичної концертної програми.

5.2. Театральна гра (10 год.)

Практична частина. Вправи на удосконалення навичок дії в уявних обставинах, мотивація уявних дій, імпровізації на уявні теми (квітка, що проростає крізь асфальт та інше). Удосконалення роботи над образами. Створення образу пластичними і акторськими засобами, поєднання пластичної та традиційної акторської технік. Колективні рухові вправи. Взаємодії акторів на сцені

(узгодження своїх дій з діями інших). Схеми імпровізації «Чотири лідера», «Передача руху», «Дуель».

5.3. Ритмопластика (8 год.)

Практична частина. Вправи на локальний рух. Комплекс зрушень. Комплекс хвиль. Вправи на створення індивідуальної пластики. Відтворення індивідуальної пластики партнерів.

Вправи для розвитку швидкості реакції і координації рухів: вивчення різних послідовностей рухів рук (руками виконують різні рухи одночасно) та всього тіла. Вправи на розвиток відчуття ритму: дрібушки, виконання пластичної імпровізації з динамічними акцентами на удари в долоні, пришвидшення та уповільнення руху. Основи контактної імпровізації.

5.4. Культура і техніка мови (6 год.)

Теоретична частина. Техніка мовлення, її чинники. Мовний апарат. Дихання як складова техніки мовлення. Типи дихання. Гігієнічні правила дихання. Голос. Природні якості та постановка голосу. Якості розвиненого голосу. Гігієна голосу. Дикція й орфоепія – визначальні якісні ознаки мовлення.

Практична частина. Вправи на розвиток усного мовлення, зокрема володіння голосом, розвиток почуття ритму – читання незнайомих текстів. Вивчення чистомовок і скоромовок для чистоти вимовляння звуків. Звукові вправи на втілення образів тварин, на розширення діапазону і сили звучання голосу.

Підсумок (1 год.)

Підбиття підсумків.

ПРОГНОЗОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Вихованці мають знати і розуміти :

- основні характерні народні костюми різних континентів; елементи розробки фірмового стилю; послідовність здійснення розпису боді-арту;
- поняття «оп-арт» у сучасному мистецтві; зорові ілюзії у костюмі;
- екологічні проблеми і тенденції в сучасному дизайні одягу;
- послідовність виконання художнього розпису тканини у техніці «гарячий батик»;
- послідовність роботи при конструюванні складних геометричних форм костюмів (для модельєрів);
- складання тексту для ведучих за сценарним планом концертної програми (для шоу-груп).

Вихованці мають вміти і застосовувати:

- малювати ескізи-стилізації за мотивами фольклорних костюмів народів світу (західноєвропейських, східних, африканських, індійських народних костюмів); створювати фрагменти розпису «боді-арту»;
- дефілювати на модельних підборах для стилів: класичний, діловий, романтичний, авангардний; робота зі складним музичним матеріалом (складний ритм, зміна ритму в музичній композиції, дуже повільний ритм, «фонова» музика без чіткого ритму); відпрацьовувати акторську гру в модельному показі, показати роботу з емоціями, здатність увійти в заданий образ;

- створювати ескізи-пропозиції з вирішенням екологічних проблем дизайну; ескізні проекти костюмів для танців та естради, у стилі вулиці та авангардної моди; ескізні проекти колекцій костюмів-трансформерів, на тему «сміттьєвого дизайну», мінімалізму, деконструктивізму та концептуалізму;
- ітко і грамотно говорити, вміти знаходити основні слова в окремих фразах і реченнях та підкреслювати їх голосом; працювати за власно складеним текстом для ведучих за сценарним планом концертної програми; створювати образи як пластичними, так і акторськими засобами, суміщати пластичну та традиційну акторську техніку (для шоу-груп).

Вихованці мають набути досвід:

- участі у конкурсах театрів моди; участі у модельних виставах студії;
- зі створення проекту-показу з використання боді-пейнтингу (фрагменти розпису шкіри косметичними фарбами та олівцями);
- участі у конкурсі дизайнерів одягу, створення колекції одягу від ескізу до втілення у матеріалі (колективна робота) та її театралізованого показу на сцені (для модельєрів);
- демонстрації шоу-номера для показу колекції одягу з використанням елементів хореографії, пантоміми, майстерності актора (для шоу-груп).

Вищий рівень, перший рік навчання НАВЧАЛЬНО – ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
Вступ	2	-	2
Розділ 1. Теорія моделінгу	7	5	12
1.1. Мода як явище культури	1	1	2
1.2. Діловий етикет	2	-	2
1.3. Основи догляду за зовнішністю	2	2	4
1.4. Фотоклас	2	2	4
Розділ 2. Модельна хода	3	23	26
2.1. Азбука дефіле	1	7	8
2.2. Стилi модельної ходи	-	6	6
2.3. Схеми дефіле	2	10	12
Розділ 3. Розвиток моди	4	14	18
3.1. Історія моди в ХХ столітті	2	4	6
3.2. Сучасне декоративно-ужиткове мистецтво	2	10	12
Розділ 4. Основи конструювання одягу	12	36	48
4.1. Художній розпис тканин	2	2	4
4.2. Основи конструювання	2	4	6
4.3. Технологія обробки швейних виробів	2	8	10
4.4. Композиція костюму	2	4	6
4.5. Курс на вибір	2	8	10
4.6. Робота над колекціями	2	10	12
Розділ 5. Майстерність актора	8	28	36

5.1. Основи театральної культури	4	-	4
5.2. Культура і техніка мови	2	8	10
5.3. Ритмопластика	-	10	10
5.4. Театральна гра	2	10	12
Підсумок	-	2	2
Разом	36	108	144

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (2 год.)

Організаційні питання. План роботи на навчальний рік. Інструктаж з безпеки життєдіяльності.

Розділ 1. Теорія моделінгу (12 год.)

1.1. Мода як явище культури (2 год.)

Теоретична частина. Стиль і мода. Стильові напрямки в моді. Історія і сучасність.

Молодіжні авангардні рухи XX століття і культовий одяг та аксесуари створені ними. Байкери, рокери, панк, гранж, неогранж; модс (стиляги); хіпі та психоделічні малюнки в костюмі; графіті, як складова частина сучасної молодіжної культури (музика стилі «реп», танок в стилі «хіп-хоп», малюнок в стилі «графіті»).

Окремі характерні напрямки і типажі в моді XX століття: «латинський коханець», гангстерський стиль; гламурний стиль; скінхендс; унісекс та андрогінність у моді; конструктивізм і деконструктивізм.

1.2. Діловий етикет (2 год.)

Теоретична частина. Етикет робочого місця: ділові телефонні розмови, прийом співробітників, відвідувачів; культура мовлення; діловий лист; факс

1.3. Основи догляду за зовнішністю (4 год.)

Теоретична частина. Укладання волосся та його значення. Укладання короткого волосся та волосся середньої довжини. Бігуді. Основні схеми накручування. Вирівнювання волосся. Укладання довгого волосся. Джгути, косички, вузли, петлі, буклі, начіс та зачіски, в яких вони викорис-товуються. Препаратидля укладання волосся (лосьйон, гель, віск, пінка, лак). Правила безпечної роботи, організації робочого місця та санітарно-гігієнічні вимоги.

Вироби із штучного й натурального волосся та їх призначення. Види перук і шиньйонів: коси, крепе, накладки, прикраси із волосся. Правила підбору перук і шиньйонів. Використання перук та шиньйонів для створення зачіски. Догляд за виробами з натурального й штучного волосся.

Практична частина. Визначення напрямку укладання волосся. Добір способу укладання волосся. Добір схеми накручування на бігуді. Добір засобів для укладання волосся (з огляду на бажаний результат, спираючись на інформацію, що міститься на упаковках та листках-вкладках до косметичних засобів).

Ознайомлення із видами виробів зі штучного й натурального волосся.

1.4. Фотоклас (4 год.)

Теоретична частина. Стилист на знімальному майданчику. Аксесуари та доповнення для утворення художніх фотообразів, відповідність стилю та кольоровому сполученню.

Практична частина. Робота над фотозйомкою колекцій студії та характерних образів для портфоліо.

Розділ 2. Модельна хода (26 год.)

2.1. Азбука дефіле (8 год.)

Практична частина. Відпрацювання та удосконалення техніки модельної ходи на високих підборах. Робота зі складним музичним матеріалом: складний ритм, зміна ритму в музичній композиції, дуже повільний ритм, «фонова» музика без чіткого ритму. Відпрацювання елементів модельної ходи різних стилів: модельна постава, рух по прямій лінії, повороти вправо, вліво, з місця, в русі. Відпрацювання роботи з предметами (доповненнями до костюму) під час дефіле. Відпрацювання дефіле на модельних підборах для стилів: класичний, діловий, романтичний, авангардний. Відпрацювання дефіле під музику відповідного стилю. Вправи на орієнтування на подіумі та на сцені. Відпрацювання синхронного виконання елементів у класичному та спортивному стилях групами по 2-4 особи.

2.2. Стель модельної ходи (6 год.)

Практична частина. Удосконалення виконання елементів класичного, спортивного авангардного, ділового, романтичного стилів, Виконання вправ на відпрацювання подіумного кроку, постави, ритму руху, поворотів, роботи рук та голови (робота у відповідному взутті).

2.3. Схеми дефіле (12 год.)

Теоретична частина. Сценарій показу колекції від кутюр, прет-а-порте та авангардної моди, розвиток ідеї та події на сцені або подіумі, поняття кульмінації.

Практична частина. Постановка демонстрації колекції на подіумі, розвиток колекції. Вправи на удосконалення індивідуальних схем-презентацій в різних стилях. Робота над схемами, запропованих вихованцями. Робота над театралізованими показами колекцій.

Розділ 3. Розвиток моди (18 год.)

3.1. Історія моди в ХХ столітті (6 год.)

Теоретична частина. Абстракціонізм, В. Кандинського, П. Мондріана К. Малевича. Кубізм (Пікассо Пабло, Жорж Брак, Фернан Леже Робер Делоне, Хуан Гріс, Глез Метценже). Пуризм, художник А. Озанфаном і архітектор Ш. Е. Жаннере (Ле Корбюзьє). Сюрреалізм (Андре Бретон, Луї Арагон, Сальвадор Далі, Луїс Бунюель, Хуан Міро). Експресіонізм, «Крик» Едварда Мунка, Август Маке, Франц Марк. Супрематизм та Казимир Малевич. Поп- арт (Джаспер Джонс, К. Олденбург, Енді Уорхол).Примітивізм (Наївне мистецтво): французи А. Руссо, К. Бомбуа, грузин Н. Пироманишвили, хорват І. Генераліч, амеріканкаА.М. Робертсон та 4бор. 4борт ф (Вазареллі В.).Мінімалізм: К. Андре, М. Бочнер, У. Де Ма-ріа, Д. Флевін. С. Ле Вітт, Р. Менголд, Б. Мерді, Р. Морріс, Р. Раймен. Постмодернізм (живопис колірного поля, лірична абстракція, процес-арт, концептуальне мистецтво).Нові види сучасного мистецтва: Реді-мейд(Марсель Дюшан), Нет арт.Графіті (CRASH, NOC 167, FUTURA 2000, LEE, SEEN, DAZE).

3.2. Сучасне декоративно-ужиткове мистецтво (12 год.)

Теоретична частина. Композиційна організація форми українського народного костюму. Покрій вишиванки різних регіонів України.

Практична частина. Утворення лекал сорочки-вишиванки на основі схем старовинного народного покрою сорочок.Опануваннями народними ремеслами та

сучасними ручними техніками.(в'язання гачком, дротами, валяння з вовни, різні техніки художнього розпису тканин, художня робота на швейній машинці тощо за вибором учня).

Розділ 4. Основи конструювання одягу (48 год.)

4.1. Художній розпис тканин (4 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з технікою художнього розпису тканини «вузликове розфарбування». Види і засоби розфарбування за допомогою зав'язування різних вузликів на тканині, механічне резервування тканини. Ознайомлення з технікою гарячого батика «47орт ф». Мистецтво індійської тканини для жіночого одягу «сарі». Інструктаж по виконанню техніки «47орт ф».

Практична частина. Виконання вузликової основи з тканини, технологія фарбування, вошіння ниті. Виконання вправи «Сонечко» для розпису майки. Виконання вузликової діагональної основи, заутюжування ребер основи, поетапне фарбування. Виконання вправи «Ялинка» для вузликового розпису спідниці. Варіанти вузликової зав'язки тканини. Робота з одним кольором барвника. Складання абстрактної композиції «Ритм кольорових плям для декоративної подушки» (ескіз) у 47орт фолію 47ячого батика «47орт ф».

Виконання наволочки декоративної подушки в змішаній техніці «47орт ф» і «вільний розпис».

4.2. Основи конструювання (6 год.)

Теоретична частина. Вивчення побудови основних конструкцій одягу за розрахунковою системою крою (спідниця, плечовий одяг, брюки жіночі). Моделювання основних деталей конструкції плечового одягу та брюк, вбудова кишеней у бокові шви та рельєфи одягу.

Практична частина. Практичні заняття з моделювання за конкретними моделями. Відновлення основних конструктивних ліній у готових лекалах, встановлення прибавок на вільне облягання і подальше моделювання на їх основі.

4.3. Технологія обробки швейних виробів (10 год.)

Теоретична частина. Види швів, їх схематичне зображення. Види кишень (накладна, в шві, прорізна, різновиди), технологія обробки, схематичне зображення. Технологія обробки дрібних деталей (пояс, пата, клапан, 47орт фо). Технологія обробки горловини і комірців.

Практична частина. Обробка низу виробу і рукава; розріз, шлиця, манжета.

4.4. Композиція костюму (6 год.)

Теоретична частина. Структура моди (модні стандарти, модні об'єкти, цінності моди, модна поведінка). Функції моди. Мода як соціальний і психологічний феномен. Закономірності розвитку моди. Прогнозування моди. Мода як форма реклами. Поглиблене вивчення тем: «Засоби гармонізації композиції костюму», «Закономірності композиції, колір у костюмі».

Практична частина. Аналіз формоутворення костюмів останнього десятиріччя (перегляд ілюстративного матеріалу) та малювання ескізів на прогнозування моди. Малювання ескізів костюмів з використанням рекламної властивості моди.

4.5. Курс на вибір (10 год.)

Теоретична частина. Поглиблене вивчення одного з розділів, що вивчались на основному рівні в курсі спеціалізації модельєрів або загальному курсі розвитку моди.

Практична частина. Тема курсу вибирається за бажанням вихованців. Історія костюму, історія моди XX століття, костюми народів світу, сучасне декоративно-прикладне мистецтво, в'язання, вишивка, перукарське мистецтво, косметологія і візаж, графіка, художній розпис тканин, основи конструювання, композиція костюму, стилі одягу.

4.6. Робота над колекціями (12 год.)

Практична частина. Аналіз теоретичного матеріалу, малювання ескізів на завдання, аналіз і оцінювання домашніх завдань. Робота над індивідуальними завданнями, обраними вихованцями, над конкурсними роботами, з підбору матеріалів для колекцій учнів.

Малювання ескізів костюмів на навчальні завдання: колекція «Малайзія» (фольклорний стиль, традиційний батик або його імітація за допомогою «витравлювання»), колекція «Готика» (історичний стиль, малюнки-вітражі, виконані в різній техніці – батик, аплікація та 48ор.), дитячі колекції «Соняхи» (фольклорний стиль, розпис тканини за допомогою вузликової техніки; прогнозування моди – перспективні колекції одягу «прет-а-порте» (дві колекції на рік); колекції на тему екодизайну та українського фольклору. Створення колекцій від ескізу до виробу, тему, завдання і техніку виконання учень вибирає самостійно. Рекомендовані теми: «Київська весна» («На схилах Дніпра», фольклорний або історичний стилі), «Джунглі» (фольклорний стиль, малюнки на тканині), «Індустріальний пейзаж» (графіка), екодизайн («Сміттєвий дизайн» або з використанням нетрадиційних природних матеріалів).

Прикладні колекції (робота «на замовлення»). Джерело натхнення – естрадна пісня (костюм для співака), танок (колекція костюмів для естрадного номеру), малюки (колекція для театралізованого модельного виходу вихованців початкового рівня навчання), класичні ансамблі різних напрямів. Робота проводиться за схемою: вивчення творчого джерела, бесіда з виконавцями, розробка ескізів-пропозицій у вигляді колекцій, проведення конкурсу на кращий костюм. (урахування думки фахівців і виконавців).

Розділ 5. Майстерність актора (36 год.)

5.1. Основи театральної культури (4 год.)

Теоретична частина. Оглядовий курс історії театру та естради. Основні етапи розвитку сценічних мистецтв: Доісторичні театралізації культових вистав, театр давніх Греції та Риму. Арістотелівське бачення театру.

Європейський театр епохи Середньовіччя та Відродження. Європейський театр Нового часу. Виникнення та розвиток сучасної естради. Бачення театру за Станіславським та Чеховим. Європейський театр XX 48ор. – розмаїття традиційних та модерністських жанрів. Сучасна естрада, зародження та розквіт шоу-бізнесу. Аналіз творчості видатних театральних та естрадних режисерів (Леся Курбас, Немирович-Данченко, Мейєрхольд, Брехт, Алексєєв, Енгібаров).

5.2. Культура і техніка мови (10 год.)

Теоретична частина. Фонетика української мови. Конференс: написання та читання сценаріїв до концертів, імпровізація оголошень на задану тему, ведення концертів.

Практична частина. Вправи на правильне дихання і чистоту звуків, чистомовки і скоромовки, вдосконалення тембру та гучності голосу.

5.3. Ритмопластика (10 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з принципами створення ефектної імпровізації: зміною рівнів і ракурсів, зміною темпоритму, локалізацією та глобалізацією руху.

Практична частина. Ускладнення базових комплексів пластичних рухів: комплекс хвиль із пришвидшенням та уповільненням, комплекс хвиль у рівновазі, комплекс колових зрушень. Оволодіння «простими видами руху» (маятниковий, колючий, рублячий, хвилеподібний та вібраційний). Складання сольних комбінацій. Сольна імпровізація з використанням усіх вивчених прийомів пластики.

5.4. Театральна гра (12 год.)

Теоретична частина. Психофізичний тренінг як обов'язкова розминка актора. Ознайомлення з поняттям алегорії та символу. Психологія ролі, її передісторія, суть конфлікту, поняття композиції та темпоритму.

Практична частина. Створення мімічних етюдів на втілення казкових та літературних сюжетів. Створення алегоричних та символічних етюдів, сольних, парних і групових. Використання навичок, набутих на уроках ритмопластики та театральної гри в творчості.

Підсумок (2 год.)

Підбиття підсумків.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати і розуміти:

- основи проектування колекції одягу, закономірності композиції;
- значення зачіски у історичному та народному костюмі;
- основні елементи роботи стиліста у фотостудії;
- основні напрями у мистецтві XX століття – абстракціонізм, кубізм, пуризм, сюрреалізм, експресіонізм, супрематизм, 49орт фо, примітивізм, мінімалізм, постмодернізм та творчі роботи їх видатних представників; композиційну побудову українського народного костюму;
- основні елементи художнього розпису тканини у техніках «вузликове розфарбування» та «49орт ф»; основні принципи побудови основних конструкцій одягу за допомогою розрахункової системи крою; функції моди, її закономірності та прогнозування (для модельєрів);
- основні етапи розвитку сценічних мистецтв – від доісторичних театралізацій культових вистав до європейського театру XX століття; основи фонетики української мови; принципи створення ефектної імпровізації; ознайомлення з поняттями алегорії та символу (для вихованців шоу-груп).

Вихованці мають вміти і застосовувати:

- застосовувати засоби гармонізації при утворенні колекції; використовувати засоби догляду та укладки волосся для виступу чи фотозйомки; продемонструвати дефіле під музичний супровід складного ритму чи фонову музику у певному стилі з синхронним виконанням елементів з партнерами; утворювати ескізи на прогнозовану моду;
- виконувати вправи з вузликового розпису тканини «Сонечко», «Ялинка» та з розпису у техніці «49орт ф»; виконувати моделювання на шаблонах за

конкретними ескізами костюмів; виконувати різні види обробки низу швейного виробу та рукава; малювати ескізи на навчальні завдання (для модельєрів);

- імпровізувати на задану тему з оголошеннями виступів під час ведення концерту; оволодіти «простими видами рухів»– маятниковий, колючий, рублячий, хвилеподібний та вібраційний (для вихованців шоу-груп).

Вихованці мають набути досвід:

- модельної фотозйомки характерних образів для 50орт фолію;
- з поєднання етюдів з курсу майстерності актора з модельним показом,
- з використання трагічних етюдів ,алегорії, геги;
- з відтворення старовинних схем крою української вишиванки різних регіонів;
- створення ескізних проектів-колекцій на прикладі завдання – естрадні костюми та класичні ансамблі (для модельєрів);
- участі у театралізованих модельних виставах студії.

Вищий рівень, другий рік навчання НАВЧАЛЬНО – ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
Вступ	1	-	1
Розділ 1. Теорія моделінгу	6	6	12
1.1. Мода як явище культури	1	1	2
1.2. Діловий етикет	1	-	1
1.3. Основи догляду за зовнішністю	2	3	5
1.4. Фотоклас	2	2	4
Розділ 2. Модельна хода	3	31	34
2.1. Азбука дефіле	1	8	9
2.2. Стилi модельної ходи	1	8	9
2.3. Схеми дефіле	1	15	16
Розділ 3. Розвиток моди	4	12	16
3.1. Мистецтво ХХ століття	2	2	4
3.2. Сучасне декоративно-ужиткове мистецтво	2	10	12
Розділ 4. Основи моделювання одягу	12	34	46
4.1. Художній розпис тканин	2	4	6
4.2. Основи конструювання	2	6	8
4.3. Технологія обробки швейних виробів	2	6	8
4.4. Композиція костюму	2	2	4
4.5. Курс на вибір	2	6	8
4.6. Робота над колекціями	2	10	12
Розділ 5. Майстерність актора	8	26	34
5.1. Основи театральної культури	4	-	4
5.2. Культура і техніка мови	2	8	10
5.3. Ритмопластика	-	10	10

5.4. Театральна гра	2	8	10
Підсумок	-	1	1
Разом	34	110	144

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (1 год.)

Організаційні питання. План роботи на навчальний рік. Інструктаж з безпеки життєдіяльності.

Розділ 1. Теорія моделінгу (12 год.)

1.1. Мода як явище культури (2 год.)

Теоретична частина. Класифікація споживачів за ознакою модної орієнтації: новатори, ранні послідовники, рання більшість, запізншла більшість, традиціоналісти.

Фактори гармонізації колекції; характер принципів технологічного виконання виробів.

Структура колекції, розподіл на блоки.

Практична частина. Добір ескізів-пропозицій для споживачів різного рівня модної орієнтації, гармонізація ескізів у колекцію.

1.2. Діловий етикет (1 год.)

Теоретична частина. Дипломатичний протокол та діловий етикет. Принцип «міжнародної ввічливості». Етичні кодекси, їх значення у формуванні етичної поведінки ділової людини. Функції етичних кодексів. Основні ознаки успішної ділової поведінки.

1.3. Основи догляду за зовнішністю (5 год.)

Теоретична частина. Заклади, що надають косметологічні та перукарські послуги. Види послуг, що надаються, їх сутність. Програми професійного догляду за обличчям, тілом, руками, ногами, волоссям. Апаратна косметологія. Професійні косметичні лінії. Дизайн волосся, нігтів, візуального образу.

Програма з догляду за волоссям і шкірою обличчя та створення індивідуального візуального образу.

Практична частина. Ознайомлення з видами послуг, що надаються у салонах краси та перукарнях. Складання індивідуальної програми з догляду за волоссям та шкірою обличчя і створення індивідуального візуального образу; презентація та захист.

1.4. Фотоклас (4 год.)

Теоретична частина. Природне та штучне освітлення. Корекція візажу в залежності від освітлення, тінь та розсіяне світло. Студійна та вулична фотозйомка, відмінності.

Практична частина. Проведення фотозйомки на вулиці у міському оточенні, на природі. Репортажне та журнальне фото.

Розділ 2. Модельна хода (34 год.)

2.1. Азбука дефіле (9 год.)

Практична частина. Відпрацювання техніки модельної ходи на високих підборах, робота з реквізитом, сумкою, пальто та жакетом під час дефіле. Робота зі складним музичним матеріалом, «фонова» музика без чіткого ритму, образне

звукове оформлення без мелодії та ритму. Дефіле у класичному, спортивному, романтичному, авангардному, характерному стилях. Вибір відповідного стилю дефіле в залежності від запропонованого музичного матеріалу або стилю колекції. Робота з партнерами та у групі, імпровізації на взаємодію з партнерами.

2.2. Стыль модельной ходи (9 год.)

Практична частина. Характерне дефіле. Поєднання хореографічних композицій та пластичних статичних композицій з модельним показом. Робота з емоціями: створення сюжетної композиції, з використанням хореографічних рухів, сценічного мовлення та звукоімітації, різновидів простих рухів. Підбір відповідного звукового супроводу (тексти, вірші, набивання ритму). Вибір стилю дефіле, манери ходьби або іншого виду руху у модельному костюмі.

2.3. Схеми дефіле (16 год.)

Теоретична частина. Правила трансформації показу колекції зі сцени на подіум та навпаки. Закони сцени та подіуму. Постановка дефіле у нестандартних місцях (на вулиці, у музеї тощо).

Практична частина. Постановка шоу-номерів для демонстрації колекції одягу з використанням елементів хореографії, пантоміми, акторської майстерності. Пошук-експеримент нової подачі колекції глядачу (нестандартний/нетрадиційний показ моди). Удосконалення індивідуальних схем-презентацій у різних стилях, розробка схем для показу творчих та торгових колекцій одягу, розроблених вихованцями. Робота над театралізованими показами колекцій, трансформація постановки – зі сцени на подіум.

Розділ 3. Розвиток моди (16 год.)

3.1. Мистецтво ХХ століття (4 год.)

Теоретична частина. Українські майстрині наївного мистецтва - Марія Приймаченко та Катерина Білокур.

Імпресіонізм в Україні - могутнє підложжя під сучасне українське мистецтво (Бурачек М.Г., Васильківський С.І., Іжакевич І.С., Дяченко Ю.О., Замирайло В.Д., Жук М.І., Красицький Ф.С., Левченко П.О., Кульчицька О.Л., Мурашко О.О., Пимоненко М.П., Самокиш М.С., Холодний П.І., Шульга І.М. та інші.). Діяльність у малярській практиці і у пропагуванні українського мистецтва виставками, статтями про українське мистецтво, педагогічна робота.

Перша мистецька організація в Україні «Товариство діячів українського мистецтва». Та інші мистецькі організації: нововізантиністи та «Асоціація революційних митців України» (Бойчук М.Л., Седляр В.Т., Падалка І.І., Бизуків О.Т.). Українські сезаністи і митці, що працюють у формі західньо — європейської дійсності від експресіонізму до новокласицизму, зорганізовані в «Об'єднання сучасних митців України». «Асоціація незалежних українських митців» на західно-українських землях. Митці з творчістю на українському народному мистецтві в широкому розумінні цього слова - «Асоціація червоних митців України».

3.2. Сучасне декоративно-ужиткове мистецтво (12 год.)

Теоретична частина. Символіка українського народного мистецтва, символіка української вишивки. Українське ткацтво. Птахи та квіти українських килимів.

Практична частина. Утворення лекал верхнього українського народного одягу за схемами старовинного народного крою. Виготовлення паска за мотивами українського народного ткацтва.

Опануваннями народними ремеслами та сучасними ручними техніками. (в'язання гачком, дротами, валяння з вовни, різні техніки художнього розпису тканин, художня робота на швейній машинці тощо за вибором учня).

Розділ 4. Основи моделювання одягу (46 год.)

4.1. Художній розпис тканин (6 год.)

Теоретична частина. Розпис у техніці складного батика.

Практична частина. Виконання вправ на орнамент, фрагмент декору костюму у техніці складного батика.

Виконання художнього розпису фрагментів костюму в змішаній техніці. Приклади тем: холодний батик, вільний розпис по соляному розчину, «Весняні метелики»; вільний розпис по соляному розчину, холодний батик, «Лісові квіти»; холодний батик, вільний розпис, «Індустріальний пейзаж» (чорно-біла графіка); вільний розпис, простий гарячий батик, кракле, «Джунглі»; вузликовий розпис, кракле, «Соняшник»"; вільний розпис, витравлювання, «Після дощу»; витравлювання, гарячий батик, кракле, «Авангард».

4.2. Основи конструювання (8 год.)

Теоретична частина. Моделювання III виду. Види прикладних матеріалів, їх використання. Багатошарові вироби.

Практична частина. Практичні заняття з моделювання за конкретними моделями. Моделювання переходу з одного до іншого покрою рукава.

Просторове формоутворення, моделювання складних просторових форм для сценічних доповнень, аксесуари та реквізит до колекції.

4.3. Технологія обробки швейних виробів (8 год.)

Теоретична частина. Технологія обробки виробів з підкладкою та багатошарових виробів.

Матеріалознавство. Класифікація матеріалів за сировиною: природні, штучні, синтетичні. Назви матеріалів. З історії походження. Властивості матеріалів. Класифікація матеріалів за засобом отримання: тканини, трикотажні полотна, неткані матеріали. Їх властивості. Сучасні матеріали.

Практична частина. Побудова лекал підкладки до основних лекал виробу. Технологія стягання пакету матеріалів (тканина верху, ватин, підкладка). Добір матеріалів з відповідними властивостями за ескізом костюму.

4.4. Композиція костюму (4 год.)

Теоретична частина. Нові види дизайну одягу: футуродизайн, арт-дизайн, біодизайн, екодизайн, неотехнологічний дизайн; функціональне проектування. Поглиблене вивчення тем: комбінаторні методи формоутворення, модульне проектування, метод деконструкції.

Практична частина. Малювання ескізів на тему біодизайну та футуродизайну. Утворення проектів-пропозицій колекцій одягу для екологічного суспільства. Розробка системи модулів для костюмів та утворення колекції за допомогою модулів.

4.5. Курс на вибір (8 год.)

Практична частина. Поглиблене вивчення одного з розділів, що вивчались на основному рівні в курсі спеціалізації модельєрів або загальному курсі розвитку

моди: історія костюму, історія моди ХХ століття, костюми народів світу, сучасне декоративно-прикладне мистецтво, в'язання, вишивка, перукарське мистецтво, косметологія і візаж, графіка, художній розпис тканин, основи конструювання, композиція костюму, стилі одягу. Тема курсу вибирається за бажанням вихованців.

4.6. Робота над колекціями (12 год.)

Практична частина. Аналіз теоретичного матеріалу, малювання ескізів на завдання, аналіз і оцінювання домашніх завдань. Робота над індивідуальними завданнями, обраними вихованцями, над конкурсними роботами, з підбору матеріалів для колекцій учнів.

Малювання ескізів костюмів на навчальні завдання: колекція «Індія» (фольклорний стиль, розпис тканини кракле), колекція «Модерн» або інша на історичні стилі, дитячі колекції «Метелики і жуки» (романтичний стиль або диско); прогнозування моди – перспективні колекції одягу «прет-а-порте» (дві колекції на рік); колекції на тему футуродизайну, біодизайну і екодизайну. Створення колекцій від ескізу до виробу, тему, завдання і техніку виконання учень вибирає самостійно. Рекомендовані теми: «Історичний Київ ті майбутнє» («Либідь», фольклорний або історичний стилі), «Назад, у майбутнє» (футуродизайн), екодизайн (дружні для оточуючого середовища костюми), «Ми з тобою однієї крові» (біодизайн).

Авангардні колекції. Джерело натхнення - сучасне мистецтво: боді-арт (колекція, зроблена спільно з проектом боді-арту), графіті та стрітарт, фантазійні зачіски (колекція одягу, розроблена для демонстрації робіт модельєрів-перукарів). Робота проводиться за схемою: вивчення творчого джерела, бесіда з виконавцями, розробка ескізів-пропозицій у вигляді колекцій, проведення конкурсу на кращий костюм. (урахування думки фахівців і виконавців).

Розділ 5. Майстерність актора (34 год.)

5.1. Основи театральної культури (4 год.)

Теоретична частина. Європейський театр ХХ ст. – розмаїття традиційних та модерністських жанрів. Сучасна естрада, зародження та розквіт шоу-бізнесу.

Аналіз творчості видатних театральних та естрадних режисерів (Лесь Курбас, Немирович-Данченко, Мейєрхольд, Брехт, Алексєєв, Енгібаров). Брехтівське бачення театру. Театр після постп-модерну (театр зі спільнотами, партисипативний театр, документальний театр). Боалівське бачення театру.

5.2. Культура і техніка мови (10 год.)

Теоретична частина. Парне імпровізоване ведення концертів за самостійно складеним сценарієм.

Практична частина. Вправи на правильне дихання і чистоту звуків, чистомовки і скоромовки, вдосконалення тембру та гучності голосу.

5.3. Ритмопластика (10 год.)

Теоретична частина. Ритмічна імпровізація з прискоренням та уповільненням.

Практична частина. Контактна імпровізація з використанням вивчених прийомів пластики. Злиття індивідуальних типів пластики партнерів для взаємозбагачення і створення нового типу пластики. Відпрацювання «простих видів руху» (маятниковий, колючий, рублячий, хвилеподібний та вібраційний). Створення комбінацій, що втілюють образ засобами ритму.

5.4. Театральна гра (10 год.)

Теоретична частина. Психофізичний тренінг як обов'язкова розминка актора. Поняття гегу.

Практична частина. Створення мімічних етюдів на втілення персонажів з реальності учнів (людей з вулиці, друзів, членів сім'ї, відомих людей). Створення комічних етюдів. Застосування для створення комічного ефекту як побутових гегів, так і таких, що створені за допомогою вивчених видів руху.

Вправи на глибину переживання. Акторські імпровізації на музику. Створення трагічних етюдів-сольних, парних та групових.

Підсумок (1 год.)

Підбиття підсумків.

ПРОГНОЗОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Вихованці мають знати і розуміти:

- класифікацію споживачів за ознакою модної орієнтації;
- структуру колекції, розподіл на блоки;
- студійну та вуличну фотозйомку, відмінності;
- правила трансформації показу колекції зі сцени на подіум та навпаки;
- сучасне українське мистецтво від імпресіонізму до постмодернізму, мистецькі організації в Україні; символіку українського народного мистецтва;
- моделювання III виду, види прикладних матеріалів; просторове формоутворення; класифікацію матеріалів за сировиною, властивості та назви; нові види дизайну - футуродизайн, біодизайн, екодизайн (для модельєрів);
- традиційні та модерністські жанри європейського театру XX століття, сучасну естраду та шоу-бізнес, театр після постмодерну (для вихованців шоу-груп).

Вихованці мають вміти і застосовувати:

- добирати зачіски до сценічного костюму, створювати зачіски до показу колекції авангардного одягу з використанням каркасів;
- використовувати реквізит під час дефіле; вибирати відповідний стиль дефіле в залежності від запропонованого музичного матеріалу або стилю колекції; поєднувати хореографічні композиції та пластичні статичні композиції з модельним показом;
- виготовляти пасок з традиційними народними мотивами;
- послідовно виконувати розпис тканини у техніці складного батика; виконувати розпис фрагментів костюмів у змішаній техніці;
- побудувати лекала підкладки з основних лекал; виконувати стегання пакету матеріалів; застосовувати комбінаторні методи формоутворення у композиції костюму; розробляти ескізи костюмів на тему екодизайну та інші навчальні завдання (для модельєрів);
- застосовувати контактну імпровізацію з використанням вивчених прийомів пластики; створювати комбінації, що втілюють образ засобами ритму; створювати мімічні етюди на втілення персонажів з реальності учнів (для вихованців шоу-груп).

Вихованці мають набути досвід:

- роботи над театралізованими показами колекцій з репертуару студії, трансформація постановки – зі сцени на подіум;
- моделювання складних просторових форм для сценічних доповнень, аксесуарів та реквізитів до колекції;
- розробки авторської авангардної колекції від ідеї та ескізу через конструктивну опрацювання до втілення у матеріалі та постановки показу на сцені (для модельєрів);
- роботи над театральними виставами з репертуару студії.

Навчальна програма «ХОРЕОГРАФІЯ ДЛЯ ТЕАТРУ МОДИ»

Початковий рівень, перший рік навчання НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
Вступ	2		2
Розділ 1. Основи музичного руху	4	20	24
1.1. Колективно-порядкові вправи	2	10	12
1.2. Ритмічні вправи	2	10	12
Розділ 2. Танцювальна абетка	4	12	16
2.1. Елементи класичного танцю	2	6	8
2.2. Елементи народного танцю	2	6	8
Розділ 3. Весела гімнастика	-	16	16
3.1. Танцювальна партерна гімнастика	-	8	8
3.2. Загальні та корегуючі фізичні вправи	-	8	8
Розділ 4. Танцювальна ігротека	-	10	10
4.1. Танці-ігри	-	6	6
4.2. Ігри	-	4	4
Розділ 5. Масові заходи	-	2	2
5.1. Екскурсії, виставки, фестивалі, конкурси	-	2	2
Підсумок	-	2	2
Разом	10	62	72

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ. (2 год.)

Т *еоретична частина.* Знайомство з дітьми. Організаційні питання; інструктаж з техніки безпека життєдіяльності.

Хореографія як вид мистецтва: класичний, народний, бальний, сучасний.

Розділ 1. Основи музичного руху. (24 год.)

1.1. Колективно-порядкові вправи (12 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттями: «лінія», «коло», «півколо», «інтервал», «рівняння», «колона», «дві колони».

Практична частина. Марширування, ходіння по одному, розходження направо, наліво, з'єднання у пари (з носка, на півпальцях, з високо піднятими колінами).

Шикування на марші в коло, колону, перешикування на марші: з колони в пари і знову в колону, створення кола з колони, вільне переміщення на площі.

1.2. Ритмічні вправи (12 год.)

Теоретична частина. Взаємозв'язок музики і руху.

Практична частина. Вправи на розвиток музично-слухового сприймання: вислуховування в музичне звучання, відплескування долонями нескладних ритмічних малюнків на слух, відплескування сильної долі такту (разом, почергово);

Вправи на визначення темпу музики, динамічних відтінків (форте-марширування з оплесками на «раз», піано - без оплесків);

Вправи на формування активного сприймання музики, на розвиток уяви, ініціативи та рухової імпровізації.

Розділ 2. Танцювальна абетка. (16 год.)

2.1. Елементи класичного танцю.(8 год.)

Теоретична частина. Діти і танець: підготовка до вивчення танцювальних елементів, танців.

Практична частина. Біля станка: постановка корпусу (обличчям до станка); позиції рук (підготовча, I-III); позиції ніг (I-III, паралельних ступнів).

Вивчення танцювального укліну(для дівчат та хлопців). Танцювальні рухи: pasdegage, pasdemarche, галоп.

2.2. Елементи народного танцю (8 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з традиціями українського народного танцю.

Практична частина. Положення рук в українському народному танці: підготовча, I-III, положення на талії, схрещені на грудях для дівчат, на потилиці притримуючи шапку для хлопців); позиції ніг (звичайні, зворотні та паралельні); вправи для голови (повороти, повороти з нахилом, переведення в боки); притупи (одинарний, подвійний); залітний крок.

Розділ 3. Весела гімнастика. (16 год.)

3.1. Танцювальна партерна гімнастика«Танцюємо сидячи». (8 год.)

Практична частина. Напруження тих чи інших груп м'язів з подальшим повним їх розслабленням; витягування пальців обох ніг і приведення ступні у скорочений стан; розкриття ступнів ніг з природної позиції у першу і знову у природну (у зворотному порядку); «гойдалки»; нахили вперед з розкритими в бік ногами; «велосипед»;

стоячи на колінах, руки на поясі, поперемінно сідати праворуч та ліворуч.

3.2.Загальні та корегуючі фізичні вправи «Гнучкі, сильні та витривалі» (8 год.)

Практична частина. Вправи на розвиток виворітності та гнучкості тазостегнових суглобів: «метелик»; «жабка»; вправи на розвиток гнучкості плечового та поперекового суглобів та корегуючі вправи: «кошик»; прогинання назад, стоячи на колінах і тримаючись за них руками; прогинання назад, лежачи на животі і спираючись руками об підлогу; «рибка»; «кошеня».

Розділ 4. Танцювальна ігротека (10 год.)

4.1 Танці-ігри (6 год.)

Практична частина. Вивчення танцювальних ігор та етюдів: «Весела пара», «Вовк і Червоні шапочки», «Вітер і вітерець», «Пташки у клітці» та ін.

4.2 Ігри (4 год.)

Практична частина. Вивчення ігор: «За метеликом», «Усмішка», «Музичні змійки», «Зірочка», «Осіньні листя», «Кривляння», «Упізнай, хто це?».

Розділ 5. Масові заходи (2 год.)

5.1. Екскурсії, виставки, фестивалі, конкурси (2 год.)

Практична частина. Пізнавально-ігрові програми, конкурси, фестивалі. Відвідування концертів хореографічних колективів та професійних ансамблів, балетних вистав.

Підсумок (2 год.)

Підсумки роботи дитячого колективу. Відкрите заняття.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати і розуміти:

- правила постановки рук, позиції ніг класичного, народного танців;
- правила культури одягу та культури поведінки на занятті.

Вихованці мають вміти і застосовувати:

- музично, ритмічно та виразно рухатися, утримуючи правильне положення голови, рук і тулубу;
- орієнтуватися у просторі й переміщуватися відповідно до певного малюнку танцю;
- емоційно сприймати музику (у тому числі і сучасну), аналізувати та пластично передавати її характер засобами творчої імпровізації та вивчених танцювальних елементів;
- ввічливо, толерантно ставитися один до одного.

Вихованці мають набути досвід:

- виконання музично-ритмічних вправ під музику;
- виконання різноманітного перелаштування на марше;
- виконання вправ партерної гімнастики;
- виконання основних танцювальних кроків;
- виконання танцювальних рухів;
- виконання вивчених музичних ігор.

Початковий рівень, другий рік навчання НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
Вступ	2		2
Розділ 1. Основи музичного руху	-	16	16

1.1. Колективно-порядкові вправи	-	8	8
1.2. Ритмічні вправи	-	8	8
Розділ 2. Танцювальна абетка		12	12
2.1. Рухи класичного та сучасного танців	-	6	6
2.2. Елементи народно-сценічного танцю	-	6	6
Розділ 3. Весела гімнастика	-	12	12
3.1. Танцювальна партерна гімнастика	-	8	8
3.2. Загальні та корегуючі фізичні вправи	-	4	4
Розділ 4. Танцювальні фантазії	2	6	8
4.1. «Виразна пластика»	2	4	6
4.2. «Я і природа»	-	2	2
Розділ 5. Обертання у класичному та сучасному танцях	2	4	6
5.1. Обертання у класичному танці.	2	2	4
5.2. Обертання у сучасному танці.		2	2
Розділ 6. Репетиційна та постановочна робота	-	10	10
6.1. Репетиція діючого репертуару	-	4	4
6.2. Постановка нового репертуару	-	6	6
Розділ 7. Масові заходи	-	4	4
7.1. Екскурсії, виставки, фестивалі, конкурси	-	4	4
Підсумок	-	2	2
Разом	6	66	72

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (2 год.)

Теоретична частина. Організаційні питання; ознайомлення з розкладом занять інструктаж з техніки безпека життєдіяльності.

Розділ 1. Основи музичного руху (16 год.)

1.1. Колективно-порядкові вправи (8 год.)

Практична частина. Повторення вивченого матеріалу у попередній рік та додавання нового: вільне розміщення на площині; ходіння по колу та діагоналі на високих півпальцях; на п'ятах, з високим підніманням колін, з підскоком; ознайомлення з поняттями: шеренга; «ланцюжок», «струмочок», «равлик», зовнішній та внутрішній круг; перебудова з колони у шеренгу і навпаки, з одного кола у два маленьких, просування по зовнішньому і внутрішньому колах та у побудові «струмочок», перебудова з «ланцюжка» в «равлик» тощо.

1.2. Ритмічні вправи (8 год.)

Практична частина. Повторення вивченого матеріалу у попередній рік та додавання нового матеріалу : ознайомлення з музичними розмірами: 2/4, 4/4; поняття «затакт»; вправи на передачу характеру, темпу, динамічних відтінків у музиці; вправи на розвиток емоційного сприйняття музики (передача рухами музичного образу та його характеру); відпрацювання сильної долі такту («раз») спочатку разом, далі по чергово; музично - ритмічне тренування: поняття про музичну фразу, затакт, вправи на ритмічні малюнки в різних темпах, рухаючись; вправи на розвиток уваги (початок і закінчення руху разом з музикою) та музичної

пам'яті; вправи на формування активного сприймання музики, на розвиток уяви, ініціативи та рухової імпровізації.

Розділ 2. Танцювальна абетка (12 год.)

2.1. Рухи класичного та сучасного танців (6 год.)

Практична частина. Повторення вивченого у попередній рік та додавання нового матеріалу: поняття про опорну і робочу ногу; demi-plie та grandplie за I, II, III позицією у класичному танці (обличчям до станку) releve - з I позиції, на витягнутих ногах; battementstendu з I позиції вбік(обличчям до станку), з другого півріччя вперед і назад; позиції рук та кисті у сучасному танці (на середині залу); позиції ніг aut-position, in-position у сучасному танці (джаз- модерн).

2.2. Елементи народно-сценічного танцю (6 год.)

Практична частина. Повторення вивченого у попередній рік та додавання нового матеріалу. Обличчям до станка: припадання; вихилясник; припадання. На середині залу: уклін привітальний для дівчат та хлопців; уклін прощальний для дівчат та хлопців; port de bras (перші три види).

Розділ 3. Весела гімнастика. (12 год.)

3.1. Танцювальна партерна гімнастика (8 год.)

Практична частина. Повторення вивченого у попередній рік та додавання нового матеріалу. Натягування ніг до самих кінчиків пальців ступнів і виведення їх у положення на п'ятки(ноги паралельно); пасе(ковзанковий рух ногою по підлозі); поперемінне піднімання ніг угору на 90° з натягуванням і скороченням стопи (спину, плечі та стегна міцно тримати на підлозі); поперемінне угруповання та розслаблення тіла;

3.2. Загальні та корегуючі фізичні вправи (4 год.)

Практична частина. Повторення вивченого у попередній рік та додавання нового матеріалу. Прогинання назад, стоячи на колінах і тримаючись за них руками; прогинання назад, лежачи на животі і спираючись руками об підлогу; відведення тулуба праворуч та ліворуч; прогинання тіла (лежачи на спині, спираючись на лікті і не відриваючи таз і голову від підлоги); «дельфін»; розтяжка; махи ногами назад (стоячи на колінах з опорою на руки); «мостик» (сидячи на колінах); «шпагат»; «напівшпагат».

Розділ 4. Танцювальні фантазії (8 год.)

4.1. «Виразна пластика» (6 год.)

Теоретична частина. Поняття «імпровізація» та вільні рухи, пози. Теми для імпровізації.

Практична частина. Імітаційні рухи та етюди; імпровізаційні рухи на задані теми (наприклад: «Зоопарк», «Дощик», «Я квітка» тощо.) переважно у сучасному стилі хореографії, під різний темп музичного супроводу.

Вивчення етюдів на орієнтування у просторі, імпровізацію, виразність пози, виразність міміки «Ковбої», «Мандрівники», «Робот Броніслав», «Кривий танок», «Впізнай хто я», «10 масок», «Мадагаскар» тощо.

4.2.«Я і природа» (2 год.)

Практична частина. Масова імпровізація на тему природи: «Дощик», «У зимовому лісі» та ін.

Розділ 5. Обертання у класичному та сучасному танцях (6год.)

5.1 Обертання у класичному танці (4 год.)

Теоретична частина. Поняття «крапки»; логіка обертів вправо,вліво.

Практична частина. Тримання «крапки» на місці, по діагоналі з приставним кроком, на півпальцях; припадання на повороті.

5.2. Обертання у сучасному танці (2 год.)

Практична частина. Підготовка до обертань у сучасному танці («куди іду, туди дивлюся») на кроках, на демі пліє.

Розділ 6. Репетиційна та постановочна робота (10 год.)

6.1. Репетиція діючого репертуару (4 год.)

Практична частина. Вивчення лексичного матеріалу концертних номерів, підготовка до виконання певної ролі.

6.2 Постановка нового репертуару (6 год.)

Практична частина. Вивчення нового репертуару колективу, підготовка до виконання певної ролі, підготовка до виступу на сцені, участі у конкурсах та фестивалях.

Розділ 7. Масові заходи (4 год.)

7.1. Екскурсії, виставки, фестивалі, конкурси (4 год.)

Практична частина. Пізнавально-ігрові програми, конкурси; відвідування концертів хореографічних колективів та професійних ансамблів, балетних вистав.

Підсумок (2 год.)

Підсумки роботи дитячого колективу. Відкрите заняття.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати і розуміти:

- правила постановки рук, позиції ніг класичного, народно-сценічного та сучасного танців;
- правила культури одягу та культури поведінки на занятті.

Вихованці мають вміти і застосовувати:

- музично, ритмічно та виразно рухатися, утримуючи правильне положення голови, рук і тулубу;
- орієнтуватися у просторі й переміщуватися відповідно до певного малюнку танцю;
- емоційно сприймати музику, аналізувати та пластично передавати її характер переважно засобами сучасного танцю;
- ввічливо, толерантно ставитися один до одного;
- застосовувати свій танцювальний досвід у імпровізації;
- виступати на сцені, по-акторськи передавати певну роль.

Вихованці мають набути досвід:

- виконання танцювальних рухів, зберігаючи рівну поставу;
- виконання вивчених елементів класичного танцю біля хореографічного станка;
- виконання елементів сучасного танцю;

- виконання поворотів вправо, вліво у класичному та сучасному танцях;
- виконання перебудови на марші по чотири, по два, по одному;
- виконання музично-ритмічних вправ;
- артистичного виконання репертуару.

Основний рівень, перший рік навчання НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Розділ, тем	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
Вступ	2		2
Розділ 1. Елементи класичного танцю	4	20	24
1.1. Вправи біля хореографічного станка	2	10	12
1.2. Алегро	2	10	12
Розділ 2. Елементи народного танцю	2	8	10
2.1. Елементи українського народного танцю	-	4	4
2.2. Ходи та кроки українського народного танцю	2	4	6
Розділ 3. Сучасна хореографія. Танцювальні рухи та комбінації	4	42	46
3.1. Основи джаз-модерн танцю	2	20	22
3.2. Основи стилю «хіп-хоп»	2	12	14
Розділ 4. Гімнастичні та акробатичні вправи	2	16	18
4.1. Гімнастичні та акробатичні вправи	2	8	10
4.2. Партерна гімнастика	-	8	8
Розділ 5. Творча імпровізація в сучасному танці.	2	16	18
5.1. Імпровізація на задану тему		8	8
5.2. Вільна імпровізація	2	8	10
Розділ 6. Репертуар. Підготовка концертних номерів.	-	16	16
6.1. Діючий репертуар	-	10	10
6.2. Новий репертуар	-	6	6
Розділ 7. Масові заходи	2	4	6
7.1. Екскурсії, виставки, фестивалі, конкурси	2	4	6
Підсумок	-	4	4
Разом	16	128	144

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (2 год.)

Теоретична частина. Організаційні питання: ознайомлення з планом роботи колективу на навчальний рік. Бесіда з правил поведінки в роздягальні, залі, в приміщенні будинку творчості, дотримання правил гігієни шкіри та одягу (танцювальної форми) при підготовці до заняття з хореографії.

Розділ 1. Елементи класичного танцю (24 год.)

1.1. Вправи біля хореографічного станка (12 год.)

Теоретична частина. Термінології класичного танцю. Особливості та правила виконання екзерсису з класичного танцю біля станка, обличчям до станку. Поняття «*en dehors, endedans*».

Практична частина. Повторення вивченого у попередні ріки та додавання нового матеріалу. Вправи біля станка(обличчям до станка): *demiplier* (по всіх позиціях) *grandplier* (по всіх позиціях); *battmentendu* (вперед, вбік, назад по всіх позиціях); *battmentendu jete* (вперед, вбік, назад по всіх позиціях); *demirond*; положення *surlecoudepied* (умовне); *battmentrelevelent* (вбік, з I позиції); *grandebattmentjete*.(вбік, з I позиції); I-III *portdebras*.

1.2. Алегро (12 год.)

Теоретична частина. Поняття «стрибок» та підготовка до нього.

Практична частина. Стрибки *sote* за I, II позиціях; *pasechappe* в II позицію; *changementdepieds*.

Розділ 2. Елементи народного танцю (10 год.)

2.1. Елементи українського народного танцю (4 год.)

Практична частина. Повторення вивченого у попередні ріки та додавання нового матеріалу. На середині залу: I-III *portdebras*; поклони України(чоловічі та жіночі); підготовка до вірьовочки; переступання; вихилясник; тинок.

2.2. Ходи та кроки у українському народному танці (6 год.):

Теоретична частина. Характер виконання рухів українського народного танцю.

Практична частина. Повторення вивченого у попередні ріки та додавання нового матеріалу. Простий (залітний) хід; «перемінний крок» бігунець; упадання; різновици присядки (для хлопців); різновици обертань (для дівчат).

Розділ 3. Сучасна хореографія. Танцювальні рухи та комбінації. (46 год.)

3.1. Основи джаз-модерн танцю (22 год.)

Теоретична частина. Історія виникнення, розвиток джаз-модерн танцю. Перші виконавці танцю модерн. Злиття танцю модерн і джазового танцю. Виразні засоби джаз-модерн танцю. Значення пози, жесту, міміки, пантоміми як виразних засобів у джазовому танці. Основна термінологія джаз-модерн танцю.

Практична частина. Положення кисті (*jazz - hand, long - hand*), положення та позиції рук (підготовче положення, I, II, III, прохідна позиція, *press - position, V - position, jeck - position*); позиції ніг: *aut-position, in-position*, паралельні (I, II, III, IV та V); поза колапса; рухи ізоляційних центрів (голова, шия, плечовий пояс, грудна клітина, тазостегнева частина, руки (передплеччя, кисть), ноги (коліна, стопа) та координування центрів (біцентрів, поліцентрів).

3.2. Основи стилю «хіп-хоп» (14 год.)

Теоретична частина. Історія виникнення, розвиток хіп-хоп стилю. Перші виконавці хіп-хоп танцю. Музичний супровід та його особливості.

Практична частина. Вивчення амплітуд нахилів корпусу, основних кроків, переміщень у просторі, виконання стрибків, «хвиль» тощо.

Розділ 4. Гімнастичні та акробатичні вправи (18 год.)

4.1. Гімнастичні та акробатичні вправи (10 год.)

Теоретична частина. Правила та техніка безпеки при виконанні вправ. Правила розтягування м'язів. Назви вправ гімнастичного та акробатичного характеру.

Практична частина. Повторення вивченого у попередні ріки та додавання нового матеріалу. «Колесо» у правий та лівий бік; «рандат»; підготовка до перевероту, переверот уперед з прямих ніг; вистрибування на «мостик» з положення лежачи на спині; «напівшпагат», «шпагат»; «складка»; «куточок».

4.2. Партерна гімнастика (8 год.)

Практична частина. Повторення вивченого у попередні ріки та додавання нового матеріалу. Нахили вперед, ніби намагаючись торкнутися животом підлоги, з утриманням відповідного положення тривалий час; поперемінне опускання в середину колін з тривалою фіксацією цього положення; вправи для розвитку стопи; «берізка»; поперемінне піднімання ніг угору з витягуванням або скороченням стопи; поперемінне групування; «мостик» (сидячи на колінах); «мостик» (з положення лежачі на спині); «кільце».

Розділ 5. Творча імпровізація в сучасному танці (18 год.)

5.1. Імпровізація на задану тему (8 год.):

Практична частина. Імпровізація у сучасній хореографії на запропоновану тему та музичний матеріал.

5.2. Вільна імпровізація (10 год.)

Теоретична частина. Поняття «вільна імпровізація», принципи поєднання рухів в імпровізації. Вибір теми для імпровізації.

Практична частина. Імпровізація у сучасній хореографії на вільну тему та музичний матеріал; складання танцювальних комбінацій для відображення характеру музики.

Розділ 6. Репертуар. Підготовка концертних номерів (16 год.)

6.1. Діючий репертуар (10 год.)

Практична частина. Вивчення репертуару, відпрацювання лексичного матеріалу концертних номерів, підготовка до виконання певної акторської ролі.

6.2. Новий репертуар (6 год):

Практична частина. Вивчення нового репертуару колективу, підготовка до виступу на сцені, участі у конкурсах та фестивалях.

Розділ 7. Масові заходи (6 год.)

7.1. Екскурсії, виставки, фестивалі, конкурси (6 год.)

Теоретична частина. Відомі постаті в хореографічному мистецтві минувшини та сучасності. Класичний та сучасний балет.

Практична частина. Пізнавально-ігрові програми, участь у концертах, конкурсах та фестивалях; святкування дня народження студії, відвідування концертів хореографічних колективів та професійних ансамблів, балетних вистав.

Підсумок (4 год.)

Підсумки роботи колективу за рік. Відкрите заняття.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати і розуміти:

- техніку виконання ексерсису класичного танцю біля хореографічного станка, групи «алегро» класичного танцю;
- основні положення рук та ніг класичного, народно-сценічного та джаз-модерн танцю, основні рухи стилю «хіп-хопу»;
- правила культури одягу та культури поведінки на сцені, правила толерантності під час виступів та на заняттях.

Вихованці мають вміти і застосовувати:

- тримати позиції рук та ніг класичного, народного, джаз-модерн танцю;
- музично, ритмічно, виразно та технічно виконувати вправи ексерсису біля хореографічного станка з класичного танцю та групи «алегро» класичного танцю;
- технічно виконувати основні рухи джаз-модерн танцю та «хіп-хоп» стилю сучасної хореографії;
- технічно виконувати основні рухи акробатичного характеру, вправи на розтягування;
- сприймати та розуміти музику, аналізувати та пластично передавати її характер, імпровізувати на задані та вільні теми;
- виступати на сцені з концертними номерами студії.

Вихованці мають набути досвід:

- чіткого орієнтування на площині танцювальної зали;
- самостійного виконання вправ партерної гімнастики;
- імпровізування під знайомий та незнайомий музичний матеріал;
- сприймання виражальних засобів музики;
- акторської майстерності під час виступів на сцені для глядача.

Основний рівень, другий рік навчання НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	Практичних	усього
Вступ	2		2
Розділ 1. Елементи класичного танцю	4	12	16
1.1. Вправи класичного екзерсису біля станка	2	8	10
1.2. Алегро	2	4	6
Розділ 2. Елементи народного танцю	-	8	8
2.1. Основи українського народного танцю.	-	4	4
2.2. Танцювальні ходи, кроки українського народного танцю	-	4	4
Розділ 3. Сучасна хореографія. Танцювальні рухи та комбінації.	4	16	20
3.1. Основи джаз-модерн танцю	2	10	12
3.2. Основи стилю хіп-хопу.	2	6	8
Розділ 4. Репертуар. Підготовка концертних	-	18	18

номерів			
4.1. Діючий репертуар	-	8	8
4.2. Новий репертуар	-	10	10
Розділ 5. Масові заходи	2	4	4
5.1. Екскурсії, виставки, фестивалі, конкурси	2	4	4
Підсумок		4	4
Разом	10	62	72

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ. (2 год.)

Теоретична частина. Організаційні питання: ознайомлення з планом роботи колективу на навчальний рік. Бесіда з правил поведінки в роздягальні, залі, в приміщенні будинку творчості, дотримання правил гігієни шкіри та одягу (танцювальної форми) при підготовці до заняття з хореографії.

Розділ 1. Елементи класичного танцю.(16 год.)

1.1 Вправи класичного екзерсису біля станка (10 год.)

Теоретична частина. Термінологія класичного танцю. Правила виконання екзерсису класичного танцю біля станка.

Практична частина. Повторення вивченого у попередні роки та додавання нового матеріалу. Вправи біля станка (обличчям до станка): demiplie (по всіх позиціях); grandplie (по всіх позиціях); battmentendu (вперед, вбік, назад по всіх позиціях); battmentendujete (вперед, вбік, назад по всіх позиціях); battmentrelevelent (вбік, з I позиції); grandebattmentjete.(вбік, з I позиції); I-III portdebras.

1.2. Алегро (6 год.)

Теоретична частина. Поняття «стрибок» та підготовка до нього.

Практична частина. Стрибки sote (cote) за I, II позиціях; paséchappe в II позицію.

Розділ 2. Елементи українського народного танцю (8 год.)

2.1. Основи українського народного танцю (4 год.)

Практична частина. Повторення вивченого у попередні роки та додавання нового матеріалу. На середині залу: I-III portdebras; поклони України(чоловічі та жіночі); підготовка до віршовочки; переступання; вихиласник; тинок.

2.2. Ходи, кроки українського народного танцю (4 год.):

Практична частина. Повторення вивченого у попередні роки та додавання нового матеріалу. Простий (залітний) хід; «перемінний крок» бігунець; упадання; різновици присядки(для хлопців); різновици обертань(для дівчат).

Розділ 3. Сучасна хореографія. Танцювальні рухи та комбінації (20 год.)

3.1. Основи джаз-модерн танцю(12 год.)

Теоретична частина. Історія виникнення, розвиток джаз-модерн танцю. Перші виконавці танцю модерн. Злиття танцю модерн і джазового танцю. Виразні засоби джаз-модерн танцю. Значення пози, жесту, міміки, пантоміми як виразних засобів у джазовому танці. Основна термінологія джаз-модерн танцю.

Практична частина. Повторення вивченого у попередні роки та додавання нового матеріалу. Положення кисті (jazz - hand, long - hand); положення та позиції

рук (підготовче положення, I, II, III, прохідна позиція, press - position, V - position, jeck - position); позиції ніг: aut-position, in-position, паралельні (I, II, III, IV та V); рухи ізоляційних центрів (голова, шия, плечовий пояс, грудна клітина, тазостегнова частина, руки (передпліччя, кисть), ноги (коліна, стопа) та координування центрів (біцентрів, поліцентрів); поза колапсу.

3.2. Основи стилю хіп-хопу (8 год.)

Теоретична частина. Історія виникнення, розвиток хіп-хоп стилю. Перші виконавці хіп-хоп танцю. Музичний супровід та його особливості.

Практична частина. Вивчення амплітуд нахилів корпусу, основних кроків, переміщень у просторі, виконання стрибків, «хвиль» тощо.

Розділ 4. Репертуар. Підготовка концертних номерів (18 год.)

4.1. Діючий репертуар (8 год.)

Практична частина. Вивчення репертуару, відпрацювання лексичного матеріалу концертних номерів, підготовка до виконання певної акторської ролі.

4.2. Новий репертуар (10 год.)

Практична частина. Вивчення нового репертуару колективу, підготовка до виконання певної ролі, підготовка до виступу на сцені, участі у конкурсах та фестивалях.

Розділ 5. Масові заходи (4 год.)

5.1. Екскурсії, виставки, фестивалі, конкурси (4 год.)

Теоретична частина. Правила поведінки при відвідуванні культурно-масових програм, конкурсів та фестивалів. Класичний та сучасний балет.

Практична частина. Пізнавально-ігрові програми, участь у концертах, конкурсах та фестивалях; святкування дня народження студії, відвідування концертів хореографічних колективів та професійних ансамблів, балетних вистав.

Підсумок (4 год.)

Підсумки роботи колективу за рік. Відкрите заняття.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати і розуміти:

- техніку виконання вправ біля хореографічного станка ексерсису класичного танцю та групи «алегро»;
- основні положення рук та ніг українського народного танцю, джаз-модерн танцю та основні рухи стилю «хіп-хоп»;
- правила культури одягу та культури поведінки на сцені, правила поведінки під час виступів та занять.

Вихованці мають вміти і застосовувати:

- правильно тримати положення рук та ніг класичного, народного танцю, джаз-модерн танцю, виконувати основні рухи стилю хіп-хоп;
- технічно виконувати вправи ексерсису біля хореографічного станка з класичного танцю та групи «алегро» класичного танцю;
- сприймати та розуміти музику, аналізувати та пластично передавати її характер;

- виступати на сцені з концертними номерами студії та передавати певну роль.

Вихованці мають набути досвід:

- чіткого орієнтування на площині танцювальної зали;
- самостійного виконання вправ ексерсису класичного танцю;
- сприймання виражальних засобів музики;
- акторської майстерності під час виступів на сцені.

Основний рівень, третій рік навчання НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
Вступ		2	2
Розділ 1. Елементи класичного танцю	2	16	18
1.1. Ексерсис класичного танцю біля станка	2	10	12
1.2. Алегро. Оберти.	-	6	6
Розділ 2. Елементи народного танцю	-	10	10
2.1. Український народний танець	-	4	4
2.2. Танцювальні елементи українського народного танцю	-	6	6
Розділ 3. Сучасна хореографія	4	38	44
3.1. Тренаж джаз-модерн танцю. Оберти	2	20	22
3.2. Сучасні напрями хореографії. Рухи та комбінації	2	18	20
Розділ 4. Гімнастичні та акробатичні вправи. Розтягування	2	16	18
4.1. Гімнастичні та акробатичні вправи в партері	-	6	6
4.2. Трюкові вправи. Розтягування	2	10	12
Розділ 5. Творча імпровізація	2	12	14
5.1. Створення етюдів	-	6	6
5.2. Вільна імпровізація у сучасній хореографії.	2	6	8
Розділ 6. Репертуар. Підготовка концертних номерів.	2	24	26
6.1. Діючий репертуар	-	10	10
6.2. Новий репертуар	2	14	16
Розділ 7. Масові заходи	2	8	10
7. 1. Екскурсії, виставки, фестивалі, конкурси.	2	8	10
Підсумок	-	4	4
Разом	14	130	144

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (2 год.)

Практична частина. Організаційні питання: ознайомлення з планом роботи колективу на навчальний рік. Бесіда з правил поведінки в роздягальні, залі, в

приміщенні будинку творчості, дотримання правил гігієни шкіри та одягу (танцювальної форми) при підготовці до заняття з хореографії.

Розділ 1. Елементи класичного танцю. Алегро (18 год.)

1.1.Ексерсис класичного танцю біля хореографічного станка. (12 год.)

Теоретична частина. Поняття «preparation».

Практична частина. Повторення вивченого у попередні ріки та додавання нового матеріалу. Вправи біля станку: releve на півпальці по I, II, III позиціям ; demi plie та grand plie по I, II, III позиціям ніг; battement tendu із I позиції у всіх напрямках battement tendu из I позиції з demi plie; battement tendu jete з I, позицій; rond de jambe par terre (en dehors и en dedans); battement releve lents на 45⁰ з I; preparation, стоячи боком до хореографічного станка; розтягування по станку.

1.2. Алегро. Оберти (6 год.)

Практична частина. Повторення вивченого у попередні ріки та додавання нового матеріалу. «Трамплінні» стрибки на середині хореографічної зали та по діагоналі; temps saute з I і II позицій; pasdebaske (проста форма); підготовка до pas shene; pas shene по діагоналі по I поз.

Розділ 2.Елементи народного танцю (10 год.)

2.1.Український народний танець (4 год):

Практична частина. Повторення вивченого у попередні ріки та додавання нового матеріалу. Вправи на середині залу: позиції та положення ніг і рук; поклони регіонів України (чоловічі, жіночі).

2.2. Танцювальні елементи українського народного танцю. (6 год.)

*Практична частина.*Вправи на середині залу: бігунець; зальотний крок; голубуць; вихилястик; тинок у повороті; «доріжка плетена» переступання; pasdebouree; віршовочка; стрибунець.

Розділ 3. Сучасна хореографія (44 год.)

3.1. Тренаж джаз-модерн танцю. Оберти (22 год.)

Теоретична частина. Поняття «ізоляція» центрів тіла, правила та послідовність виконання рухів окремих частин-центрів, поза Каллапса, термінологія джаз-модерн танцю. Правила виконання обертів у джаз-модерн танці.

Практична частина. Повторення вивченого у попередні ріки та додавання нового матеріалу. Вправи на середині залу: рухи ізоляційних центрів та їх сполучення; засвоєння положень: «hatback», «contraction», «release», «rolldawn», «rollup», «arch», «frast» (грудною клітиною, тазом вперед, вбік або назад); поза Каллапса; оберти. Тренаж біля хореографічного станка: комбінація demiplie; комбінація grandeplie; комбінація battmenttendu; комбінація battmenttendujete; grandebattmentsjete.

3.2. Сучасні напрями хореографії. Рухи та комбінації (22 год.)

*Теоретична частина.*Вплив фольклору на сучасний танець. Взаємний зв'язок зрізними напрямками сучасної хореографії та іншими жанрами хореографічного мистецтва.

Практична частина. Повторення вивченого у попередні ріки та додавання нового матеріалу.Вивчення основних рухів, кроків, технік стилів хіп-хоп, джаз-фанк та contemporaridance стилів; вивчення елементів брейку. Виконання танцювальних та стрибкових комбінацій у сучасних напрямках хореографії.

Розділ 4. Гімнастичні та акробатичні вправи. Розтягування (18 год.)

4.1. Гімнастичні та акробатичні вправи в партері (6 год.)

Практична частина. Повторення вивченого у попередні ріки та додавання нового матеріалу: «складка»; «куточок»; прогинання тіла лежачи на спині, спираючись на лікті; прогинання назад лежачи на животі з одночасним підйомом витягнутих ніг; «мостик» стоячи на ногах.

4.2. Трюкові вправи. Розтягування (12 год.)

Теоретична частина. Правила та особливості виконання трюкових вправ.

Практична частина. Повторення вивченого у попередні ріки та додавання нового матеріалу. «Напівшпагат» та «шпагат»; переворот уперед та назад, «креветка», стійка на руках, переворот назад з виходом на руки; стійка на голові; переказати через праве та ліве плече з відкриттям ніг у «напівшпагат»; «колесо» на одній руці.

Розділ 5. Творча імпровізація (14 год.)

5.1. Створення етюдів (6 год.)

Практична частина. Створення етюдів на тему: «Пори року» (спогади про літо, осінь, зиму, весну); «Підводний світ», «Космос» на основі запропонованих педагогом музичних творів.

5.2. Вільна імпровізація у сучасній хореографії. (8 год.)

Теоретична частина. Вільна імпровізація як засіб самовираження. Характерні особливості імпровізації.

Практична частина. Виконання вільної імпровізації на основі вивченого матеріалу з сучасної хореографії.

Розділ 6. Репертуар. Підготовка концертних номерів (26 год.)

6.1. Діючий репертуар (10 год.)

Практична частина. Вивчення та повторення репертуару, відпрацювання лексичного матеріалу концертних номерів, підготовка до виконання певної акторської ролі.

6.2. Новий репертуар (16 год.)

Теоретична частина. Обговорення тем, драматургії, ролей нового репертуару, концертних номерів, прослуховування музичного матеріалу.

Практична частина. Вивчення нового репертуару колективу, вивчення лексичного матеріалу нових концертних номерів, підготовка до виконання певної ролі, підготовка до виступу на сцені, участі у конкурсах та фестивалях.

Розділ 7. Масові заходи (10 год.)

7.1. Екскурсії, виставки, фестивалі, конкурси. (10 год.)

Теоретична частина. Правила поведінки при відвідуванні культурно-масових програм, конкурсів та фестивалів. Критичне мислення при участі у фестивалях та конкурсах.

Практична частина. Відвідування пізнавально-ігрових програми, участь у концертах, конкурсах та фестивалях; святкування дня народження студії, відвідування концертів хореографічних колективів та професійних ансамблів, балетних вистав.

Підсумок. (4 год.)

Підсумки роботи колективу за рік. Звітний концерт.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати і розуміти:

- термінологію та характерні особливості класичного, народно-сценічного та джаз-модерн танців;
- особливості українського народного танцю;
- послідовність вправ екзерсисів класичного та джаз-модерн танцю; характерні особливості сучасного напрямку хореографії: джаз-модерн танцю, хіп-хоп стилю, джаз фанк стилю та contemporarydance стилю.

Вихованці мають вміти і застосовувати:

- методично-грамотно та технічно правильно виконувати елементи класичного, народного та сучасного танців;
- виконувати основні та технічно не складні акробатичні вправи.
- визначати напрями сучасного хореографічного мистецтва й співвідносити їх з відповідним музичним супроводом;
- самостійно та за показом педагога виконувати доступні танцювальні рухи різної видової спрямованості;
- сприймати та розуміти музику, аналізувати та пластично передавати її характер;
- імпровізувати на задану педагогом тему та вибрану самостійно;
- передавати танцювальні образи, використовуючи виразні засоби хореографічного мистецтва під час занять та виступів на сцені.
- критично мислити та оцінювати виступи інших під час конкурсних програм та фестивалів.

Вихованці мають набути досвід:

- грамотного і музично-виразного виконання рухів передбачених програмою;
- володіння сценічним простором;
- аналізу виконання рухів;
- володіння навичками правильного дихання і їх використання;
- володіння початковими навичками техніки ізольованих центрів;
- виконання танцювальних етюдів, оснований на попередньо вивченому матеріалі.

Основний рівень, четвертий рік навчання НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
Вступ	2	-	2
Розділ 1. Елементи класичного танцю	-	10	10
1.1.Ексерсис біля станка	-	6	6
1.2. Алегро	-	4	4
Розділ 2. Сучасна хореографія	2	16	16

2.1. Тренаж джаз-модерн танцю. Оберти	2	8	10
2.2. Сучасні напрями хореографії. Рухи та комбінації	-	6	6
Розділ 3. Творча імпровізація	2	8	10
3.1. Імпровізація на задану тему	2	4	6
3.2. Імпровізація на вільну тему	-	4	4
Розділ 4. Репертуар. Підготовка концертних номерів.	-	22	22
4.1. Діючий репертуар	-	10	10
4.2. Новий репертуар	-	12	12
Розділ 5. Масові заходи	2	6	8
5.1. Екскурсії, виставки, фестивалі, конкурси	2	6	8
Підсумок	-	4	4
Разом	8	64	72

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (2 год.)

Теоретична частина. Організаційні питання: ознайомлення з планом роботи колективу на навчальний рік. Бесіда з правил поведінки в роздягальні, залі, в приміщенні будинку творчості, дотримання правил гігієни шкіри та одягу (танцювальної форми) при підготовці до заняття з хореографії.

Розділ 1. Елементи класичного танцю. Алегро (10 год.)

1.1. Ексерсис біля хореографічного станка (6 год.)

Практична частина. Повторення вивченого у попередні ріки та додавання нового матеріалу. Вправи біля станка (обличчям до станка): releve (релеве) на півпальцях по I, II позиціям ніг; demi plie та grand plie (повне присідання) по I, II позиціям; battement tendu із I позиції у всіх напрямках; rond de jambe par terre en dehors и en dedans; battement releve lents на 45° з I позиції ніг; grandebattmentjete.(вбік, з I позиції); I-III portdebras; розтягування по хореографічному станку.

1.2. Алегро (4 год.)

Практична частина. Повторення вивченого у попередні ріки та додавання нового матеріалу. temps saute з I і II позицій; підготовка до виконання стрибків з двох ніг на одну.

Розділ 2. Сучасна хореографія (16 год.)

2.1. Тренаж джаз-модерн танцю. Оберти (8 год.)

Теоретична частина. Принципи джаз-модерн танцю і ізоляції та поліцентрії; поліцентрії та поліритмії, напруження та розслаблення, розширення та звуження. Структура побудови тренажу джаз-модерн танцю.

Практична частина. Повторення вивченого у попередні ріки та додавання нового матеріалу. Вправи на середині залу: рухи ізоляційних центрів та їх сполучення; засвоєння положень: «hatback», «contraction», «release», «rolldawn», «rollup», «arch», «frast» (грудної клітини, тазом вперед, вбік, назад); поза Каллапса; оберти. Тренаж біля хореографічного станка: розігрів тіла; комбінації demiplie;

комбінація *grandeplie*; комбінація *battmenttendu*; комбінація *battmenttendujete*; *grandebattmentsjete*..

2.2. Сучасні напрями хореографії. Рухи та комбінації (8 год.)

Практична частина. Повторення вивченого у попередні роки та додавання нового матеріалу.

Вивчення основних рухів, кроків, технік хіп-хоп стилю, *contemporaridance* стилю. Виконання танцювальних комбінацій у сучасних напрямках хореографії.

Розділ 3. Творча імпровізація (10 год.)

3.1. Імпровізація на задану тему (6 год.)

Теоретична частина. Поняття імпровізації, її складові та принципи створення. Значення музичного супроводу у імпровізації.

Практична частина. Створення нескладних етюдів, танцювальний комбінацій на теми: «Пори року» (спогади про літо, осінь, зиму, весну); «Підводний світ», «Космос» на основі запропонованих педагогом музичних творів.

3.2. Імпровізація на вільну тему (4 год.)

Практична частина. Вільна імпровізація на самостійно обрану тему (на основі вивченого матеріалу з сучасної хореографії).

Розділ 4. Репертуар. Підготовка концертних номерів (22 год.)

4.1. Діючий репертуар (10 год.)

Практична частина. Вивчення та повторення репертуару, відпрацювання лексичного матеріалу концертних номерів, підготовка до виконання певної акторської ролі.

4.2. Новий репертуар (12 год.)

Практична частина. Створення та вивчення нового репертуару колективу, вивчення лексичного матеріалу нових концертних номерів, підготовка до виконання певної ролі, підготовка до виступу на сцені, участі у конкурсах та фестивалях.

Розділ 5. Масові заходи (8 год.)

5.1. Екскурсії, виставки, фестивалі, конкурси (8 год.)

Теоретична частина. Правила поведінки при відвідуванні культурно-масових програм, конкурсів та фестивалів. Критичне мислення при участі у фестивалях та конкурсах.

Практична частина. Відвідування пізнавально-ігрових програм, участь у концертах, конкурсах та фестивалях; святкування дня народження студії, відвідування концертів хореографічних колективів та професійних ансамблів, балетних вистав.

Підсумок (4 год.)

Підсумки роботи колективу за рік. Звітний концерт.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати і розуміти

- термінологію та характерні особливості класичного та джаз-модерн танців.

Вихованці мають вміти і застосовувати:

- визначати напрями хореографічного мистецтва й співвідносити їх з відповідним музичним супроводом;
- самостійно та за показом педагога виконувати доступні танцювальні рухи різної видової спрямованості, зокрема, джаз-модерн танцю, хіп-хоп стилю, contemporaridance стилю;
- передавати образи колекцій одягу, використовуючи вивчені елементи хореографічного мистецтва та сценічний крок дефіле.

Вихованці мають набути досвід:

- володіння навичками правильного дихання і їх використання;
- володіння початковими навичками техніки ізольованих центрів;
- виконання імпровізації, основаної на раніше вивченому матеріалі.

Основний рівень, третій рік навчання НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН *Шоу-група*

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
Вступ	2		2
Розділ 1. Елементи класичного танцю	2	22	24
1.1. Екзерсис біля станка	-	8	8
1.2. Екзерсис на середині зали	2	10	12
1.3.Аллегро. Оберти	-	4	4
Розділ 2. Сучасна хореографія	2	36	38
2.1. Тренаж джаз-модерн танцю. Крос-переміщення	2	20	22
2.2. Сучасні течії хореографії	-	16	16
Розділ 3. Гімнастичні та акробатичні елементи.	-	12	12
3.1.Вправи та трюки		8	8
3.2.Стрибки	-	4	4
Розділ 4. Елементи контактної імпровізації	2	8	10
4.1. Контанкти	2	6	8
4.2. Ігри	-	2	2
Розділ 5. Творча імпровізація	-	14	14
5.1. Створення нескладних етюдів	-	4	4
5.2. Вільна імпровізація	-	6	6
5.3. Парна імпровізація		4	4
Розділ 6. Репертуар. Підготовка концертних номерів	-	30	30
6.1. Діючий репертуар	-	12	12
6.2. Новий репертуару	-	18	18
Розділ 7. Масові заходи	2	8	10
7.1. Екскурсії, виставки, фестивалі, конкурси, виступи на сцені	2	8	10
Підсумок	-	4	4
Разом:	10	134	144

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (2 год.)

Теоретична частина. Організаційні питання: ознайомлення з планом роботи колективу на навчальний рік. Бесіда з правил поведінки в роздягальні, залі, в приміщенні будинку творчості, дотримання правил гігієни шкіри та одягу (танцювальної форми) при підготовці до заняття з хореографії.

Розділ 1. Елементи класичного танцю (24 год.)

1.1 Екзерсис біля станка (8 год.)

Практична частина. Повторення вивченого у попередні роки та додавання нового матеріалу. Вправи біля станку (тримаючись однією рукою за станок): Demi, grand plie по I, II позиціях ніг; battement tendu (батман тендю) з I позиції у всіх напрямках; battement tendu jete з I позиції у всіх напрямках; battement tendu jete pigue з I позиції вбік; rond de jambe par terre (en dehors, en dedans); sur le cou de pied (обхопне, умовне попереду та умовне позаду); battement fondu (носком в підлогу вбік); battement frappe (носком у підлогу); battement releve lents з I позиції у всіх напрямках на 90° grand battement jete з I позиції у всіх напрямках; розтягування по станку. 3-тя форма port de bras (пор де бра); ;

1.2. Екзерсис на середині зали (10 год.).

Теоретична частина. Правила виконання ексерсису класичного танцю на середині зали, значення пози. Поняття «epaulement». Малі і великі пози (croisee, efface).

Практична частина. Повторення вивченого у попередні роки та додавання нового матеріалу. Вправи на середині залу: I-III port de bras; основні положення корпусу: en fase epaulement croisee, epaulement efface.

1.3. Аллегро. Оберти (4 год.)

Практична частина. Повторення вивченого у попередні роки та додавання нового матеріалу. temps saute з I, II позицій; shangement de pied en fas; pas echange; pas de basque. Обертання по діагоналі: chaines по I позиції.

Розділ 2. Сучасна хореографія (38 год.)

2.1. Тренаж джаз-модерн танцю. Крос-переміщення (22 год.)

Теоретична частина. Термінологія та особливості опанування просторурізними варіантами рухів, поняття «крос-переміщення».

Практична частина. Повторення вивченого у попередні роки та додавання нового матеріалу. Вправи біля станка: ізоляція та поліцентрія в розігріві; нахили торсу; комбінація: plie, комбінація battmenttendu, комбінація battmenttendujete; комбінація rondedejambeparterre; комбінація adajio; комбінація grandbattmentjete; вправи для хребетного стовпу «bodyroll», «curve», «drop», «deepbodybend», «sidestretch», «tvest». Вправи на середині залу: стрибки («hop», «lear»); комбінацій з використанням стрибків; крос-переміщення (кроки, біг, оберти, стрибки); комбінація на розслаблення тіла.

2.2. Сучасні течії хореографії (18 год.).

Практична частина. Повторення вивченого у попередні роки та додавання нового матеріалу. Танцювальні рухи стилю «хіп-хоп»: basicbounce; margestep; stepandslide; ropedance; bobbybrown; bizmarkie; kickandslide; tossitup; stepping; bkBounce. Вивчення основних рухів, кроків, технік джаз-фанк стилю та

contemporaridance стилю. Вивчення елементів брейку. Виконання танцювальних та стрибкових комбінацій у сучасних напрямках хореографії.

Розділ 3. Гімнастичні та акробатичні елементи (12 год.)

3.1. Вправи та трюки (8 год.)

Практична частина. Повторення вивченого у попередні ріки та додавання нового матеріалу. Переворот уперед та назад з положення стоячи на ліктях; «змійка» з просуванням уперед та назад; «хвиля»; «шпагат».

3.2. Стрибки (4 год.).

Практична частина. Повторення вивченого у попередні ріки та додавання нового матеріалу. Стрибки з двох ніг після наскоку; стрибки поштовхом однієї ноги з місця (махом убік та назад); поштовхом однієї ноги з ходу (закритий та відкритий); перехід у «шпагат» зі стрибка.

Розділ 4. Елементи контактної імпровізації (10 год.)

4.1. Контакти (8 год.)

Теоретична частина. Контактна імпровізація та її походження. Види контактів в імпровізації.

Практична частина. Виконання видів контактів; види рухів у контакті; кроки і біг у просторі зі зміною рівнів і контактів; переміщення парами по лініях.

4.2. Ігри (2 год.)

Практична частина. «Скульптор», «Художник», «Довірся мені».

Розділ 5. Творча імпровізація (14 год.)

5.1. Створення нескладних етюдів (4 год.)

Практична частина. Передача відповідного образу («пліткарка», «воїн», «модниця», «сварливий дідусь» тощо) лексикою сучасного танцю.

5.2. Вільна імпровізація (6 год.)

Практична частина. Танцювальна імпровізація будь-якого побутового процесу на основі вільної пластики.

5.3. Парна імпровізація (4 год.)

Практична частина. Танцювальна імпровізація будь-якого побутового процесу на основі вільної пластики у парах.

Розділ 6. Репертуар. Підготовка концертних номерів (30 год.)

6.1. Діючий репертуар (12 год.)

Практична частина. Вивчення та повторення репертуару, відпрацювання лексичного матеріалу концертних номерів, підготовка до виконання певної акторської ролі.

6.2. Новий репертуар (18 год.)

Практична частина. Вивчення нового репертуару колективу, вивчення лексичного матеріалу нових концертних номерів, підготовка до виконання певної ролі, підготовка до виступу на сцені, участі у конкурсах та фестивалях.

Розділ 7. Масові заходи (10 год.)

7.1. Експерсії, виставки, фестивалі, конкурси (10 год.)

Теоретична частина. Обговорення теми «Відомі хореографічні ансамблі України».

Практична частина. Відвідування пізнавально-ігрових програм, участь у концертах, конкурсах та фестивалях; святкування дня народження студії відвідування концертів хореографічних колективів та професійних ансамблів, балетних вистав.

Підсумок (4 год.)

Підсумки роботи колективу за рік. Звітний концерт.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати і розуміти:

- послідовність вправ екзерсисів класичного та сучасного танців;
- основні рухи сучасних течій хореографії та співвідносити їх з музичним матеріалом;
- поняття контакт та основи контактної імпровізації.

Вихованці мають вміти і застосовувати:

- вміти методично-грамотно та технічно правильно виконувати вправи екзерсису класичного та сучасного танців;
- технічно правильно виконувати танцювальні комбінації та етюдні форми сучасного танцю;
- технічно виконувати базові рухи сучасних течій хореографії;
- рухатися у різних рівнях та виконувати елементарні комбінації контактної імпровізації;
- вигадувати нові танцювальні рухи, інтерпретувати знайомі та імпровізувати на основі рухового досвіду, життєвих вражень і музики;
- проявляти творчу ініціативу та самостійність мислення під час навчально-тренувального та постановочного процесів;
- технічно та по-акторськи виразно виконувати танцювальний репертуар на сцені для глядачів.

Вихованці мають набути досвід:

- володіння термінологією джаз-модерн танцю відповідно до навчальної програми;
- виконання основних рухів джаз-модерн танцю, володіння амплітудою коливань рухів хребта, ізольованих центрів;
- виконання комбінацій у сучасних стилях хореографії;
- володіння основами контактної імпровізації.

Основний рівень, третій рік навчання НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Група модельєрів

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
Вступ	2		2
Розділ 1. Елементи класичного танцю	-	12	12
1.1. Екзерсис біля станку	-	8	10
1.2. Екзерсис на середині залу. Аллегро.	-	4	4

Оберти			
Розділ 2. Сучасна хореографія	2	12	14
2.1. Стилi та основні рухи	2	6	8
2.2. Танцювальні комбінації	-	6	6
Розділ 3. Творча імпровізація	-	6	6
3.1. Передача образу	-	2	2
3.2. Вільна пластика	-	4	4
Розділ 4. Репертуар. Підготовка концертних номерів.	2	24	26
4.1. Діючий репертуар.	-	10	10
4.2. Новий репертуар	2	14	16
Розділ 5. Екскурсії, виставки, фестивалі, конкурси, виступи на сцені.	-	8	8
Підсумок.	-	4	4
	6	66	72

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (2 год.)

Теоретична частина. Організаційні питання: ознайомлення з планом роботи колективу на навчальний рік. Бесіда з правил поведінки в роздягальні, залі, в приміщенні будинку творчості, дотримання правил гігієни шкіри та одягу (танцювальної форми) при підготовці до заняття з хореографії.

Розділ 1. Елементи класичного танцю (12 год.)

1.1. Екзерсис біля хореографічного станка. (10 год.)

Практична частина. Повторення вивченого у попередні роки та додавання нового матеріалу. Вправи біля станка (тримаючись однією рукою): demi i grand plie по I, II позиціях; releve по I, II позиціях; battement tendu у всіх напрямках з I позиції; battmenttendujete у всіх напрямках з I позиції; rond de jambe par terre en dehors i en dedans; sur le cou de pied (обхопне, умовне попереду та умовне позаду); battement releve lents на 45⁰ з I позиції ніг; grandebattmentjete у всіх напрямках, з I позиції); розтягування по хореографічному станку.

1.2. Екзерсис на середині залу. Аллегро. Оберти. (4 год.)

Практична частина. Повторення вивченого у попередні роки та додавання нового матеріалу. Основні положення корпусу: en fase, epaulement croisee, epaulementefface; I-III portdebras; Аллегро: temps saute з I, II позицій; shangement de pied en fas; pas echappe. Обертання по діагоналі: chaines (шене).

Розділ 2. Сучасна хореографія (14 год.)

2.1. Стилi та основні рухи (8 год.)

Теоретична частина. Характерні особливості музичного супроводу у сучасній хореографії.

Практична частина. Повторення вивченого у попередні роки та додавання нового матеріалу. Танцювальні рухи стилю хіп-хоп: basicbounce; margestep; stepandslide; ropedance; bobbybrown; bizmarkie; kickandslide; Вивчення основних, рухів, технік джаз-фанк та contemporaridance стилів.

2.2. Танцювальні комбінації (6 год)

Практична частина. Виконання танцювальних та стрибкових комбінацій у сучасних напрямках хореографії.

Розділ 3. Творча імпровізація (6 год.)

3.1. Передача образу (2 год.)

Практична частина. Передача відповідного образу («пліткарка», «воїн», «модниця», тощо) на лексиці сучасного танцю.

3.2. Вільна пластика (4 год.)

Практична частина. Танцювальна імпровізація будь-якого побутового процесу на основі вільної пластики.

Розділ 4. Танцювальний репертуар. Підготовка концертних номерів (26 год.)

4.1. Діючий репертуар (10 год.)

Практична частина. Повторення та вивчення репертуару, відпрацювання лексичного матеріалу концертних номерів, підготовка до виконання певної акторської ролі.

4.2. Новий репертуар (16 год.)

Теоретична частина. Обговорення теми, драматургії, ролей нового репертуару, концертних номерів, прослуховування музичного матеріалу.

Практична частина. Створення та вивчення нового репертуару колективу, вивчення лексичного матеріалу нових концертних номерів, підготовка до виконання певної ролі, підготовка до виступу на сцені, участі у конкурсах та фестивалях.

Розділ 5. Масові заходи (8 год.)

5.1. Екскурсії, виставки, фестивалі, конкурси (8 год.)

Практична частина. Відвідування пізнавально-ігрових програм, участь у концертах, конкурсах та фестивалях; святкування дня народження студії відвідування концертів хореографічних колективів та професійних ансамблів, балетних вистав.

Підсумок (4 год.)

Підсумки роботи колективу за рік: відкрите заняття ,звітний концерт.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати і розуміти:

- послідовність вправ екзерсису класичного танцю.
- базові рухи сучасних течій хореографії.

Вихованці мають вміти і застосовувати:

- тримати позиції рук та ніг, основні пози класичного танцю;
- технічно виконувати базові рухи сучасних течій хореографії, проявляти творчу ініціативу та самостійність мислення під час навчально-тренувального та постановочного процесів;
- по-акторськи виразно передавати певний образ колекції одягу, виконувати репертуар на сцені для глядачів.

Вихованці мають набути досвід:

- володіння початковими навичками техніки ізольованих центрів;
- виразного, правильного і ритмічного виконання під музичний супровід нескладних танцювальних вправ, етюдів, композицій.

Вищий рівень, перший рік навчання НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Шоу- група

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
Вступ	2	-	2
Розділ 1. Класичний танець	-	16	16
1.1. Екзерсис на середині.	-	8	8
1.2. Аллегро, оберти	-	8	8
Розділ 2. Сучасна хореографія	4	56	60
2.1. Тренаж джаз-модерн танцю	-	26	26
2.2. Тренажунапрямусcontemporary dance	2	20	22
2.3. Контактна імпровізація	2	10	12
Розділ 3. Творча імпровізація та танцювальна терапія	2	22	24
3.1. Вільна імпровізація	-	8	8
3.2. Парна імпровізація	-	4	4
3.3. Групова імпровізація	-	4	4
3.4. Вправи танцювальної терапії	2	6	8
Розділ 4. Репертуар. Підготовка концертних номерів. Виступи на сцені.	2	34	36
4.1.Робота над діючим репертуаром та концертними номерами колективу.	-	14	14
4.2.Вивчення нового репертуару колективу. Підготовка до виступів на конкурсах та фестивалях.	2	18	20
Підсумок	-	6	6
Разом	10	134	144

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (2 год.)

Теоретична частина. Організаційні питання: ознайомлення з планом роботи колективу на навчальний рік. Бесіда з правил поведінки в роздягальні, залі, в приміщенні будинку творчості, дотримання правил гігієни шкіри та одягу (танцювальної форми) при підготовці до заняття з хореографії.

Розділ 1. Класичний танець (16 год.)

1.1. Екзерсис на середині.(8 год.)

Практична частина. Повторення вивченого у попередні ріки та додавання нового матеріалу. Вивчення IV, V позиції ніг, їх особливості;

Вправи на середині: demi, grand plie по всіх позиціях; battement tendu з V позиції у всіх напрямках; battement tendu jete з V позиції у всіх напрямках; rond de jambe par terre (en dehors, en dedans) en tournant; grand battement jete з V позиції у всіх напрямках; Маленьке adagio з використанням demi, grand plie, releve lant, developpe з маленькими позами efassee, croisee; I, II, III arabesque носком у підлогу; I, II, III, IV, V, VI port de bras; tempslie par terre

1.2. Аллегро, оберти. (8 год.)

Практична частина. Повторення вивченого у попередні ріки та додавання нового матеріалу. Pas echange з V в IV позицію ніг; sissone simple з assemble чи pas de bourree; pirouette en dedans en dehors; pirouette en dedans по діагоналі; tour soutenu.

Розділ 2. Сучасна хореографія (60 год.)

2.1. Тренаж джаз-модерн танцю (26 год.)

Практична частина. Повторення вивченого у попередні ріки та додавання нового матеріалу. Тренаж на середині залу: demiigrandplie (за паралельними позиціями; перехід з виворітного положення в паралельне і навпаки, зміна динаміки, з'єднання з releve та pliereleve); ronddejambe par terre (в паралельних позиціях та в поєднанні з demi-plie і з підніманням на 45⁰ та 90⁰ зі скороченою стопою); види батманів: battementtendu, battementtendujete (за паралельними позиціями; перехід з паралельного у виворітне положення і навпаки; виконання зі скороченою стопою та ін); battementfondu, battementfrappe (зі скороченою стопою, за паралельними позиціями); grandbattement (зі скороченою стопою, з підніманням опорної п'ятки під час кидка, за паралельними позиціями); adagio (battementdeveloppe, battementrelevelent, demirond, flex стопи, fletback, arch, contraction, release).

Основні види рухів крос-переміщень (кроки, обертання, стрибки). Оберти: на двох ногах; на одній нозі; обертання по колу навколо уявної осі; обертання в різних рівнях. стрибків: з двох ніг на дві; з двох ніг на одну (jump); з однієї ноги на іншу; з переміщенням (leap); з однієї ноги на ту саму (hop); стрибкові комбінації.

2.2. Тренаж у напрямку contemporarydance. (22 год.)

Теоретична частина. Особливості стилю та правила виконання тренажу у напрямку contemporarydance.

Практична частина. Розігрів на середині зали з використанням технікиrelease; тренажні комбінації: demiigrandplie; battementtendu; battementtendujete; adagio. Танцювальні комбінації.

2.3. Контактна імпровізація (12 год.)

Теоретична частина. Перегляд наочних відеоматеріалів контактної імпровізації.

Практична частина. Повторення вивченого у попередні ріки та додавання нового матеріалу. Види контактів (1-2-3);види рухів у контакті;

кроки і біг у просторі зі зміною рівнів і контактів; танцювальні комбінації в контакті.

Розділ 3. Творча імпровізація та танцювальна терапія (24 год.)

3.1. Вільна імпровізація (8 год.)

Практична частина. Імпровізація на теми: «Щастя», «Помста», «Страх», «Радість» тощо.

3.2. Парна імпровізація (4 год.)

Практична частина. Створення танцювальних етюдів з використанням контактної імпровізації за розподілом педагога та на основі наданого музичного супроводу.

3.3. Групова імпровізація (4 год.)

Практична частина. Створення варіантів композиційного вирішення запропонованого педагогом танцювального фрагменту.

3.4. Вправи танцювальної терапії (8 год.)

Теоретична частина. Основи танцювальної терапії та її вплив на хореографічне мистецтво. Класифікація вправ.

Практична частина. Вправи «росток»; «злови мій ритм»; «який я сьогодні?»; «скульптури»; «намалюй та станцюй»; «у сні».

Розділ 4. Танцювальний репертуар. Підготовка концертних номерів. Виступи на сцені (36 год.)

4.1. Робота над існуючим репертуаром та концертними номерами колективу (14 год.)

Практична частина. Вивчення та повторення репертуару, відпрацювання лексичного матеріалу концертних номерів, підготовка до виконання певної акторської ролі.

4.2. Вивчення нового репертуару колективу. Підготовка до виступів на конкурсах та фестивалях (20 год.)

Теоретична частина. Обговорення теми, драматургії, ролей нового репертуару, концертних номерів, прослуховування музичного матеріалу.

Практична частина. Вивчення нового репертуару колективу, вивчення лексичного матеріалу нових концертних номерів, підготовка до виконання певної ролі, підготовка до виступу на сцені, участі у конкурсах та фестивалях.

Підсумок (6 год.)

Підсумки роботи колективу за рік. Звітний концерт.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати і розуміти:

- вправи ексерсису класичного та сучасного танців та їх методику виконання;
- основні принципи та види контактної імпровізації;
- вивчені вправи танцювальної терапії.

Вихованці мають вміти і застосовувати

- виконувати складні танцювальні комбінації різних напрямів хореографії (джаз-модерн, хіп-хоп, contemporarydance);
- самостійно розробляти танцювальні комбінації, на основі набутого лексичного досвіду;
- самостійно відпрацьовувати хореографічні етюди та намагатися підібрати музичний матеріал;

- імпровізувати та проявляти індивідуальність у сольній та груповій танцювальних формах;
- вміти технічно та по-акторськи виразно виконувати певний репертуар на сцені для глядачів.

Вихованці мають набути досвід:

- імпровізації, створення образу за характером музики;
- володіння вивченими вправами танцювальної терапії;
- виступів на фестивалях та конкурсах.

Вищий рівень, перший рік навчання НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Група модельєрів

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
Вступ.	2		2
Розділ 1. Класичний танець	-	16	16
1.1. Екзерсис на середині зали	-	8	8
1.2.Алегро, оберти.	-	8	8
Розділ 2. Сучасна хореографія	2	12	14
2.1.Стилі та основні рухи	2	6	8
2.2.Танцювальні комбінації	-	6	6
Розділ 3. Творча імпровізація та танцювальна терапія	-	14	14
3.1. Вільна імпровізація	-	4	4
3.2. Групова імпровізація	-	4	4
3.3. Вправи танцювальної терапії	2	4	6
Розділ 4. . Репертуар. Підготовка концертних номерів. Виступи на сцені	2	20	22
4.1. Робота над існуючим репертуаром та концертними номерами колективу.	-	8	8
4.2.Вивчення нового репертуару колективу. Підготовка до виступів на конкурсах та фестивалях	2	12	14
Підсумок	-	4	4
Разом	8	64	72

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ. (2 год.)

Теоретична частина. Організаційні питання: ознайомлення з планом роботи колективу на навчальний рік. Бесіда з правил поведінки в роздягальні, залі, в приміщенні будинку творчості, дотримання правил гігієни шкіри та одягу (танцювальної форми) при підготовці до заняття з хореографії.

Розділ 1. Класичний танець (16 год.)

1.1. Екзерсис на середині зали (8 год.)

Практична частина. Повторення вивченого у попередні ріки та додавання нового матеріалу. Вивчення IV, V позиції ніг, їх особливості.

Вправи на середині залу: маленьке adagio з використанням demi, grand plie, releve lant, developpe з маленькими позами efassee, croisee; 1, 2, 3 arabesque носком у підлогу; battement tendu; battement tendu jete; rond de jambe par terre; grand battement jete; I, II, III, port de bras.

1.2. Алегро, оберти. (8 год.)

Практична частина. Повторення вивченого у попередні ріки та додавання нового матеріалу. Алегро: sissone simple. Оберти: pirouette en dehors, en dedans; tour soutenu; pirouette en dedans по діагоналі.

Розділ 2. Сучасна хореографія (14 год.)

2.1. Стилї та основні рухи (8 год)

Теоретична частина. Особливості музичного супроводу у сучасній хореографії.

Практична частина. Повторення вивченого у попередні ріки та додавання нового матеріалу.

Танцювальні рухи стилю хіп-хоп; вивчення основних рухів, кроків, технік джаз-фанк стилю та contemporary dance стилю.

2.2. Танцювальні комбінації (6 год.)

Практична частина. Повторення вивченого у попередні ріки та додавання нового матеріалу.

Виконання танцювальних та стрибкових комбінацій у сучасних напрямках хореографії.

Розділ 3. Творча імпровізація та танцювальна терапія (14 год.)

3.1. Вільна імпровізація (4 год.)

Практична частина. Імпровізація на теми: «Щастя», «Помста», «Страх», «Радість» тощо.

3.2. Групова імпровізація (4 год.)

Практична частина. Створення варіантів композиційного вирішення запропонованого педагогом танцювального фрагменту.

3.3. Вправи танцювальної терапії (6 год.)

Теоретична частина. Основи танцювальної терапії та її вплив на хореографічне мистецтво. Класифікація вправ.

Практична частин. Вправи: «росток», «злови мій ритм»; «який я сьогодні?»; «скульптури»; «намалюй та станцюй».

Розділ 4. Репертуар. Підготовка концертних номерів (22 год.)

4.1. Робота над діючим репертуаром та концертними номерами колективу (8 год.)

Практична частина. Повторення та вивчення репертуару, відпрацювання лексичного матеріалу концертних номерів, підготовка до виконання певної акторської ролі.

4.2. Вивчення нового репертуару колективу. Підготовка до виступів на конкурсах та фестивалях (14 год.)

Теоретична частина. Обговорення теми, драматургії, ролей нового репертуару, концертних номерів, прослуховування музичного матеріалу.

Практична частина. Створення та вивчення нового репертуару колективу, вивчення лексичного матеріалу нових концертних номерів, підготовка до виконання певної ролі, підготовка до виступу на сцені, участі у конкурсах та фестивалях.

Підсумок (4 год.)

Підсумки роботи колективу за рік. Звітний концерт.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати і розуміти:

- вправи ексерсису класичного танцю;
- методику виконання вправ ексерсису групи алегро та обертів класичного танцю;
- вивчені вправи танцювальної терапії.

Вихованці мають вміти і застосовувати

- методично правильно виконувати рухи класичного та сучасного танців, імпровізувати на основі рухового досвіду;
- виконувати нескладні танцювальні комбінації різних напрямів хореографії (джаз-модерн, хіп-хоп, contemporarydance);
- імпровізувати та проявляти індивідуальність у сольній та груповій танцювальних формах;
- передавати художній образ, виконувати репертуар на сцені для глядачів.

Вихованці мають набути досвід:

- створення образу за характером музики;
- володіння вивченими вправами сучасного танцю;
- виступів на фестивалях та конкурсах.

Вищий рівень, другий рік навчання НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Шоу- група

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
Вступ	2		2
Розділ 1. Класичний танець	-	16	16
1.1.Ексерсис на середині	-	8	8
1.2. Алегро, оберти	-	8	8
Розділ 2. Сучасна хореографія	2	48	50
2.1.Тренаж джаз-модерн танцю	-	16	16
2.2. Тренажу напряму contemporary dance	-	24	24
2.3.Танцювальні етюди	2	8	10
Розділ 3.Творча імпровізація та танцювальна терапія	2	22	24
3.1. Вільна імпровізація	-	14	14
3.2. Танцювальна терапія	-	10	10

Розділ 4. Контактна імпровізація	2	8	10
4.1. Контакт у просторі	-	4	4
4.2. Танцювальні комбінації	2	4	6
Розділ 5. Репертуар. Підготовка концертних номерів	2	34	36
5.1.Робота над діючим репертуаром та концертними номерами колективу.	-	12	12
5.2. Вивчення нового репертуару колективу. Підготовка до виступів.	2	22	24
Підсумок	-	6	6
Разом	10	134	144

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ. (2 год.)

Теоретична частина. Організаційні питання: ознайомлення з планом роботи колективу на навчальний рік. Бесіда з правил поведінки в роздягальні, залі, в приміщенні будинку творчості, дотримання правил гігієни шкіри та одягу (танцювальної форми) при підготовці до заняття з хореографії.

Розділ 1. Класичний танець. (16 год.)

1.1. Ексерсис на середині зали (8 год.)

Практична частина. Повторення вивченого у попередні ріки та додавання нового матеріалу. Маленьке adagio з використанням demi, grand plie, releve lant, developpe з маленькими позами efassee, croisee; I, II, III, IV arabesque носком у підлогу; battement tendu в пози arabesques, croisee, efassee; battement tendu jete в позах efassee, croisee; battement tendu en tournant en dehors та en dedans на 1/4 кола; rond de jambe par terre в комбінації з 3 формою port de bras; grand battement jetes у всіх напрямках у позах efassee, croisee; I, II, III, IV, V, VI port de bras.

1.2. Алегро, оберти (8 год.)

Практична частина. Повторення вивченого у попередні ріки та додавання нового матеріалу. Алегро: pas echappe з V в IV позицію; pas assemble у всіх напрямках; sissone ouverte вбік, вперед, назад. Оберти: pirouette en dedans, en dehors; pirouette en dedans по діагоналі; pas chene по діагоналі; tour soutenu.

Розділ 2. Сучасна хореографія (50 год.)

2.1. Тренаж джаз-модерн танцю (16 год.)

Практична частина. Повторення вивченого у попередні ріки та додавання нового матеріалу. Вправи тренажу на середині залу: demi і grand plie (за паралельними позиціями; перехід з виворітного положення в паралельне і навпаки; rond de jambe par terre (в паралельних позиціях та в поєднанні з demi-plie і з підніманням на 45° та 90° зі скороченою стопою). battement tendu, battement tendu jete (за паралельними позиціями; перехід з паралельного у виворітне положення і навпаки; battement fondu (зі скороченою стопою, за паралельними позиціями); battement frappe (зі скороченою стопою, за паралельними позиціями); grand battement (зі скороченою стопою, з підніманням опорної п'ятки під час кидка, за паралельними позиціями); adagio (battement developpe, battement releve lent, demi rond, flex стопи, flet back, arch, contraction, release). Наповнення тренажу

танцювальними елементами. Крос-переміщення: кроки афро-танцю; кроки в джаз-манері: кроки в рок-манері; допоміжні та з'єднувальні кроки. Оберти: на двох ногах; на одній нозі; обертання по колу навколо уявної осі; обертання в різних рівнях; обертання на підлозі. Стрибки: трансформація основних вивчених стрибків класичного танцю за рахунок рук, торса і паралельних позицій; стрибкові комбінації.

2.2. Тренаж у напрямку contemporarydance (24 год.)

Практична частина. Повторення вивченого у попередні роки та додавання нового матеріалу. Розігрів на середині зали з використанням техніки release. Тренажні комбінації: demi і grand plie; battement tendu; battement tendu jete; adagio. Танцювальні комбінації.

2.3. Танцювальні етюди (10 год.)

Теоретична частина. Перегляд наочних відеоматеріалів.

Практична частина. Створення етюдів на теми: «Настрій буває різним»; «Самотність»; «Подих вітру».

Розділ 3. Творча імпровізація та танцювальна терапія (24 год.)

3.1. Вільна імпровізація (14 год.) на теми: «Щастя», «Помста», «Страх», «Радість» тощо.

3.2. Танцювальна терапія (10 год.)

Вправи «росток»; «потягнулися – зламалися»; «сонечко»; «скульптури»; «п'ять ритмів».

Розділ 4. Контактна імпровізація (10 год.)

4.1. Контакт у просторі (4 год.)

Практична частина. Засвоєння простору, рівні, основні контакти.

4.2. Танцювальні комбінації (6 год.)

Теоретична частина. Перегляд наочних відеоматеріалів.

Практична частина. Самостійне створення танцювальних комбінацій у контакті.

Розділ 5. Репертуар. Підготовка концертних номерів. Виступи на сцені (36 год.)

5.1. Робота над діючим репертуаром та концертними номерами колективу (12 год.)

Практична частина. Повторення та вивчення репертуару, відпрацювання лексичного матеріалу концертних номерів, підготовка до виконання певної акторської ролі.

5.2. Вивчення нового репертуару колективу. Підготовка до виступів на конкурсах та фестивалях (24 год.)

Теоретична частина. Обговорення теми, драматургії, ролей нового репертуару, концертних номерів, прослуховування музичного матеріалу.

Практична частина. Створення та вивчення нового репертуару колективу, вивчення лексичного матеріалу нових концертних номерів, підготовка до виконання певної ролі, підготовка до виступу на сцені, участі у конкурсах та фестивалях.

Підсумок (6 год.)

Підсумки роботи колективу за рік. Звітний концерт.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати і розуміти:

- вправи екзерсису класичного та сучасного танців та їх методику виконання;
- основні принципи та види контактної імпровізації;
- основні принципи створення етюдів;
- вивчені вправи танцювальної терапії.

Вихованці мають вміти і застосовувати:

- виконувати складні танцювальні комбінації різних напрямів хореографії (джаз-модерн, хіп-хоп, contemporarydance);
- виконувати віртуозні рухи і трюки в залежності від хореографічних здібностей; вільно володіти танцювальною технікою класичного, та сучасного танців, імпровізувати на основі рухового досвіду;
- виконувати вправи танцювальної терапії;
- самостійно розробляти танцювальні етюди, на основі набутого лексичного досвіду;
- самостійно відпрацьовувати хореографічні етюди та намагатися підібрати музичний матеріал;
- імпровізувати та проявляти індивідуальність у сольній та груповій танцювальних формах;
- самовдосконалюватися у хореографічному мистецтві;
- вміти технічно та по-акторськи виразно виконувати певний репертуар на сцені для глядачів.

Вихованці мають набути досвід:

- грамотного виконання різних комбінацій, етюдів;
- імпровізації самостійно та з партнерами;
- володіння теоретичними знаннями та практичними вміннями з сучасного танцю, необхідних для виступу на сцені.

Вищий рівень, другий рік навчання НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Група модельєрів

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
Вступ	2	-	2
Розділ 1. Класичний танець	-	12	12
1.1. Екзерсис на середині зали	-	6	6
1.2. Алегро, оберти	-	6	6
Розділ 2. Сучасна хореографія	-	12	12
2.1. Стилї та основні рухи сучасної хореографії	-	6	6
2.2. Танцювальні комбінації та етюди	-	6	6
Розділ 3. Творча імпровізація та	2	8	10

танцювальна терапія			
3.1. Вільна імпровізація	2	4	6
3.2. Вправи танцювальної терапії	-	4	4
Розділ 4. Контактна імпровізація	2	10	12
4.1. Види контактів	2	6	8
4.2. Ігри в контакті	-	4	4
Розділ 5. Репертуар. Підготовка концертних номерів	2	18	20
5.1. Робота над існуючим репертуаром та концертними номерами колективу	-	8	8
5.2. Вивчення нового репертуару колективу. Підготовка до виступів на конкурсах та фестивалях.	2	10	12
Підсумок	-	4	4
Разом	8	64	72

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (2 год.)

Теоретична частина. Організаційні питання: ознайомлення з планом роботи колективу на навчальний рік. Бесіда з правил поведінки в роздягальні, залі, в приміщенні будинку творчості, дотримання правил гігієни шкіри та одягу (танцювальної форми) при підготовці до заняття з хореографії.

Розділ 1. Класичний танець (12 год.)

1.1. Екзерсис на середині зали (6 год.):

Практична частина. Повторення вивченого у попередні ріки та додавання нового матеріалу. Вправи на середині залу: Маленьке adagio з використанням demi, grand plie, releve lant, developpe з маленькими позами efassee, croisee; I, II, III, IV arabesque носком у підлогу; battement tendu; battement tendu jete; rond de jambe par terre; grand battement jetes; I, II, III, IV, V, VI port de bras; temps lie par terre.

1.2. Алегро, оберт (6 год.)

Практична частина. Повторення вивченого у попередні ріки та додавання нового матеріалу. Алегро: petit pas jete; sissone simple; pas assemble у всіх напрямках. Оберти: pirouette en dehors, en dedans; pirouette en dedans по діагоналі; tour soutenu.

Розділ 2. Сучасна хореографія (12 год.)

2.1. Стилї та основні рухи (6 год)

Практична частина. Повторення вивченого у попередні ріки та додавання нового матеріалу.

Танцювальні рухи стилю хіп-хоп; вивчення рухів, кроків, технік джаз фанк стилю та contemporary dance стилю.

2.2. Танцювальні комбінації та етюди (6 год.)

Практична частина. Повторення вивченого у попередні ріки та додавання нового матеріалу.

Виконання танцювальних та стрибкових комбінацій у сучасних напрямках хореографії. Створення етюдів на основі вивчених рухів та комбінацій у сучасному стилі хореографії.

Розділ 3. Творча імпровізація та танцювальна терапія (10 год.)

3.1. Вільна імпровізація (6 год.)

Теоретична частина. Особливості імпровізації в сучасному танці. Умови імпровізаційної техніки сучасних напрямів у хореографії. Перегляд наочних відеоматеріалів.

Практична частина. Імпровізація на теми: «Щастя», «Помста», «Страх», «Радість», «Настрій буває різним»; «Самотність»; «Подих вітру».

3.2. Вправи танцювальної терапії (4 год.)

Практична частина. Вправи «росток»; «злови мій ритм»; «який я сьогодні?»; «скульптури»; «намалюй та станцюй».

Розділ 4. Контактна імпровізація (12 год.)

4.1. Види контактів (8 год.)

Теоретична частина. Поняття «контактна імпровізація». Види контактів. Перегляд наочних відеоматеріалів.

Практична частина. Повторення вивченого у попередні роки та додавання нового матеріалу. Види контактів (1-2-3); види рухів у контакті; танцювальні комбінації в контакті.

4.2. Ігри в контакті (4 год.)

Практична частина. Ігри «Скульптор», «Мурашник», «Художник», «Довірся мені».

Розділ 5. Репертуар. Підготовка концертних номерів. Виступи на сцені (20 год)

5.1. Робота над діючим репертуаром та концертними номерами колективу (8 год.)

Практична частина. Повторення та вивчення репертуару, відпрацювання лексичного матеріалу концертних номерів, підготовка до виконання певної акторської ролі.

5.2. Вивчення нового репертуару колективу. Підготовка до виступів на конкурсах та фестивалях (12 год.)

Теоретична частина. Обговорення теми, драматургії, ролей нового репертуару, концертних номерів, прослуховування музичного матеріалу.

Практична частина. Створення та вивчення нового репертуару колективу, вивчення лексичного матеріалу нових концертних номерів, підготовка до виконання певної ролі, підготовка до виступу на сцені, участі у конкурсах та фестивалях.

Підсумок (4 год.)

Підсумки роботи колективу за рік. Звітний концерт.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати і розуміти:

- вправи ексерсису класичного танцю;

- методику виконання вправ ексерсису, групи алегро та обертів класичного танцю;
- вивчені вправи танцювальної терапії;
- поняття контактної імпровізації;
- види контактної імпровізації.

Вихованці мають вміти і застосовувати:

- методично правильно виконувати рухи класичного та сучасного танців, імпрорізувати на основі рухового досвіду;
- виконувати нескладні танцювальні комбінації різних напрямів хореографії (джаз-модерн, хіп-хоп, contemporarydance);
- створювати невеликі етюди на запропоновані та вільні теми;
- виконувати ігри та танцювальні комбінації контактної імпрорізації;
- імпрорізувати та проявляти індивідуальність у сольній та масовій танцювальних формах;
- передавати художній образ, виконувати репертуар на сцені для глядачів.

Вихованці мають набути досвід:

- володіння термінологією сучасного танцю відповідно до навчальної програми;
- грамотного виконання різних комбінацій, етюдів;
- володіння основами сучасного танцю необхідних для виконання концертних номерів та репертуару на сцені.

ЛІТЕРАТУРА

1. Алекс Мур. Спортивные бальные танцы. – Американская академия танца, 1996.
2. Алянский Ю.Л. Азбука театра. – Москва, 1998.
3. Андреева Р.П. Энциклопедия моды. – Санкт-Петербург: Литера, 1997.
4. Балдано І.Ц.. Мода XX века. – Москва: Олма-пресс, 2002.
5. Волкотруб І.Т. Основы художественного конструирования. – Київ: Вища школа, 1988.
6. Воронов Н.В. Очерки из истории отечественного дизайна. Ч.1. Этапы развития мирового дизайна. – Москва: МГХПУ им. С.Г. Строганова, 1997.
7. Воронов Н.В. Очерки из истории отечественного дизайна. Ч.2. Русский дизайн. Производственное искусство. – Москва: МГХПУ им. С.Г. Строганова, 1998.
8. Выготский Л.С. Воображение и творчество в детском возрасте. – Москва, 1991.
9. Гагарин Б.Г. Конструирование из бумаги, - Ташкент: ЦКСКПУ, 1998.
10. Гассанова Н.С. Текстиль в дизайне интерьера. – Київ: Будівельник, 1987.
11. Генералова И.А. Интегративный предмет «Театр», или Воспитание искусством. – Москва, 1997.
12. Гильман Р.А. Художественная роспись тканей. – Москва: Владос, 2003.
13. Горшкова В.Г. Учимся танцевать. Путь к творчеству. – Москва, 1993.
14. Гусева Н.Р. Художественные ремесла в Индии. – Москва: Наука, 1983.
15. Данкел Ж. Деловой этикет. – Ростов-на-Дону: Феникс, 1997.

16. Де Моран А. История декоративно-прикладного искусства: от древнейших времен до наших дней. – Москва: Искусство, 1982.
17. Ершова А.П., Букатов В.М. Актерская грамота – подросткам. – Ивантеевка, 1994.
18. Єрмилова В.В., Єрмилова Д.Ю. Моделирование и художественное оформление одежды. – Москва: Академия, 2001.
19. Кавелиус А., Вуиллимет С. Татуировки, боди-арт, пирсинг. – Москва: АСТ.Астрель, 2003.
20. Кибалова Л., Гербенова О., Ламарова М. Иллюстрированная энциклопедия моды. – Прага: Артїя, 1988.
21. Комиссаржевский Ф.Ф. История костюма. – Минск: Литература, 1998.
22. Костенко Т.В. Школа: зерна дизайна – ростки культуры. – Техническая Эстетика, 1989. – 7.
23. Которн, Найджел. История моды в XX веке. – Москва: Тривиум при участии Эгмонд ЛТД, 1998.
24. Літовченко В., Медельник Я. Професія – модель. – Київ, 2002.
25. Маккиавелли М. Боди-арт. – Москва: АСТ.Астрель, 2002.
26. Максименко О. А. Дизайнерська освіта – педагогічна культура – діти. – Мистецтво та освіта. – 2000.
27. Максименко О.А. Дизайн и дети. – Миколаїв: Євро-пресс, 2000.
28. Мерцалова М.Н. Костюм разных времен и народов. Т.1-2. – Москва: Академия моды, 1993-1995.
29. Мода и стиль. Современная энциклопедия. Под. ред. В. Володина. – Москва: Аванта, 2002.
30. Пармон Ф.М. Композиция костюма. Одежда, обувь, аксессуары. – Москва: Легпромбытиздат, 1997.
31. Программы для внешкольных учреждений и общеобразовательных школ. Художественные кружки. – Москва: Просвещение, 1981.
32. Савкова З.В. Техника звучащего слова. Методическое пособие. – Москва, 1998.
33. Сендидж У., Фрмибургер Б., Ротцом К. Реклама. – Москва: Прогресс, 1989.
34. Чурилова Э.Г. Методика и организация театрализованной деятельности дошкольников и младших школьников. – Москва: Владос, 2003.
35. Тименко В.П. Початкова дизайн-освіта: теорія і практика формування конструктивних умінь особистості / В.П. Тименко. – К.: Педагогічна думка. 2010. – 379 с.
36. Боринець Н. Метод проектів у викладанні трудового навчання: [газета] Трудове навчання. – 2011. - №9 (45). – с. 8-15.
37. Навчальні програми для позашкільних навчальних закладів/ збірник / [упорядн. О.А. Артеменко] – К.: Шкільний світ. 2012. – 127с.
38. Стельмашук О. Становлення та зміст курсу «Дизайн і технології» у середній загальноосвітній школі Великої Британії: [науковий журнал] Наукові записки. Серія: Педагогіка. – 2009. - №2. УДК 371.132. – с.1-5.
39. Сойчук Р.Л. Реформування змісту трудового навчання в об'єднаній школі Великої Британії в 70-90-ті роки ХХст.: Автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Інститут педагогіки АПН України / Р.Л. Сойчук. – К., 2003. – 25с.
40. Жерноклєєв І.В. Підготовка вчителів технологій у країнах Північної Європи: монографія/ І.В. Жерноклєєв. – К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова. 2012. - 275с.
41. Khodorivska K. On the need of adding the element of lifelong learning when

- developing a national model for adult education in Ukraine. [науковий журнал] Educacja - Technika - Informatyka [ETI], p-ISSN:2080-9069, editor-in-chief Wojciech Walat. - Жешув: Вид-во Університет Жешува, 2015. [електронний ресурс] <http://eti.rzeszow.pl/en/editing.html>
42. Жерноклеєв І.В., Ходорівська К.В.
Особливості використання досвіду країн Північної Європи у процесі становлення реформи вищої педагогічної школи в Україні (наприкладі підготовки майбутніх учителів технологій). [науковий журнал] Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія №5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. – Випуск 51: збірник наукових праць / гол. ред. В.П. Андрущенко. – К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. – 339с. – Бібліогр.: с.112-116.
43. Khodorivska K. The influence of the Nordic and Baltic countries on the development of craft education in Ukraine in the 19-20th century. [науковий журнал] Педагогічний альманах. – Випуск 22: збірник наукових праць / редкол. В.В. Кузьменко (голова) та ін. – Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2014. – 319с. – Бібліогр.: с. 306-311.
44. Ходорівська К.В. Структура змісту проектно-технологічної діяльності у позашкільній освіті (наприкладі студії дизайну одягу): [науковий журнал] Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія №5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. – Випуск 46: збірник наукових праць / за заг. ред. Д.Е. Кільдерова. – К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2014. – 312с. – Бібліогр.: с.273-279.
45. Ходорівська К.В. Роль естетичного виховання в умовах сучасного переходу до екологічного мислення (на прикладі дизайну одягу): [науковий журнал] Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія №5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. – Випуск 31: збірник наукових праць / за ред. проф. М.С. Корця. – К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2012. – 336с. – Бібліогр.: с.299-304.
46. Ходорівська К.В. Навчальна програма модельно-хореографічної студії. Навчальні програми для позашкільних навчальних закладів/ збірник / [упорядн. О.А. Артеменко] – К.: Шкільний світ. 2012. – 127с.
47. Ходорівська К.В. Методичні рекомендації щодо використання авторської комплексної програми в проектній діяльності дитячої студії. [науково-методичний журнал] Трудова підготовка в рідній школі. 2014.- №3(119).- с 14-19.
48. Мартиненко О. В. Методика хореографічної роботи з дітьми старшого дошкільного віку : [Навчальний посібник] / Олена Мартиненко. – Донецьк : Юго-Восток, 2009.
49. Мартиненко О. В. Теорія та методика роботи з дитячим хореографічним колективом : навчальний посібник / Олена Володимирівна Мартиненко. – Донецьк : ЛАНДОН-XXI, 2012. – 232 с.
50. Никитин В. Модерн джаз танец. Методика преподавания / Вадим Никитин. – М.: ВЦХТ, 2002. – 162 с.
51. Никитин В. Модерн джаз танец. Начало обучения / Вадим Никитин. – М.: ВЦХТ, 1998. – 128 с.

52. Полятков С.С. Основы современного танца / Самуил Соломонович Полятков.– Ростов н/Д: Феникс, 2005. – 80с.
53. Ваганова А.Я. Основы классического танца / Агриппина Ваганова. – СПб : «Лань», 2000. – 192 с.
54. Александрова Н.А. Танец модерн :пособ.[для начинающих]/ Н.А.Александрова, В.А. Голубева. – СПб.: Лань, 2007. – 128с.
55. Жерноклєєв І.В. Підготовка майбутніх вчителів технологій у країнах Північної Європи: монографія / І.В. Жерноклєєв. – К.: Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2012. – 275 с.
56. Kantola J., Rasinen A. Development of craft education in Finland during the time of Uno Cygneaus/ J. Kantola, A. Rasinen // Bulletin of Institute of vocational and technological education, No.3, june 2006. ISSN 1348-4893. – P. 57-68.
57. Thorbjörnsson H. Otto Salomon/ H. Thorbjörnsson // UNESCO: International Bureau of Education, vol. XXIV, no. ¾. – Paris,1994. – P. 471-485.
58. Kotriakhov N.V. The effect of Otto Salomon's system on the dissemination of pedagogical manual training in Russia in 1884-1917/ N.V. Kotriakhov // Bulletin of Institute of vocational and technological education, No.3, june 2006. ISSN 1348-4893. – P. 69-92.
59. Urdzina-Deruma M. Historical development of handicraft education in general schools in Latvia / M. Urdzina-Deruma // Bulletin of Institute of vocational and technological education, No.3, june 2006. ISSN 1348-4893. – P. 31-43.
60. Human Development Report 2011" Sustainability and Equity: A Better Future for All"/ [документООН]. 2011.
61. Report of the United Nations Conference on Environment and Development (Rio de Janeiro, 3-14 June 1992)/ [документООН] A/CONF.151/26/Rev.1 (Vol. I). – Бібліогр.: с. 3-7.
62. McAloone, T. C., Bey, N. Environmental improvement through product development — a guide/ T.C. McAloone , N. Bey. - Copenhagen Denmark: Danish EPA. 2009. - 46 с.
63. VanderRynS., CowanS. EcologicalDesign / S. vanderRyn, S. Cowan. - Washington: IslandPress. 1996. - 201 с. – Бібліогр.: с. 18.
64. Стратегія реформування вищої освіти в Україні до 2020 року (проект). МНОУ, 2014. - 75 с.
65. BorgK.What isslojd //Tradition intransition.- 2006 .-№2-3.- С. 41-43 .
66. Актуальные вопросы развития образования в странах ОЭСР / Отв. ред. М.В. Ларионова. -Г.: Издательский дом ГУ ВШЭ, 2005. -152 с.
67. Пуховская Л. Тенденции развития систем подготовки учителей в Европе //Педагогика и психология. - 1994. - № 3.- С. 3.

ЛІТЕРАТУРА

1. Орлова Л. В. «Азбука моди» - «Просвещение» М.1988р.
2. «Костюми до шкільного свята» -збірка (упорядник А.П.Тараканова) «Радянська школа» К.1988рік.
3. Борсук Н. В., Мосякова І. Ю., Окушко Т. К.«Спортивна сучасна хореографія» (комплексна навчальна програма з позашкільної освіти)К. 2011р.
4. Ходорівська К. В. «Структура та зміст проектно-технологічної діяльності у позашкільній освіті» (на прикладі студії дизайну одягу): [науковий журнал] Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П.

Драгоманова. Серія №5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. – Випуск 46: збірник наукових праць / за заг. ред. Д. Е. Кільдерова. – К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. – 312с.

5. Ходорівська К.В. «Роль естетичного виховання в умовах сучасного переходу до екологічного мислення» (на прикладі дизайну одягу): [науковий журнал] Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія №5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. – Випуск 31: збірник наукових праць / за ред. проф. М. С. Корця. – К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2012. – 336с. – Бібліогр.: с. 299-304.

6. Ходорівська К. В. Методичні рекомендації щодо використання авторської комплексної програми в проектній діяльності дитячої студії. [науково-методичний журнал] Трудова підготовка в рідній школі. 2014.- №3(119).- с 14-19.

7. Никитин В. Модерн джаз танец. Методика преподавания / Вадим Никитин.– М.: ВЦХТ, 2002. – 162 с.

8. Н.В.Барсук, А. П. Тараканова «Танці в сучасних ритмах» в-во «Нова книга» Вінниця 2014 рік.

9. А. П. Тараканова «Танцюйте з нами» навчально-методичний посібник, в-во «Нова книга» Вінниця 2010 рік.

10. С. В. Шалапа «Теорія і методика викладання спортивного танцю» підручник. м. Київ 2015 рік (Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв).

11. Балдано І. Ц.. Мода ХХ века. – Москва: Олма-пресс, 2002.

12. Волкотруб І.Т. Основы художественного конструирования. – Київ: Вища школа, 1988.

13. Воронов Н. В. Очерки из истории отечественного дизайна. Ч.1. Этапы развития мирового дизайна. – Москва: МГХПУ им. С.Г. Строганова, 1997.

14. Выготский Л.С. Воображение и творчество в детском возрасте. – Москва, 1991.

15. Гагарин Б. Г. Конструирование из бумаги, - Ташкент: ЦКСКПУ, 1998.

16. Гассанова Н. С. Текстиль в дизайне интерьера. – Київ: Будівельник, 1987.

17. Гильман Р. А. Художественная роспись тканей. – Москва: Владос, 2003.

18. Кавелиус А., Вуиллимет С. Татуировки, боди-арт, пирсинг. – Москва: АСТ. Астрель, 2003.

19. Літовченко В., Медельник Я. Професія – модель. – Київ, 2002.

20. Маккиавелли М. Боди-арт. – Москва: АСТ.Астрель, 2002.

21. Максименко О. А. Дизайн и дети. – Миколаїв: Євро-пресс, 2000.

22. Тименко В. П. Початкова дизайн-освіта: теорія і практика формування конструктивних умінь особистості / В. П. Тименко. – К.: Педагогічна думка. 2010. – 379 с.

23. Навчальні програми для позашкільних навчальних закладів/ збірник / [упорядн. О.А. Артеменко] – К.: Шкільний світ. 2012. – 127 с.

24. Стельмашук О. Становлення та зміст курсу «Дизайн і технології» у середній загальноосвітній школі Великої Британії: [науковий журнал] Наукові записки. Серія: Педагогіка. – 2009. - №2. УДК 371.132. – с.1-5.